

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM MECLİSİ

Yükseköğretim Sistemi ve Vakıf Üniversiteleri Arama Konferansı

Temmuz
2012

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM MECLİSİ

**TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ
VE VAKIF ÜNİVERSİTELERİNİN
GELECEK TASARIMI ARAMA KONFERANSI**

**Gazelle Resort, Bolu
01-03 Haziran 2012**

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ VE VAKIF ÜNİVERSİTELERİNİN GELECEK TASARIMI ARAMA KONFERANSI

**Gazelle Resort, Bolu
01-03 Haziran 2012**

**Oğuz Babüroğlu, PhD
Tunç Evcimen, PhD
Işık Gökoğlu, MSc
Ayça Altay, MSc
Mesut Gökdağ, BSc**

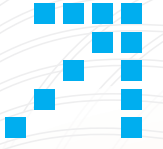
A R A M A

Arama Araştırma Organizasyon Danışmanlığı ve Tic. Ltd. Şti.

Kanlıca Çeşmesi Çıkma Sok. No:6 Ziya Gökalp Cad. 72/4
34810 Beykoz / İstanbul 06600 Kızılay / Ankara
Tel: 0216-425 95 70 Tel: 0312-431 80 28
Faks: 0216- 425 95 72 Faks: 0312-434 31 50

URL: www.aramasearch.com

E-Posta: arama@aramasearch.com

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
ÇALIŞMA AKIŞI VE RAPORUN İÇERİĞİ	1
Şekil 1: Arama Konferansı süreci	1
Şekil 2: Arama Konferansı çalışma mekanizması	2
ORTAKLAŞTIRILMIŞ HAKİM AKIMLAR	3
Şekil 3: Hakim akımların yüksek öğretim sistemi ile vakıf üniversitelerine olası ve radikal etkileri	3 4
VAKIF ÜNİVERSİTELERİ ARAMA KONFERANSI	
GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ	4
A. Yöngörü 2023	4
B. Tasarım	4
GELECEK TASARIMI	5
A. Bütünleştirilmiş Yöngörü 2023	5
Şekil 4: Arama Konferansı'nda ortaya çıkan Vizyon ve Ana Hedefler arasındaki bağlantılar	7
B. Bütünleştirilmiş Tasarım	8
Şekil 5: Arama Konferansı'nda ortaya çıkan Stratejik Model	11
ÇALIŞTAY NOTLARI	12
AÇILIŞ KONUŞMALARİ	12
AKIMLAR BEYİN FIRTINASI	14
Vakıf Üniversiteleri Arama Konferansı Beyin Fırtınası'na Eklemeler	19
AKIMLAR GRUP ÇALIŞMASI	22
YÜKSEK ÖĞRENİM SİSTEMİNİ DEĞİŞTİREN AKIMLAR GRUP SUNUMLARI	23
VAKIF ÜNİVERSİTELERİNİ DEĞİŞTİREN AKIMLAR GRUP SUNUMLARI	26
YÜKSEK ÖĞRETİM SİSTEMİNİ DEĞİŞTİREN ORTAK AKIMLAR	29
VAKIF ÜNİVERSİTELERİ ARAMA KONFERANSI	
GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ	34
A. Yöngörü 2023	34
B. Tasarım	34
GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ GRUP SUNUMLARI	35
GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ GRUP SUNUMLARI	38
BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ VAKIF ÜNİVERSİTELERİ ARAMA KONFERANSI	
GELECEK TASARIMI	56
A. Bütünleştirilmiş Yöngörü 2023	56
B. Bütünleştirilmiş Tasarım	57
GENEL DEĞERLENDİRME VE YORUMLAR	60
KATILIMCI LİSTESİ	72

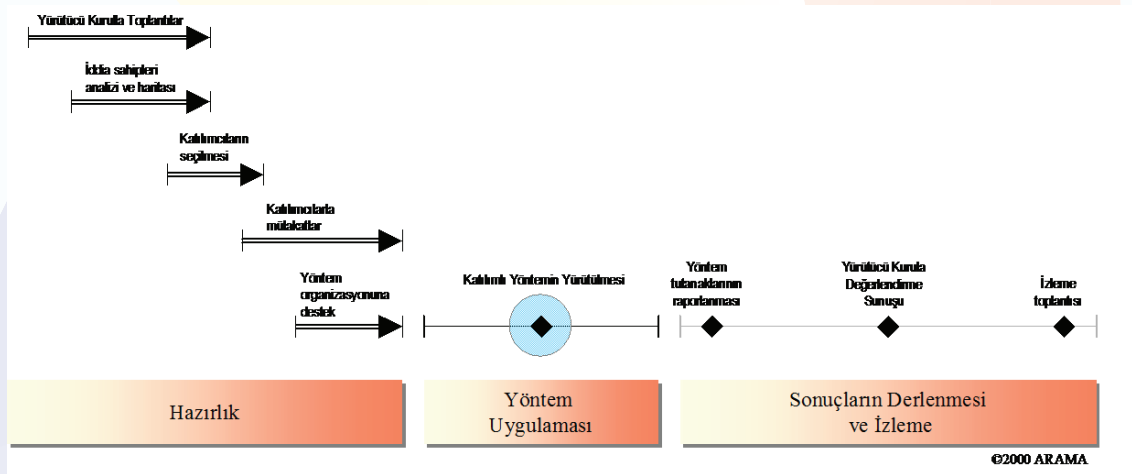
YÖNETİCİ ÖZETİ

ÇALIŞMA AKIŞI ve RAPORUN İÇERİĞİ

Bu rapor 1-3 Haziran 2012 tarihleri arasında TOBB Türkiye Yükseköğretim Meclisi üyeleri, Yükseköğretim Kurumu, Milli Eğitim Bakanlığı ve medya temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen “Türkiye Yüksek Öğretim Sistemi ve Vakıf Üniversitelerinin Gelecek Tasarımı” konulu Arama Konferansı’nın tutanağını içerir.

Arama Konferansı, yüksek öğretim sistemi iddia sahiplerinin (stakeholder), sistemin ve vakıf üniversitelerinin geleceğinin tasarımı sürecinde bizzat yer alması ve ortak akıl üretmesi için kullanılan, ARAMA Katılımlı Yöntem Danışmanlık ekibi tarafından uygulanan katılımlı bir yöntemdir. Bu katılımlı yöntem yaklaşımının, vakıf üniversitelerinin geleceğinin tasarlanması ve uygulanması sürecine iki açıdan fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Birincisi, gelecek tasarımı ve sistemin değişimi için iddia sahiplerinin bilgi ve tecrübelerinden yararlanarak ortak akıl çıkarmayı hedeflemektedir. İkincisi, bu değişime sistemsel yaklaşım getirmektedir. Bu süreç, hazırlık, Arama Konferansı’nın uygulanması ile sonuçların derlenmesi ve izlenmesi olmak üzere üç ana fazdan oluşur.

Şekil 1: Arama Konferansı süreci

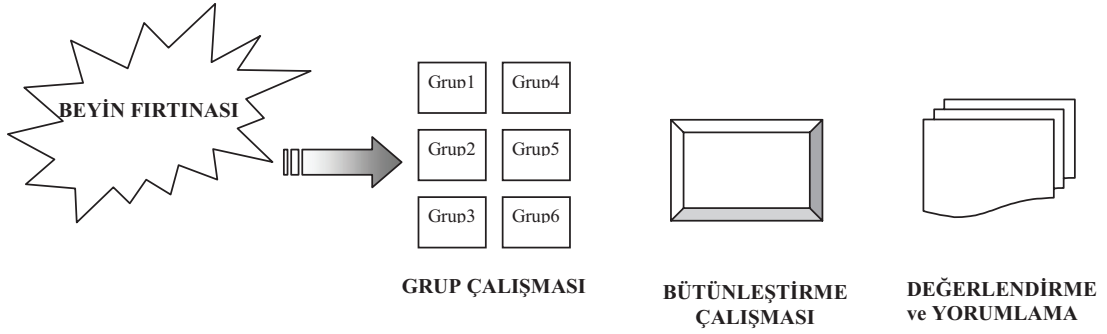

Hazırlık aşamasında Yürütücü Kurul ile toplantılar yapılmış, iddia sahipleri analizi ve haritası çıkartılmış, Arama Konferansı’nın katılımcı listesi belirlenmiş, katılımcılarla mülakatlar tamamlanmış ve Arama Konferansı’nda tartışılan gelecek tasarımı çerçevesi çıkartılmıştır.

Arama Konferansı dört aşamada uygulanmıştır: 1) Dünyadaki ve Türkiye’deki yükseköğretim sistemini ve vakıf üniversitelerini etkileyebilecek akımlar; 2) Doğrusal değişim gösterecek ve kırılma yaratacak akımlar 3) Yükseköğretim sisteminin ve vakıf üniversitelerinin vizyonu ile gelecek tasarımı 4) YÖK Başkanı ile çıktıların paylaşımı ve geri besleme alınması.

Dünyadaki, Türkiye'deki ve eğitimdeki akımlar önce tüm katılımcılarla gerçekleştirilen beyin fırtınası çalışmasıyla belirlenmiş, sonra grup çalışmalarında önceliklendirilmiş, tekrartüm katılımcılarlabirlikteortaklaştırılmışveyorumlanmıştır. Yükseköğretim Sistemi ile vakıf üniversitelerinin yöngörüsü, ana hedefleri ve stratejik tasarımı grup çalışmalarında geliştirilmiştir. Grup çalışmalarının ortaklaştırılması daha küçük bir grupla gerçekleştirilmiş ve tüm katılımcılarla değerlendirilip yorumlanmıştır. Arama Konferansı'nın en son aşamasındaki panel ise bundan sonra yapılacak düzenlemelere ışık tutmaktadır.

Şekil 2: Arama konferansı çalışma mekanizması

Rapor iki ana bölümden oluşmaktadır: Yönetici Özeti ve Çalıştay Notları. Yönetici Özeti, Arama Konferansı'nda grup çalışmalarından sonra ortak akılla üretilmiş ve sonra bütünleştirilmiş Yükseköğretim Sistemini ve vakıf üniversitelerini etkileyecek olası ve radikal değişimleri, sistemin ve vakıf üniversitelerinin yöngörüsünü, hedef haritasını, gelecek tasarımı ve çalışma modelini içermektedir. Çalıştay notları, Arama Konferansı'nın akışıyla tutarlı olarak yapılan tüm çalışmaları, tartışmaları ve değerlendirmeleri belgelemektedir.

Arama Konferansı'nda yapılan tartışmalar ve çıktılar dikkate alındığında, bundan sonraki safhada atılacak başlıca adımlar "Uluslararasılaşma konusundaki iddianın netleştirileceği ve stratejilerinin çıkarılacağı" bir çalışma ile "çıktıların önceliklendirileceği ve yol haritasına döküleceği bir çalışmadır". Bu çalışmalara giderken ise hedeflerin verilerle sağlamanın yapılması gerekmektedir.

Arama Katılımlı Yönetim Danışmanlığı buradaki çıktıların TOBB Türkiye Yükseköğretim Meclisi'nde paylaşılmasını ve atılacak yeni adımların orada üzerinden gidilmesini önermektedir.

ORTAKLAŞTIRILMIŞ HAKİM AKIMLAR

Şekil 3: Hakim akımların yüksek öğretim sistemi ile vakıf üniversitelerine olası ve radikal etkileri.

	Olası Değişim		Radikal Değişim	
	Yüksek Öğretim Sistemi	Vakıf Üniversiteleri	Yüksek Öğretim Sistemi	Vakıf Üniversiteleri
Yüksek Öğretim Kanunu	Özel ve yabancı üniversitelere izin. Verimliliğin artması.	VÜ için özel yasa çıkacak. Özerklik ve özlük haklarını içerecek.	Özel ve yabancı üniversiteler gelecek, VÜ için mali, idari ve akademik bağımsızlık.	Özel, kar amaçlı üniversiteler kurulacak.
Yönetim Yaklaşımı	YÖK form değiştirecek.	-	YÖK bir koordinasyon ve akreditasyon kurumuna dönüşecek. Üniversitelere performansa dayalı değerlendirme gelecek	VÜ'nde idari kadronun akademisyen olması gerekmeyecek. İtibar yönetimi önemli olacak.
Finansman	Öğrenci eğitim süreci için yeni finansman modelleri gelişecek.	Üniversiteler kendi kaynaklarını oluşturmak zorunda kalacaklar.	Öğrenci finansmanı için kredi enstrümanları oluşacak.	Devlet, kredi, burs, öğrenci katkısı birleşiminden oluşan finansal çözümler geliştirilecek.
Yerleştirme	Yüksek öğretime giriş sistemi değişecek.	-	Merkezi yerleştirme kalkacak.	VÜ'leri taban puanlarını kendileri belirleyecek.
Kalite	Ulusal ve uluslararası akreditasyon başlayacak. Değişim uluslararası platformlara göre olacak.	Girdi yerine çıktı odaklı eğitim öne çıkacak.	Fiziksel alanlar azalacak.	Akreditasyon ve Bologna sürecinin etkisi ile öğrenci ve öğretim üyesi hareketliliği artacak.
Arz ve Talep	2017'ye kadar arz ve talep dengesi sağlanacak.	Lisansüstü öğrenci talebi artacak. Arzın artması ile öğrenci kalitesi düşecek.	Arz ve talep dengesi sağlanacak.	Toplumsal üniversite eğitiminden beklentisi azalacak.
Rekabet Artışı	Rekabete dayanıklılık girişimci yetiştirmekten, patent üretmekten geçecek.	Rekabet artışı ile reyting önem kazanacak. VÜ arasında konsolidasyon olacak.	-	Uluslararası rekabet gelecek ve doğal seleksiyon olacak.
Üniversite Kategorileri	Üniversitelerde Eğitim ve Araştırma diye kimliklenmeler olacak.	-	Eğitim ve Araştırma, doktora ve yüksek lisans veren vermeyen	-
İşbirlikleri	-	Üniversite ve sanayi işbirliği artacak. Arge payı %3 olacak.	-	Tr üniversiteleri dünya inovasyon sisteminin bir parçası olacak.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİ ARAMA KONFERANSI GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ

A. Yöngörü 2023

1.Yükseköğretim Sisteminin Vizyonu

2.Vakıf Üniversitelerinin Vizyonu

3.2023 Ana Hedefleri

B. Tasarım

4.Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma

5.Akademik ve İdari Model

(Akreditasyon, kalite güvence, program, eğitim, akademik yapı, yönetim,...)

6.Öğrenci

(Talep / yerleştirme / giriş sistemi, öğrenci kontenjanları / alımı / harçları,...)

7.Öğretim Elemanı

(Yetiştirme, tutma, performans değerlendirme, özlük hakları, akademik ve idari personel, çalışanların ücretleri, ...)

8.Mali ve İdari Özerklik ve Finansman Modeli

(Bütçe, borçlanma, fon yaratma, kaynak çeşitlendirme, KDV, öğrenci finansmanı, ...)

9.Yasalar ve Düzenleyici Sistem

(Kamu otoritesi, YÖK, TÜBİTAK, kurumlar, roller, işlevler, ...)

10. İşbirliği

(Sanayi, akademik işbirlikleri, ...)

11. İtibar Yönetimi

(Çevre ve sosyal sorumluluk)

12. Ar-ge

13. Uluslararasılaşma

GELECEK TASARIMI

A. Bütünleştirilmiş Yöngörü 2023

1.Yükseköğretim Sisteminin (YÖS) Vizyonu

- Türkiye'yi dünya ile entegre olmuş, uluslararası yükseköğretimin cazibe merkezi yapmak için, yarışmacı, yenilikçi, özerk ve özgür bir sistem oluşturmak.

2.Vakıf Üniversitelerinin (VÜ) Vizyonu

- **Vakıf Üniversitelerinin Vizyonu ise** bu sistemin itici gücü olmak.

3.2023 Ana Hedefleri

i. Dünya ile Entegrasyonda Hızlı İlerlemek

- İlk 500 üniversite arasında 10 Türk üniversitesinin yer alması (2 vakıf)
- İnsani kalkınmışlık endeksinde ilk 50'ye girilmesi
- Tüm programların akredite olması
- Öğrencilerin %20'sinin hareketli olması

ii. Uluslararası Yükseköğretimde Cazibe Merkezi

- 4 milyon öğrenci, 100 bin uluslararası öğrenciye (en az 40 ülkeden) ulaştırılması
- Nitelikli yabancı öğretim üyesi oranının %10'a çıkarılması
- Lisansüstü programların kalitesinin (niteliğinin) artırılması ve disiplinler arası lisansüstü programların artırılması
- Yaşam boyu öğrenme olanakları yetkin bir YÖS oluşturulması
- Öğrenci odaklı eğitim anlayışına geçilmesi

iii. Özerk Yükseköğretim Sistemi

- Yükseköğretim sektörünün mali büyüklüğünün 5 katına çıkarılması
- Dünya üniversite özerklik sıralamasında ilk 25'e girilmesi
- Kurumsal çeşitliliğin sağlanması
- Yatırım kapasitesi yüksek bir YÖS oluşturulması
- Sosyal içerme düzeyi yüksek bir YÖS oluşturulması
- Yeşil bina sertifikasına sahip, üniversite sayısı yüksek bir YÖS oluşturulması

iv. Yarışmacı Kaliteli Eğitim

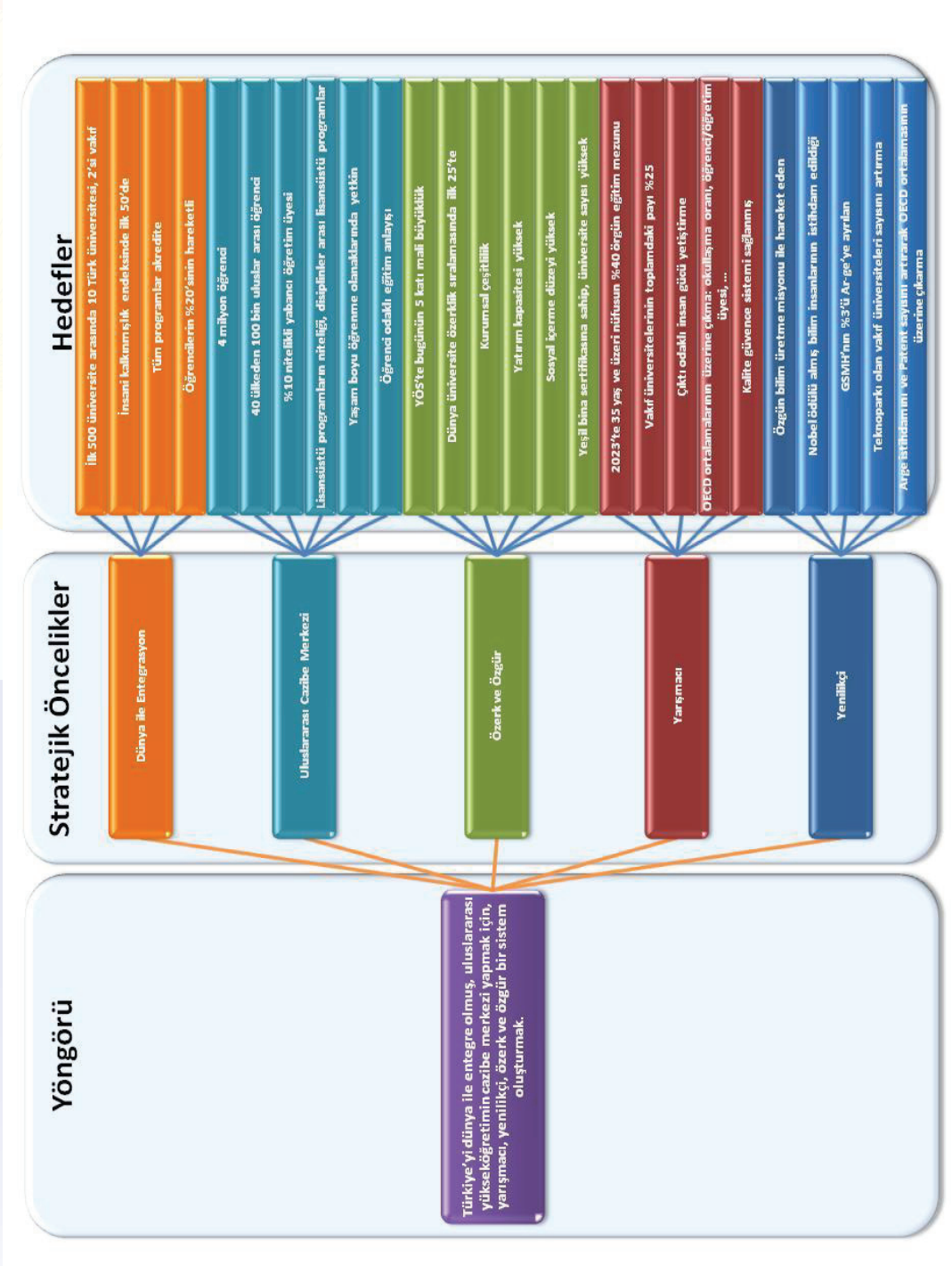
- 2023'te 35 yaş ve üzeri nüfusun %40'ının örgün eğitim mezunu olması
- Vakıf üniversitelerinin toplamdaki payının %10'dan %25'e çıkarılması
- Artan milli gelir, değişen demografik yapı ve ürün bileşimi hedeflerine uygun çıktı odaklı insan gücü yetiştirilmesi
- Yükseköğretimde (lisans / lisans üstü) okullaşma oranının OECD ortalamasının üzerine çıkarılması
- Öğrenci / Öğretim üyesi oranında OECD ortalamasının üzerine çıkılması

- Kalite güvence sistemi sağlanmış bir YÖS oluşturulması

v. Etkin Araştırma / Ar-Ge

- Özgün bilim üretme misyonu ile hareket edilmesi
- Nobel ödülü almış bilim insanlarının istihdam edildiği bir YÖS oluşturulması
- Ar-Ge'ye ayrılan payın milli gelirin %3'üne çıkarılması
- Ar-Ge personelinin toplam istihdama oranının OECD ortalamasının üzerine çıkması
- Teknoparkı olan vakıf üniversiteleri sayısının artırılması, her ile asgari bir teknoparkın kurulması
- Patent sayısını artırarak (kıyaslama ile oranları takip etmek) OECD ortalamasının üzerine çıkılması

Şekil 4: Arama Konferansı'nda ortaya çıkan Vizyon ve Ana Hedefler arasındaki bağlantılar

B. Bütünleştirilmiş Tasarım

1. Kimliklenme ve Çeşitlilik

- Devlet, vakıf, özel, yabancı
- Araştırma veya eğitim - öğretim
 - Meslek öğreten sertifika veren okullar
 - Meslek öğreten diploma veren okullar
 - Eğitim veren, lisans diploması veren kurumlar
 - Eğitim ve araştırmayı birlikte yürüten üniversiteler
 - Yaşam boyu ve uzaktan eğitim veren kurumlar
- Genel/odaklanmış (tematik)
 - Teknik
 - Sağlık
 - Sosyal bilim
 - Sanat ve tasarım
 - Spor
 - ...

2. Yönetmel Akademik Model

- Desentralize bir YÖK yapılanması modeli
- Yönetişim ve stratejik yaklaşım
 - Saydamlık
 - Hesap verebilirlik
- Özerklik: Akademik, İdari, Mali Özerklik, örnek olarak;
 - Yeni fakülte/bölüm açma
 - Atamalar
 - Kiralama, borçlanma, ticari alışveriş serbestliği
- Ulusal ve uluslararası akreditasyon ve kalite güvence sistemi
- Çıktı odaklılık
 - Mezun yeterliliği
 - Araştırma
 - Topluma hizmet
- Üniversitelerin yönetmel yapı çeşitlemesine olanak sağlanması
- Akademik birimlerde performans dayalı değerlendirme

3. Öğrenci

- Merkezi sınav kalmalı
- Yerleştirme merkezi olmamalı
- Kontenjanlar üniversiteler tarafından belirlenmesi
- Boş kalan kontenjanların ek yerleştirme döneminde doldurulması için gerekli düzenlemelerin yapılması
- Burs oranlarının üniversitelerin inisiyatifine bırakılması
- Örgün üniversite mezunlarına sınavsız yükseköğretim hakkı verilmesi
- Özel öğrenme gruplarına (yaş vb.) sınavsız yükseköğretim hakkı verilmesi

4. Öğretim Elemanı

- Performansa dayalı değerlendirme ve ücretlendirme
- Vakıf üniversitesi öğretim elemanlarının özlük hakkına ilişkin belirsizliklerin giderilmesi
- ÖYP benzeri programların vakıf üniversiteleri için de uygulanması
- Devlet olanakları ile yurtdışı doktoralı öğretim elemanı mecburi hizmetlerinin vakıf üniversitelerinde de gerçekleştirilebilmesi
- Atama ve yükseltme inisiyatifin üniversiteler tarafından kullanılması
- Yurt içi ve yurt dışı hareketliliği arttıran önlemlerin alınması
- Etik kurulun yasal dayanağının güçlendirilmesi
- Tam zamanlı genç araştırmacı pozisyonunu çekici hale getirecek yasal ve finansal önlemlerin alınması
- Vakıf üniversitelerinde, öğretim elemanları için özel sağlık sigortası yapılması

5. Finansman

- Vakıf üniversitelerinde KDV'nin %1'e indirilmesi
- Cari harcamaların %20'sinin vakıf tarafından üniversiteye aktarılma zorunluluğu olmadığının teyit edilmesi
- Öğretim ücretlerini desteklemek için mezuniyet sonrası ödemeyi esas alan uzun vadeli, düşük faizli, devlet güvenceli kredi finansman modelinin geliştirilmesi
- Vakıf üniversitelerinin ücretli öğrencileri için öğretim ücreti sigortasının geliştirilmesi
- Vakıf üniversitelerine burslu ve yabancı öğrenci oranına göre

teşvik verilmesi

- Vakıf üniversitelerine mali özerklik sağlanması: kiralama, borçlanma serbestisi gibi mali özerkliklerin vakıf üniversitelerine sağlanması
- Fon yaratmaya yönelik faaliyetleri desteklemek üzere döner sermaye ve şirket kuruluş işlemlerinin kolaylaştırılması

6. Yasalar ve Düzenleyici Sistem

- Yükseköğretim Koordinasyon Kurulu
 - Planlama
 - Koordinasyon
 - Raporlama
- Yükseköğretim kalite akreditasyon kurulu
 - Standart geliştirme
 - Kalite sağlama
- Yeterlikler kurulu
- Akreditasyonun özerk kurumlar tarafından yapılması
- Üniversite denetimlerinde yerindelik değil, kanuna uygunluk denetimi yapılması
- Vakıf ve özel üniversiteler için ayrı yasal düzenleme yapılması
- Üniversiteler Arası Kurul'un kaldırılması
- Vakıf üniversitelerinin, tapulu mülkleri üzerinde mevzi imar planı yapabilmesi

7. İşbirliği

- TÜBİTAK'ın yalnızca araştırmayı fonlayan bir yapıya dönüşmesi
- GSMH'den Ar-Ge'ye ayrılan payın arttırılması
- Üniversiteler arasında yerel, bölgesel ve ulusal ölçekte ortak lisans ve lisansüstü programlar açılması, bunun önündeki mevzuat engelinin kaldırılması
- Sanayi ile işbirliği kapsamında lisansüstü ve sertifika programlarının geliştirilmesi

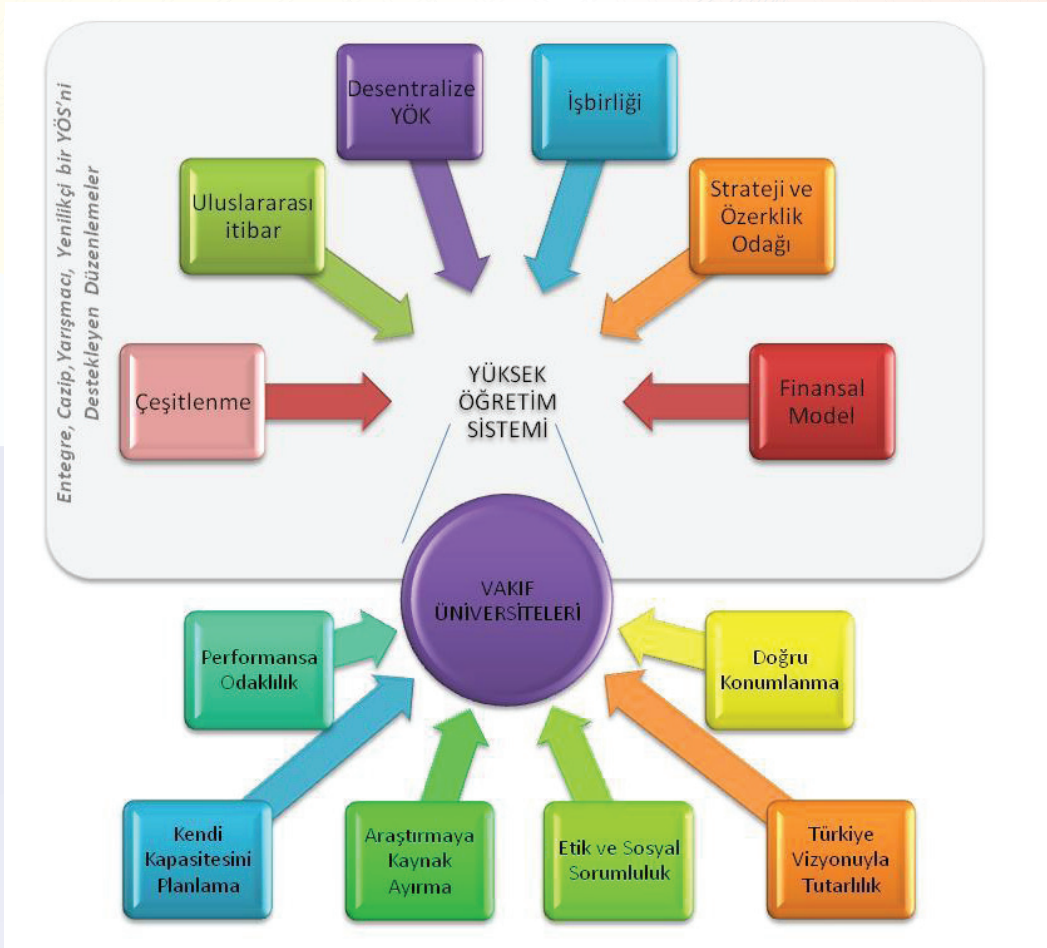
8. İtibar Yönetimi

- Etik değerleri, çevre ve sosyal sorumluluk projeleri olan ve STK'lar ile işbirliği yapan şeffaf bir yapının oluşturulması

9. Uluslararasılaşma

- Uluslararası öğrenci ve öğretim üyesi girişlerinde vize ve mevzuat kolaylığı sağlanması
- 2+2, 3+1 programlarının hedef ülkeler ile yaygınlaştırılması
- Yabancı dil eğitimi ve yabancı dilde eğitimin akredite edilmesi
- Üniversitelerin farklı şehir ve ülkelerde kampüs, şube ve tanıtım ofisi açabilmesi

Şekil 5: Arama Konferansı'nda ortaya çıkan Stratejik Model

ÇALIŞTAY NOTLARI

AÇILIŞ KONUŞMALARI

BEKİR OKAN

Değerli arkadaşlar, hepimize TOBB Türkiye Yükseköğretim Meclisi adına “Hoş geldiniz” diyorum. YÖK Başkanımız ilk atandığında kendisini Meclis toplantımıza davet etmiş, vakıf üniversitelerinin sorunlarını aktarmış ve uygun bir zamanda Arama Konferansı düzenleyerek sorunları bulmaya ve bu sorunlara çözüm üretmeye karar vermiştik.

Bugün Oğuz Bey’in yönetiminde Arama Konferansı’nda biraradayız. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu ve YÖK Başkanı Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya da bizimle olacak. Pazar öğlen saatlerinde konferansı bitirmeyi hedefliyoruz. Başarılı bir program olmasını umuyor, sözü Oğuz Bey’e bırakıyorum.

OĞUZ BABÜROĞLU

Merhaba, benim ismim Oğuz Babüroğlu. Bugün Arama ekibi olarak sizinle bu çalışmayı yürüteceğiz. Rıfat Hisarcıklıoğlu başkan olduğundan beri sık sık TOBB ve TOBB’un yan kuruluşlarıyla Arama Konferansları düzenliyoruz. Anayasa için son 3 ayda 13 şehir dolaştık. Her seferinde TBMM Başkanı da hazır bulundu. Sivil toplum kuruluşları başkanları da geldiler. Yeni anayasa kurgusunda halkın katkısının bu kadar çok olduğu başka bir ülke yok. Bunda TOBB’un öncülüğünün ve katkısının payı büyük.

Biz ARAMA olarak 20 küsur yıldır 600’den fazla firmayla Arama Konferansı düzenledik. Ne arıyorsunuz diye sorarsanız, ortak akıl arıyoruz. Bir konu etrafında bir araya gelen iddia sahipleri, örneğin bir sektörün paydaşları, birlikte bir işbirliği avantajı yaratmak ve kendi kendilerini yönetmek üzere çalışıyorlar, ortak kararlar almak isteyen paydaşlar ortak akıl arıyorlar. Bu çalışmalarda ortak aklın yanı sıra, yeni akıl da arıyoruz, hazır akıldan da faydalanıyoruz. Ortak akıllı, bir düzen ve disiplin içinde arıyoruz. Bir filtreden geçiriyoruz. Hazır akılla da birleştiriyoruz.

Klasik danışmanlardan farklı olarak bizler “biz bulduk, si de işte bunu kullanın” diye size sunmuyoruz. Sizlere bulduruyoruz. İçeriği tamamen katılımcıların oluşturduğu, basit bir katılımlı planlama yöntemi koşturuyoruz. Bunu koştururken de bizim size soracağımız sorular ve konular doğrultusunda sizden katkı alıyoruz. Amacımız, aklımıza gelen her şeyi bir seferde ortaya dökmek değil. Hedefimiz, katkıyı sırayla ve demokratik diyalog şartlarına uymaya çalışarak disiplinli bir şekilde almaktır. Her seferinde mümkün olduğunda herkesin söz almasını sağlamak istiyoruz. En çok sesi çıkanın, en çok bağırmanın sözünün en çok geçerli olması gibi bir durum oluşturmuyoruz. Demokratik diyalog gereği, herkesin

katılımını sağlamak istiyoruz. Elbette söz almak istemeyen olursa vermiyoruz, zorlamıyoruz ancak söz almak isteyen herkese söz veriyoruz.

Yaka kartlarımızda fark etmiş olduğunuz gibi isimlerimiz büyük harflerle ön planda. Bu çalışmalarda mümkün olduğunca hiyerarşik sıfatlardan arınarak, birbirimize isimlerimizle hitap ediyoruz. Elbette bazen bazı sıfatları söylemek alışkanlık haline gelmiş oluyor. Ancak hatırlatmak isterim, milletvekillerimiz ve bakanlarımız geldiğinde bile mümkün olduğunca aramızdaki mesafeleri minimize etmeye çalışarak onlara bile isimleriyle hitap ediyoruz. Amacımız asla saygısızlık etmek değil, sadece samimiyeti sağlayarak kendimizi, düşüncelerimizi çekinmeden ifade edeceğimiz bir ortam oluşturmak.

Sektör Meclisi olarak, vakıf üniversitelerinin nasıl bir geleceği olmasını istediğimizi konuşacağız. Bir takım regülasyonlar var, ancak bunların da değiştiği bir dönemdeyiz. YÖK Başkanı ve hatta Cumhurbaşkanı bile bu konularla çok ilgili. Belki bir müddettir Mecliste ve üniversitelerinizde sizler bunları konuşuyorsunuzdur. Bu tür toplantılarda katılım zamanı ve doğru katılımcılar çok önemlidir. Doğru zamanda ve doğru katılımcılarla yapıldığında bu çalışma amacına ulaşır. Yukarıda, hükümet ve Meclis bazında da bu konuların konuşuluyor olması çok önemli.

Çok yoğun çalışacağız ama buna değecek. YÖK Başkanımız da bize son gün katılacak. Kendisi zaten sektörde değişiklikler yapmak için birebir çalışmalar yürütüyor. Kendisi geldiğinde bizler zaten ortak aklımızı üretmiş olacağız ve doğrudan kendisine sunma imkanı bulacağız. Zamanlama ve ilgi bakımından çok avantajlı durumdayız. Aksi halde, bu ortak aklı kendisine iletmek için çok fazla prosedürden ve hiyerarşiden geçmek zorunda kalırdık. Oysa YÖK Başkanımız kendisi ilgi gösteriyor, geliyor ve bizden aynı zamanda yüksek öğretim sisteminin bütünü için de öneriler bekliyor.

Bu akşam çok sıkı çalışarak bir beyin fırtınası yapacağız. Yarın da gün boyunca çok sıkı çalışırken, son gün YÖK Başkanımız geldiğinde kendisine çıktılarını sunma şansımız olacaktır.

Şimdi bütün katılımcılar, isim, kurum ve konuya ilgisi bakımında 15-20 saniye kısaca kendisini tanıtsın lütfen.

AKIMLAR BEYİN FIRTINASI

- 1- Üniversite sayıları artacak. Bugün 165 adet olan vakıf üniversiteleri 265'e çıkacak.
- 2- Türkiye'de kişi başına milli gelir 10 bin dolardan 20 bin dolara çıkacak.
- 3- Kar amaçlı özel üniversite kavramı, yeni anayasa değişikliğiyle beraber gündeme gelebilecek.
- 4- Değişen teknoloji çerçevesinde, özellikle bilişim teknolojisi ile alakalı yeni bölümler gündeme gelebilecek.
- 5- Genç nüfus artıyor. Üniversitelerin çoğalması ile bu genç nüfus emilecek.
- 6- Maliyetin paylaşılması artıyor. Paralı eğitim daha fazla gündeme gelecek.
- 7- Dünyada da Türkiye'de de eğitime katılım artıyor.
- 8- Özerk üniversite kapısı açılabilir. Yeni anayasa ile birlikte, üniversitelere özerklik gelecek.
- 9- Yükseköğretime olan talepte çeşitlilik artacak.
- 10- Uluslararası platformlarda öğrencilere hizmet verme ihtiyacı artacak.
- 11- 2017'den itibaren seçme sınavına gerek kalmayacak.
- 12- Özel üniversiteler ile birlikte mali, idari ve akademik bağımsızlık gündeme gelecek.
- 13- Yurt dışından öğrenci alımlarında 8 kat artış olacak. Bu oran %1'den %8'e çıkacak.
- 14- Üniversitelerin kategorileri artacak. Üniversiteler "araştırma ve eğitim üniversitesi" ile "doktora ve yüksek lisans veren-vermeyen" olarak ayrılacak.
- 15- Öğrenme yöntemleri değişecek, bilgi işlem teknolojilerinin kullanımı artacak.
- 16- Üniversite sayısının artması rekabet getirecek. Özel üniversitelerle vakıf üniversiteleri rekabete girecek. Diplomalı işsizler artacak.
- 17- Uzaktan eğitimin akredite olması vakıf üniversiteleri için risk oluşturacak.
- 18- Akademisyen sayısı artacak. Gerek Türkiye'de gerek yurtdışından akademisyenlerin gelmesi, bilim ve teknoloji dünyasına yansıyacak.
- 19- Bugün Türkiye'de Ar-Ge'ye ayrılan pay %1'in altında. Bu pay %3'e çıkacak. Bugün Avrupa'da %2 Amerika'da %3.5.
- 20- Üniversitelerde kaliteli farklılık üretme baskısı, üniversiteleri farklılaştıracak.
- 21- Kaliteli üniversite arzında bölgesel rekabet ortaya çıkacak.
- 22- Üniversiteler arası paylaşım artacak. Ar-Ge, teknopark, ortak programlar, vb.
- 23- Üniversite-sanayi işbirliği artacak.
- 24- Bugün pragmatist olarak açılan bazı programlar, önümüzdeki dönemde kapanacak. Örneğin işletme bölümlerine olan talep azalacak.
- 25- Tematik uzmanlaşmış üniversiteler ortaya çıkacak.

26- Vakıf üniversitelerinde öğrenci kalitesi düşecek. YGS'deki sistem değişikliği öğrenci kalitesini negatif yönde etkileyecek.

27- Öğretim üyelerinde serbest dolaşım artacak. Ücretlendirme ders başına değişecek.

28- Uzaktan eğitime Amerikan marka üniversitelerin yatırımlarından ötürü öğrenci kaybı olacak.

29- Kalifiye iş gücü için rekabet oluşacak ve Türkiye geride kalacak.

30- Üniversite kentlerinde artış olacak (Marka kentler; Cambridge örneği gibi).

31- Üniversiteler kendilerini yerele göre değil, uluslararası platformlara göre düzenleyecek.

32- Uluslararası iş birliği imkanı bulamayan ve/veya araştırma fonu bulamayan üniversitelere olan talep düşecek.

33- Devlet üniversitelerinin ve fakültelerinin kontenjanlarının hızla artması, vakıf üniversitelerine bir tehdit oluşturacak.

34- Yetişkin eğitiminde de uzmanlaşan üniversiteler öne çıkacak.

35- Mevzuat engelleri önümüzden kalkarsa dünya çapında gelişmeler olacak.

36- Eğitimle ilgili kavramlar kökten değişecek, Türkiye'deki bütün eğitim kurumları kendilerini tekrar tanımlayacak. İstihdamdan üretime değişim olacak.

37- Vakıf üniversitelerinin gelişimi çerçevesinde, bu üniversiteler mevcut YÖK Kanunu ile yönetilemeyecek. Özel kanunların çıkması gerekecek. Yükseköğretim finansmanı için bir formül geliştirilecek.

38- Vakıf üniversiteleri arasında konsolidasyon olacak.

39- Kalite güvence sistemi önemli hale gelecek.

40- Girdi kontrolünden çok çıktı kontrolü öne çıkacak. Yani, üniversitelere girenlerden çok, üniversitelerden çıkanlar önemli olacak.

41- Devlet üniversiteleri hızla kendilerini düzeltiyorlar ve yeni yatırımlar yapıyorlar.

42- Üniversiteler daha fazla girişimci üretecek. Kuluçka merkezleri, teknoparklar, patentler çok daha fazla artacak.

43- Orta öğretim sonrası beceri bazlı eğitim arzı çeşitlenecek, orada bir piyasa oluşacak.

44- Kitle eğitimi arttıkça, üniversitelerde yönetici kalitesi bozulacak.

45- Fen edebiyat ve temel bilimlere olan ilgi azalacak.

46- Bireyin daha fazla öne çıktığı ve kişiye özel eğitimler öne çıkacak.

47- Yaşam boyu eğitim ve sosyal sorumluluk akımları gelişecek.

48- Üniversitelerin çoğalması ve öğrencilerin isteklerinin artması, kalitenin artmasını sağlayacak.

49- Şehirden uzak üniversiteler yerine, şehir kampüsleri artacak.

50- Bologna sürecinin getireceği değişiklikler ile öğrenci merkezlilik ve

akreditasyon artacak.

51- Örgün eğitim dışında edinilen becerilerin örgün eğitime entegrasyonu mümkün olacak.

52- Diploma kadar sertifika da önemli hale gelecek.

53- İklim değişikliklerine duyarlılığın artışı ile üniversitelerde de yeşil üniversite akımları başlayacak, yurt dışında var olan bu akım Türkiye'ye de gelecek.

54- Uygulamalı eğitim artıyor.

55- 5 sene içinde üniversitelere giren öğrenci sayısı ile üniversitelerin kontenjan sayısı eşit hale gelecek. Vakıf üniversiteleri, kendi kontenjanlarını kendileri belirleyecek.

56- Üniversitelerde yöneticiler seçimle değil, atama ile gelecek.

57- İngilizce ve ikinci dil önem kazanacak.

58- Orta öğretimde dil öğretilmiyor olması, daha sonra iş bulmayı olumsuz etkileyecek.

59- Üniversitelerde fiziksel alanların önemi azalacak.

60- Bölgesel ve ortak programlar çoğalacak.

61- 600 dersane var. Ankara'da 4 okul varken şimdi 80 özel okul var. Üniversite sayısı sınırlanmazsa, öğrenci bulunamayacak.

62- Üniversitelerin topluma karşı hesap verme durumu artacak.

63- Daha sık meslek değiştirme trendi var. Esnek ve sınırsız kariyer anlayışı, daha sık meslek değiştirmeyi getirecek. Şu an iş hayatında 6-7 defa iş değiştirme ortalaması var. Bu daha da artacak.

64- Öğrencilerine kazandıran vakıf üniversiteleri mezunlarından fonlanmaya başlayacak.

65- Uluslararası akreditasyon süreci başlayacak.

66- Multi-disipliner bölümler oluşacak, disiplinler arası olma durumu artacak.

67- Batı ülkelerindeki İslam-fobiden dolayı üniversitemiz İslam ülkelerinden daha fazla rağbet görecek.

68- Yurt dışına giden öğrenci sayısı artacak, rekabette bu durum belirleyici olacak. Bugün gelen öğrencinin 4 katı kadar öğrenci yurtdışına gidiyor.

69- Eskiden TV programlarına sadece vakıf üniversiteleri katılma ve kendilerini tanıtmaya talebinde bulunurdu. Bugün artık devlet üniversiteleri de katılmak istiyor, kendilerini TV'den tanıtıyor. Bu da gösteriyor ki; vakıf üniversiteleri, devlet üniversiteleri ile de her kademede rakip olacak.

70- Anayasal düzenleme ile özel üniversitelerin kurulması ile veya vakıf üniversitelerine yetki verilirse, çok sayıda üniversite yurt dışında kampüs kuracaktır.

71- Bazı üniversiteler finansal olarak ayakta kalamayacak, devlet üniversiteleri bunları bünyesine alacak. (5-10 yıl)

72- Yabancı üniversiteler Türkiye'deki vakıf üniversitelerini satın alacaklar.

73- Öğrenciler tercihlerini iş piyasasına yönelik yapıyorlar. Buna karşılık, devlet ve vakıf üniversiteleri de iş piyasasındaki talebe uygun bölümler açıyorlar, çok uzmanlaşmış bölümler açma yolundalar. Global trend ise öğrencilerin yaşam boyu üniversiteye gelmesinin sağlanması. Öğrenciler mezun olduktan sonra da iş piyasasındaki taleplere göre yeniden ilgili uzman bölümlerden eğitim alacaklar.

74- Merkezi sınav sisteminden vazgeçilecek.

75- Vakıf üniversitelerinde uzmanlaşma artacak.

76- Devlet üniversiteleri 5 yıl içinde fiyat artıracak.

77- Bologna süreci ile birlikte hem ulusal hem uluslararası öğrenci hareketliliği artacak.

78- 10 sene içinde YÖK biçim değiştirecek.

79- Mevcut durumda mesleki birikim gündemde, ama entelektüel birikim önem kazanacak.

80- Demografik değişiklikler ve nüfusun artması ile birlikte, Türkiye, Avrupa'nın en yüksek öğrenci nüfusuna sahip olacak. Avrupa ülkelerinde %50-60 civarında öğrenci nüfusu var. Türkiye'de bu oranlar, %80'e doğru gidecek.

81- Eğitim öğretim alanındaki gelişmelere paralel olarak öğretim üyelerinin mevcut alanları yetersiz kalacak.

82- Rekabet arttığından, reklam ve tanıtım harcamaları artacak.

83- Öğretim üyelerinin hareketliliği artacak.

84- Staj çok önem kazanacak.

85- YÖK GSM şirketleri gibi çağrı merkezi oluşturacak ve danışmanlık hizmeti vermeye başlayacak.

86- Avrupa ülkelerinde nüfus azalması nedeniyle Türkiye'den mezun olan kalifiye öğrenciler daha kolay iş bulacaklar.

87- Kamu kaynakları gittikçe azalacak, üniversiteler kendi kaynağını oluşturmak zorunda kalacak.

88- Türk bilim arzı uluslararası bilgiyi bir güç haline getirecek. Türkiye çekim alanı yüksek bir cazibe merkezi olacak.

89- Rektör, dekan ve bilim başkanları kriterleri değişecek.

90- Yabancı sermaye Türkiye'de üniversite kurabilecek ve yabancı üniversiteler Türkiye'de şube açabilecek.

91- Devlet üniversitelerinin de mütevelliler tarafından yönetilmesi sağlanacak. Gerek devlet, gerek vakıf üniversitelerindeki rektörlerde profesör olma şartı aranmayacak. Türkiye'de meslek yüksekokullarına rağbet artacak.

92- Sıklaşan küresel finansal ve kültürel krizler üniversiteler krizine dönüşecek.

93- Vakıf üniversiteleri devlet üniversitelerini satın alacak.

94- Üniversitelerin uluslararasılaşması ile birlikte yabancıların rektör/dekan olmasının önü açılacak.

95- Akademik özgürlükler üzerinde baskı rejimi var.

96- Türkiye’de yükseköğretimin baskıcı yapısı ortadan kalkınca yurtdışından daha fazla öğrenci gelecek.

97- Teknoparkları olan ya da teknoloji geliştirme programları çok sayıda öğrenci barındıran üniversiteler daha kolay öğrenci bulacak. Diğer üniversiteler öğrenci bulmakta zorlanacak.

98- AB üniversiteleri, Türkiye’den öğrenci alabilmek için daha yoğun rekabet yapacak. AB üniversiteleri, Türkiye’den yurt dışına öğrenci çekmek için teşvikler, vb. olanaklar sağlayarak yarışacaklar.

99- Fen bilimleri ve teknik bilimler tercih edilmeyecek, sosyal bilimler popüler olacak. Özellikle bu sene, vakıf üniversitelerinin mühendislik bölümleri %50’nin altında dolulukla yerleştirmeyi tamamladı.

100- Bütün programlarda akreditasyon en geçerli sözcük olacak.

101- Vakıf üniversiteleri ve devlet üniversiteleri ortak çözümler bulacak.

102- Meslek ve uzmanlık öne çıkacak. Spesifik alanlar ortaya çıkacak.

103- Yeni anayasa ile birlikte yeni bakanlık oluşacak ve yükseköğretim bakanlığı kurulacak.

104- Kampüslerde teknoloji geliştirme ve seri üretime geçilecek.

105- Talepte yerelleşme ve bölgeselleşme artacak. Yerelleşme ile ilgili bölgeden veya ilgili şehirden öğrenci alınacak.

106- Birden çok diploma ile sonuçlanacak paralel eğitimler artacak.

107- Yeni vakıf üniversiteleri İstanbul, Ankara ve İzmir’in dışına çıkacak. Her ilde bir vakıf üniversitesi de olacak.

108- Türkiye’deki yüksek lisans ve doktora eğitimi artacak, ihraç edilecek.

109- Turizmin ön planda olduğu İstanbul, Bodrum, Alanya, Milas gibi yerlerde kurulan üniversiteler cazibe merkezi olacak.

110- Avrupa’da yükselen milliyetçilikten ötürü Avrupa’daki Türkler öğretim için Türkiye’ye gelecek.

111- Öğretim üyesi ihtiyaçları için ortak projeler üretilecek. Vakıf üniversiteleri, öğretim üyesi yetiştirme programları gibi, öğretim üyesi ihtiyaçları için ortak projeler üretecek.

112- Ticari üniversitelerin önü açılacak ve mütevelli heyet kompozisyonu değişecek. Mütevelli heyetinde paydaşlar ve bağımsız üyeler de olacak.

113- Vakıf üniversiteleri kuruldukları yerlerin dışında kampüs açacaklar.

114- Eğitim standartları ön plana çıkacak, daha akredite ölçme değerlendirme sistemleri gelecek.

115- Tutuklanan öğrenci sayısı artacak. Öğrenciler; toplantı, gösteri yapma, vb. haklarını kullanamayacak.

116- Üniversitelerin sıralamalarındaki yeri artacak. Bazıları daha fazla kabul görecek.

117- Doktoralıların talebi çeşitlenecek. Araştırma enstitüleri, think-thank’ler

vb.

118- Üniversitelere çalışmak için 18 yaşında girip 67 yaşına kadar orada kalma durumu ortadan kalkacak. Öğretim elemanlarına performans değerlendirmesi yapılacak ve gerekirse iş akdi feshedilecek.

119- Vakıf üniversitelerinde öğretim üyeleri hem 2547'ye hem de İş Kanunu'na tabidir. YÖK 2-3 yıllık sözleşme yapılmasını isterken, vakıf üniversiteleri İş Kanunu'na göre 1 yıllık sözleşme yapabilmektedir.

120- Öğrenciye verilen değer artacak.

121- Öğrencinin yönetime katılımı aktifleşecek.

122- Sağlık mesleklerine olan ihtiyaç, sağlık meslek programlarına olan ihtiyacı artıracak.

123- Hukuka olan ihtiyaç artacak

124- Öğrenci daha fazla el üstünde tutulacak. (burs, psikolojik danışmanlık vs)

125- Bankalar öğrencilere daha ucuz kredi verecek.

126- Öğretim üyelerinin arz fazlası olacağı için post-doc (doktora sonrası) eğitiminin önemi artacak. Doktora sonrası eğitimi olanlar, sadece doktoralı olanlardan daha kolay iş bulacaklar.

127- Öğretim üyelerinde arz fazlası olacağı için doktora sonrası araştırma programları öne çıkacak.

128- Öğretim üyelerinin maaşları artacak. Üniversitede ücretler de enflasyonun üstünde artacak.

129- Lise öğretmenlerine olan ihtiyaç ve eğitim fakültelerine olan ihtiyaç artacak.

130- Baraj puanlarında düzenleme yapılacak. Barajın altında kalan ama eğitim almak isteyen öğrenciler; kontenjanı dolmayan üniversitelere özel öğrenci statüsünde yerleştirilecek.

131- Lisansüstü öğrenci talebi artacak.

132- Üniversiteler öğrencilerine kariyer ve iş imkanı sağlayacak.

133- Eğitim fakültelerine olan talep düşüyor.

Vakıf Üniversiteleri Arama Konferansı Beyin Fırtınası'na Eklmeler

134- Türkiye GSYİH'da 2000-01'de 21. sıradayken 2009-10 döneminde 17. sıraya yükselirken, kişi başına düşen GSYİH'da 86. sıradan 54. sıraya yükselmiştir. (1)

135- Nüfus sıralamasında 16. sıradan 17. sıraya gerilerken, UNDP İnsani Kalkınmışlık Endeksinde 66. sıradan 83. sıraya düşmüştür. Türkiye bu sıralamada 2011'de 92. sıradadır. (1)

136- İhracat sıralamasında Türkiye 2000'den 2010'a 31. sıradan 27. sıraya yükselmiştir. (1)

137- Dünya Bankası'nın İş Yapma Kolaylığı Endeksinde Türkiye 2003 yılında 93. sırada iken, 2010'da 65. sıraya yükselmiştir. Rekabetçilik Endeksinde ise 54. sıradan 61'e gerilemiştir. Yolsuzluk Algılama Endeksinde ise 54'ten 56. sıraya bir gerileme vardır. (1)

138- GSYH sıralamasında 17.sırada bulunan Türkiye, işgücü verimliliği açısından 14.sıradadır. (1)

139- Dünyada büyüme stratejileri farklılaşıyor, inovasyona dayalı büyüme stratejisi öne çıkıyor. İnovasyon ekosisteminin önemli bir parçası ise üniversiteler. (1)

140- Kalkınma yarışında beşeri sermayenin önemi büyük. Üniversiteler beşeri sermayenin gelişiminde en önemli aktör. (1)

141- Türkiye'nin verimlilik odaklı bir ekonomiden yenilikçilik odaklı bir ekonomiye geçme hedefi var. (1)

142- Ülkelerin Global İnovasyon Endeksi (GIS) ile GSYH ile IMD Rekabetçilik Endeksi arasında olumlu bir ilişki vardır. Global Innovation Scoreboard (GIS): Üçlü patent sayısı, özel sektör ve kamu Ar-Ge harcaması, bilim ve teknoloji alanında yükseköğretim oranı, toplam iş gücünde üniversite mezunlarının payı, Ar-Ge personeli sayısı, yayın sayısı ve bilişim teknolojileri harcamaları. (1)

143- Ülkelerin inovasyon performansını etkileyen en önemli faktörlerden biri özerkliliktir. Özerklik, üniversitelerin inovasyon performansı üzerinde de oldukça etkilidir. (1)

144- İngiltere'de üniversiteler özerk / kendi kendilerinin yönetiminden sorumlular: Fon dağıtımından ve akreditasyondan sorumlu iki üst kurul var. Performans-kalite-akreditasyon kurulu, Yükseköğretim Fonlama Kurulu (1)

145- İsrail'de Türkiye'dekine benzer, tüm yükseköğretimden sorumlu bir YÖK var, ancak üniversiteler kendi kendilerini yönetebiliyor. İsrail Yükseköğretim Kurumu koordinasyon, kalite ve akreditasyondan sorumlu. Fonlamadan ise Yükseköğretim kurumunun altında yer alan Planlama ve Bütçe Komitesi sorumlu (1)

146- Türkiye'de 19 sektör için yapılan itibar araştırmasında Vakıf Üniversiteleri beğeni açısından da güven açısından da 18. sıradadır. Madencilik sektöründen sonra en az olumlu algılanan sektördür. (2)

147- Önerilen yeni değişikliklerle ise TÜBİTAK'ın bir anlamda yörüngesi "pazara yakınlaşmaya" yönlendirilmektedir. Bu değişiklik için seçilen kilit sözcük ise "girişimcilik"tir. (3)

148- Son yılların giderek öne çıkan önemli kavramı yenilik (inovasyon) bağlamında; "yenilikçi fikirlerin en kısa sürede pazara çıkartılmasını" esas alan süreçte Ar-Ge, yenilikçilik ve yeni ürün geliştirme faaliyetlerinin gelişmesini sağlayacak araçların oluşturulmasında ve finansmanında kamu kurumları da rol almaktadır. Bu rolün çoğunlukla piyasayı düzenleyici ve "pazar tökezlemelerini" giderici yönde olması beklenir. (3)

149- TÜBİTAK'ta yeni yönetim, bilimden başlayıp ürün olarak karşımıza

somut olarak çıkan değer zincirinde ürünün çekiciliğine kapılmış durumdadır. Yani şimdiye kadar bilim ve teknolojiye daha yakın duran Kurum (bu alanda ne denli başarılı olunduğu ayrı bir değerlendirme konusudur), ilgi alanını “ürüne” bir başka deyişle pazara çevirmiş durumdadır. Yani Ar-Ge, yenilikçilik ve yeni ürün geliştirme faaliyetleri sonucunda ortaya çıkacak ürünün ticarileştirilmesinin desteklenmesi (girişimciliğin desteklenmesi) alanına da girecektir. (3)

Referanslar:

1. Üniversiteler Üzerine Nasıl Bir Yasal Çerçeve Düşünelim, TEPAV, 8 Şubat 2011.
2. I-Rep Monitor Türkiye Türkiye’nin Kurumsal İtibar Haritası, IPSOS KMG, Eylül 2011
3. TÜBİTAK Yasası Değişiyor: Müfit Akyos, Cumhuriyet Bilim ve Teknik, 27 Nisan 2012

AKIMLAR GRUP ÇALIŞMASI

Akımlar Grup Çalışması öncesi Oğuz Babüroğlu'nun konuşması aşağıdadır:

Arama Konferansı katılımlı bir yöntemdir, bu da demek oluyor ki sizleri konuşturacağız. Ama yine bir yöntem olduğu için bu yöntem doğrultusunda sizleri konuşturacağız. Bunları, yeni gelen arkadaşlarımız için tekrarlıyoruz. Sizlerden ricamız, bu yönetime, bizim sizlere yapacağımız yönlendirmelere uymanız.

Bu şekilde ilerlersek, yarın YÖK Başkanımız geldiğinde, sektör etkileşimini ve diyalogunu düzenli bir şekilde kendisine sunabiliriz. “Hem yükseköğretimle alakalı, hem de vakıf üniversiteleriyle alakalı olarak sizden beklentilerimiz şunlardır” diyerek kendisine sunabiliriz.

Bizler burada ağırlıklı olarak geleceğe bakmaya çalışıyoruz. Hem yüksek öğretim sisteminin, hem de vakıf üniversitelerinin geleceği bakımından bir içişlik var. Şu anda yapacağımız akımlar grup çalışmasında, dün akşamki beyin fırtınasında ürettiğimiz akımları, iki farklı şekilde değerlendireceğiz. Bu değerlendirmeyi yaparken yine belirli bir yöntem ve düzen izleyeceğiz. Arama Konferanslarının düzeninde, kendini yöneten küçük takımlar şeklinde grup çalışmaları yaptığımız bir düzenimiz var. Her grubun kendi içinde bir moderatörü ve yazıcısı ile bir de sözcüsü olacak.

Dün akşam, beklediğiniz geleceklerle ve onun hangi yönde değişeceği ile alakalı olarak çok faydalı bir beyin fırtınası yaptık. 100 küsur tane akım ortaya çıktı. 15 tane de bizim buraya gelmeden önce hazırladığımız ve çeşitli referanslardan yakalayabildiğimiz akımlar var. Dün akşamki akımları ve bizim derlediğimiz akımları sizlere dağıttık.

Şimdi iki perspektife göre bunları değerlendireceğiz. Perspektiflerden biri “yüksek öğretim sistemini değiştiren akımlar”. Diğeri de “vakıf üniversitelerini değiştiren akımlar”.

8 grupta çalışacağız ancak eğer yeni katılımcılarımız olursa grup sayımızı 10’a kadar çıkartabiliriz. Şimdi sizleri gruplara dağıtacağız ve grup elemanlarını gün boyunca yapacağımız tüm çalışmalarda değiştireceğiz. Böylece herkes farklı farklı gruplarda çalışmış olacak.

1-4 arasındaki gruplar, yüksek öğretimin geleceğine; 5-8 arasındaki gruplar, vakıf üniversitelerinin geleceğine bakacaklar. Dün akşamki beyin fırtınasına ek olarak aklınıza gelen konular varsa ya da olursa, bunları da çalışmanızda ekleyebilirsiniz. Sizlerden, geleceği en fazla etkileyecek akımları bulmanızı istiyoruz. Sizler şu anda atanacağınız grupların perspektifinden bakacaksınız.

Buna ek olarak, her grupta 2 perspektiften değerlendirme yapacaksınız ve her perspektifle ilgili olarak 3’er tane akım seçeceksiniz. Nedir bu akımlar? Bizler, geleceği ayrıştırmanız için 2 tip öneriyoruz. Bir tanesi, daha doğrusal, daha projeksiyon şeklinde olan “olası değişiklikler”. Bir diğeri de “radikal değişiklikler.” Önemli olan, en önemlilerini seçmeniz. Bunların olumlu etkileri olabilir, olumsuz etkileri olabilir. Bunu tanımlamıyoruz, bir fırsat-tehdit ayrımı yapmıyoruz. Bir grup tamamen olumlulara, bir grup da olumsuzlara odaklanabilir. Bu sadece sizin bakış açınızla alakalı. Bugünden önümüze baktığımız zaman, geleceği olası

ve radikal bir şekilde en fazla değiştirecek akımları belirleyeceksiniz. Geleceği dönüştürecek ve çok ciddi biçimde değiştirecek, bu değişime en fazla etkide bulunacak, geleceği en fazla değiştirecek akımları seçmenizi istiyoruz.

Perspektifinize gittiğiniz zaman, yüksek öğretim sisteminde olası değişikliklerle en büyük değişiklikleri yaratacak akımları seçeceksiniz. Halen dilek ve temenniler kısmında değiliz, lütfen bunu var saymayalım. Gruptaki ortak akım bize daha fazla şok edici şeyler de getirebilir. Sektörün olası değişikliklere çok ciddi kırılmalar getirmesini bekliyoruz. Her değişim herkes için iyi olmayabilir. Nerede durduğunuza göre değişiklik yaratabilir. Bunu sizler büyük bir ihtimalle tahmin edebilirsiniz. Bunları derleyip toparlayıp, etkisini anlayıp, öneriye doğru gitmeden bunları konuşmuş olmayı bekliyoruz.

Gruplara gittiğiniz zaman grup görevinin ne olacağı ile alakalı olarak sorusu olan bir arkadaşımız yoksa çalışmaya başlayabiliriz. Herkes grubuna gittiğinde dağıttığımız Akımlar Beyin Fırtınası listesinin üzerinden geçerse, kendi rakamlarını belirlerse çalışmak daha kolay olur. Grup çalışmalarında, bir kişinin sesinin baskın çıkmasını değil, herkesin eşit katılımında bulunmasını bekliyoruz. Zaman kullanımı açısından, ilk grubun bitirdiği zaman, çalışmanın bitebileceğini gösteren zamandır.

Vakıf üniversitelerinin YÖK sistemi içerisindeki payı %10 ancak YÖK Başkanı buradaki grubun, vakıf üniversiteleri perspektifinden bakıldığında sistemin bütünüyle alakalı olarak ne düşündüğünü görmek istiyor ve bu konunun da çalışılmasını da rica etti.

Öncelikle herkes elindeki listeden bireysel olarak 3 tane akım seçecek. Ancak bu sadece bir ara adım. Bunun ardından herkes kendi seçtiği 3 akımı grupta belirtecek ve nihai durumda, grubun üzerinde fikir birliğine vardığı ana akımlar olarak 3 tane olası ve 3 tane radikal akım belirlenecek. Eğer çok birbirine benzer şeyler seçtiyseniz, olası ve radikal akımlar arasında çok farklı bir şey göremiyorsanız, akımların sayısını 3'ten fazla olarak artırabilirsiniz. Ancak mümkün olduğunca 3'er tane getirmeniz iyi olur.

YÜKSEK ÖĞRENİM SİSTEMİNİ DEĞİŞTİREN AKIMLAR GRUP SUNUMLARI

Akımlar Grup Çalışması sonrası, grup sunumları öncesinde Oğuz Babüroğlu'nun açıklamaları aşağıdadır:

Sizlerden, sunumları yaparken yepyeni maddeler sunarak açıklamalar yapmanızı değil, grupça üzerinde fikir birliğine vararak çıkardığımız maddeleri açıklayarak bize sunmanızı bekliyoruz. Grupların sunumları tamamlandıktan sonra, benzer ve farklı konuların neden seçildiğini de hep birlikte anlamaya çalışmamız çok önemli bir akıl yürütme çalışması olacaktır, dolayısı ile sizlerden sunumları bu bakış açısı ile dinlemenizi bekliyoruz.

GRUP 1

Olası Değişiklikler

- Anayasa değişikliği ile özel üniversitelere izin çıkacak
- Üniversiteler, “araştırma” ve “öğretim” üniversitesi olarak kimliklenecek ve ayrışacak
- Üniversiteler daha fazla girişimci üretecek; kuluçka merkezleri, teknokentler, patentler artacak

Radikal Değişiklikler

- Fiziksel alanlar azalacak
- Merkezi sınav kalkacak
- Üniversite sisteminde kamu otoritesi kendini yenileyecek

Açıklamalar:

- Herhangi bir açıklama ya da yorum getirilmeden, grubun belirlemiş olduğu maddeler aynen okunmuştur.

GRUP 2

Olası Değişiklikler

- Yükseköğretim sisteminin etkin ve verimli yönetilmesi için YÖK Kanunu değişecek ve vakıf üniversiteleri için ayrı bir kanun çıkarılacak
- Ticari üniversitelerin önü açılacak
- Ulusal ve uluslararası akreditasyon başlayacak
- Yükseköğretime giriş sistemi değişecek

Radikal Değişiklikler

- Üniversiteler araştırma ve eğitim üniversitesi ile doktora ve yüksek lisans veren-vermeyen üniversiteler olarak ayrılacak
- Yabancı üniversiteler Türkiye’de üniversite kurabilecek ve şube açabilecek
- Üniversite öğretim elemanı ve yöneticiler performansına göre değerlendirilecek
- Yükseköğretim ve öğrencilerin finansmanı için yeni kredi enstrümanları oluşacak

Açıklamalar:

- Herhangi bir açıklama ya da yorum getirilmeden, grubun belirlemiş olduğu maddeler aynen okunmuştur.

GRUP 3

Olası Değişiklikler

- Özel ve yabancı üniversite kavramı gelecek
- Üniversiteler yerele göre değil, uluslararası platformlara göre şekillenecek
- Üniversiteye girişte arz-talep dengesi sağlanacak

Radikal Değişiklikler

- Merkezi yerleştirme sistemi kalkacak

- YÖK Kanunu şekil değiştirecek
- Yükseköğretimin finansmanı için bir formül geliştirilecek

Açıklamalar:

- Mevcut vakıf ve devlet üniversitesi sistemine ek olarak, özel ve yabancı üniversite sistemi gelecek
- Merkezi yerleştirme sınavı olacak, ancak merkezi yerleştirme sistemi kalkacak
- Yükseköğretim Kurumu değil, Yükseköğretim Kanunu değişecek. Örneğin bir bakanlık kurulacak, YÖK bir koordinasyon kurumuna dönüştürülecek.
- Hemen hemen ücretsiz devlet üniversiteleri ve ücretli vakıf üniversiteleri şeklinde olan mevcut finansman modeli değişecek.

GRUP 4

Olası Değişlikler

- Beş sene içinde, üniversitelere giren öğrenci sayısı kontenjan ile eşit olacağından, 2017'den itibaren seçme sınavına gerek kalmayacak
- Programların ulusal ve uluslararası akreditasyonu ve kalite güvencesi en önemli parametrelerden biri haline dönüşecek
- Gerek vakıf, gerek devlet üniversitelerindeki öğrencilerin eğitim süreçlerinin finansmanı kritik öneme ulaşacak, yeni finansman modelleri aranacak
- Teknoparkları ve teknoloji geliştirme bölgesi kuvvetli olan üniversiteler, öğrenci bulma konusunda gerek ulusal, gerekse AB'den gelecek rekabete daha mukavim olacak

Radikal Değişlikler

- Mevzuat engelleri kalkacak, özel üniversitelere izin verilecek ve vakıf üniversiteleri için mali, idari ve akademik bağımsızlık garanti altına alınacak
- YÖK biçim değiştirecek, bir koordinasyon ve akreditasyon kurumuna dönüşecek
- Üniversitelerdeki personelin özlük hakları ve performans beklenti kriterleri açıklığa kavuşturulacak. Yasal değişikliklerle, vakıf üniversiteleri akademik ve idari personeli, İş Kanunu hükümlerine tabi tutulacak.

Açıklamalar:

- Kırılmaların, kanun ve mevzuatlarda yapılacak değişikliklerle meydana geleceğini öngörüyoruz.
- Mevzuat engellerinin kalkması ile özel üniversitelere izin verilmesi ve vakıf üniversiteleri için mali, idari ve akademik bağımsızlığın garantilenmesini çok büyük bir kırılma olarak görüyoruz. Bunun tamamının bir paket içinde gerçekleştirilebileceğini düşünüyoruz.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİNİ DEĞİŞTİREN AKIMLAR GRUP SUNUMLARI

GRUP 5

Olası Değişlikler

- Vakıf üniversiteleri için özerklik ve özlük haklarını değiştiren hukuki düzenleme yapılacaktır
- Akreditasyon ve kalite artacaktır
- Uluslararasılaşma: Öğretim üyesi, yurt dışı programlar ve kongreler.
- Arzın artması sonucu gelen öğrenci kalitesinde düşüş beklentisi.
- Girdi yerine çıktı odaklı eğitim önem kazanacak ve buna bağlı olarak akreditasyonun önemi artacaktır

Radikal Değişlikler

- Merkezi yerleştirme sistemi kalkacaktır
- Vakıf üniversiteleri içinde doğal seleksiyon yaşanacaktır: Çeşitlenme, iflas, birleşme, ortaklık vb.
- Finansal çözüm yolları geliştirilecek: Devlet+Paralı, burs, kredi vb.
- Toplumun üniversite eğitiminden beklentisi azalacaktır ve idari tanımlamalar değişecektir

Açıklamalar:

- Vakıf üniversitelerinin öğretim üyesi alma potansiyeli ciddi şekilde değişebilir.
- Uluslararasılaşma: Sadece değişim öğrencisi değil, değişim programı kapsamında öğretim elemanlarının değişimi, uluslararası kongrelerin artması, vb.
- Çok düşük puan alan öğrencilerin üniversiteye yerleşimi ile birlikte öğrenci kalitesinin düşmesi.
- Toplumda, üniversitelerin mesleğe götürmesi beklentisi var. Bunun gerçekleşmediği görüldükçe, üniversite eğitiminden beklentiler azalarak sertifika programlarına yönelme gibi davranışlar görülebilir.
- Yeni düzenlemelerle akademisyen olmayanların da rektör veya dekan olmasının önü açılacaktır.

GRUP 6

Olası Değişlikler

- Tematik ve uzmanlaşmış üniversiteler ortaya çıkacaktır
- Üniversiteler kendi kaynağını oluşturmak zorunda kalacaktır
- Vakıf üniversiteleri arasında konsolidasyon olacaktır
- Girdi yerine çıktı odaklı eğitim ön plana çıkacaktır, buna bağlı olarak akreditasyon sistemleri oluşacaktır.

Radikal Değişlikler

- Özel üniversiteler açılacak
- Merkezi sınav sistemi kalkacak
- Kamu üniversitelerinin finansmanına öğrenci katkısı artacak
- Rektörlerin akademisyen olması gerekmeyecek

Açıklamalar:

- Araştırmaya ve eğitime önem veren uzmanlaşmış üniversiteler ortaya çıkacak. Tematik üniversitelerden ise girişimci üniversiteler, tıp üniversiteleri, vb. kastedilmektedir.
- Üniversite kategorilerinin gittikçe artacağını öngörüyoruz.
- Rekabetin doğal sonucu olarak üniversiteler kendi kaynaklarını oluşturmak zorunda kalacaklar.
- Özel üniversitelerden kast ettiğimiz, kar amaçlı üniversitelerin kurulabilmesidir. Vakıf üniversiteleri de özel ama kar amaçlı değildir. Kamu üniversitelerinin neredeyse bedava olması durumu artık değişecek.

GRUP 7

Olası Değişlikler

- Ar-Ge payı %3'e çıkacak
- Vakıf üniversiteleri özel yasa ile yönetilecek
- Kalite güvence sistemi öne çıkacak. Eğitim ekonomisi ve sağlık ekonomisi güçlenecek.

Radikal Değişlikler

- Vakıf üniversiteleri kontenjanlarını kendi belirleyecek
- Vakıf üniversiteleri özel yasa ile yönetilecek
- Dünyada üniversiteler ve inovasyon ekosisteminin önemli bir parçası olacak

Açıklamalar:

- Dünyadaki yükseköğretim camiasına dönük olarak gerçekleşen değişimlerden bağımsız olamayacağız.
- Ar-Ge payı: Yükseköğretimde finans modellerinde artacak. Türkiye'de inovasyonun öne çıkması ile vakıf üniversitelerinin ve devlet üniversitelerinde de Ar-Ge payının artacağını öngörüyoruz. Türkiye'de eğitim ve Ar-Ge'ye üniversiteler bazında ayrılan pay artacak.
- Üniversiteler artık tek şablonla yönetilmeyecek. Kendi hür iradeleriyle tematik şablonlara yönelecek, kendi modelleri ile dünyaya entegre olacak temel modeller bulacak.
- Üniversiteler dünyaya çok kestirmeden, çok akılcı, çok dinamik yapılarla entegre olacak.

- Üniversiteler, uluslararası akreditasyon sistemlerine entegre olacak.
- Eğitim ve sağlık ekonomisi ön plana çıkacak. Dünyada bu ekonomilerde ve ekonomik ilişkilerde çok hızlı değişiklikler olduğu için, insanların da buna adapte olabilmek için sürekli olarak tematik eğitimlerle kendilerini geliştiriyor olması lazım. Bu durum, vakıf üniversitelerinin de yapısını etkileyecek. Tematik eğitimler sunularak, insanların iş piyasasına doğrudan hazırlanması ve ihtiyaç duydukları alanlarda istedikleri zaman eğitim alabilmeleri sağlanacak.
- Üniversite yöneticisinin, yönetimde neye önem vermesi gerektiğini bilmesi gereklidir. Özel yasalar çıkarılacaktır, ancak bu yasaların içeriğinin çok iyi belirlenmesi gereklidir.
- İnovasyondan uzak kalınarak yetkin öğrenciler yetiştirilmesi mümkün değildir. Öğretim elemanlarının, öncelikle kendi eğitim alanlarında uzman olması gereklidir. Daha sonra da öğrencilerini ilgili alanlarda inovasyonlarla yetiştirmesi gereklidir.

GRUP 8

Olası Değişlikler

- Vakıf üniversitelerinde uzmanlaşma artarak tematik üniversiteler oluşturulacak
- Üniversite-sanayi işbirliği artacak
- Lisansüstü öğrenci talebi artacak
- Üniversite sayısının artması rekabet getirecek

Radikal Değişlikler

- Kar amaçlı üniversiteler gündeme gelecek, yabancı sermaye bu sektöre girecek
- Vakıf üniversiteleri için özel kanun çıkarılacak
- Bologna süreci (öğrenci hareketliliği+akreditasyon)
- Merkezi sınav sisteminden vazgeçilecek
- Vakıf üniversitesi itibar algısının düşüklüğü

Açıklamalar:

- Kar amaçlı üniversiteler gündeme gelecek, bu durum gündeme geldiğinde yabancı üniversiteler de bu sektöre girebilir.
- Vakıf üniversitelerinin itibar algısı, ayrıcalıklı olarak değerlendirilmeli ve tartışılmalıdır. Bunu da ek olarak ayrıca vurgulamak istedik.

YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİNİ DEĞİŞTİREN ORTAK AKIMLAR

OLASI	RADİKAL
Yükseköğretim Kanunu 'nun değişikliği ile özel ve yabancı üniversitelere izin çıkması. Buna bağlı verimliliğin artması.	Yükseköğretim Kanunu değişikliği, özel ve yabancı üniversiteleri getirecek. Vakıf üniversiteleri için mali, idari, akademik bağımsızlık .
Öğrenci eğitim süreci için yeni finansman modelleri gelişecek.	Yeni finansman modelleri , öğrenci finansmanı ve kredi enstrümanları oluşacak.
Arz-talep dengesi sağlanacak (2017).	Arz-talep dengesi sağlanacak.
Yükseköğretime giriş sistemi değişecek.	Merkezi yerleştirme kalkacak.
YÖK'te form değişikliği olacak.	Kamu otoritesi kendini yenileyecek. YÖK'ün form değişikliği ile bir koordinasyon ve akreditasyon kurumuna dönüşmesi.
Üniversitelerin kimliklenmesi : Eğitim ve Araştırma	Üniversite kimliği : Eğitim ve Araştırma, doktora ve yüksek lisans veren vermeyen.
Ulusal ve uluslararası akreditasyon başlayacak, uluslararası platformlara göre değişim olacak.	
Girişimci yetiştirme , teknopark, patent, kuluçka merkezi: Bunu başaran üniversiteler rekabete daha mukavemetli olacak.	
	Üniversite öğretim elemanı ve yöneticiler performansa dayalı değerlendirilecek: Üniversite personeli özlük hakları
	Fiziksel alanlar azalacak

OLASI	RADİKAL
Akreditasyon ve kalite güvence sistemleri öne çıkacak. Girdi yerine çıktı odaklı eğitim.	Bologna süreci: öğrenci hareketliliği, akreditasyon.
Vakıf üniversitelerinde uzmanlaşma ve kategorileşme artacak. Tematik, uzmanlaşmış üniversiteler.	Vakıf üniversitelerinde uzmanlaşma ve kategorileşme artacak. Tematik, uzmanlaşmış üniversiteler.
Vakıf üniversiteleri özel yasa ile yönetilecek. Bu yasada özerklik ve özlük hakları olacak.	Vakıf üniversiteleri özel yasası: Özel üniversiteler ve kar amaçlı üniversiteler.
Üniversiteler kendi kaynağını oluşturmak zorunda kalacak.	Finansal çözüm (Devlet, kredi, burs, öğrenci katkısı)
Üniversite sayısı artacak. Rekabet artacak. Bu yüzden, vakıf üniversiteleri arasında konsolidasyon olacak. Reyting önem kazanacak.	Doğal seleksiyon (uluslararası rekabet)
Üniversite-sanayi işbirliği artacak. Ar-ge payı %3'e çıkacak.	Türkiye üniversiteleri, dünya inovasyon ekosisteminin önemli bir parçası olacak.
Lisansüstü öğrenci talebi artacak	
Arzın artmasıyla, öğrenci kalitesi düşecek	
	Toplumun, üniversite eğitiminden beklentisi azalacak.
	İtibar algısının yönetimi
	İdari kadronun akademisyen olması gerekmeyecek.
	Merkezi yerleştirme sistemi ortadan kalkacak. Vakıf üniversiteler, taban puanlarını kendi belirleyecek.

Açıklamalar:

- Vakıf üniversiteleri özel üniversiteler olarak biliniyor ama vakıf üniversitelerinin özel üniversitelerde olduğu gibi bir kar amacı yok.
- Sistemdeki aktörler ve birikimlerine dair sorunlar aktarıldı. Hangi olası ve radikal akımlar var diye bakıldı. Bir takım kırılma akımları bekliyoruz ve istiyoruz ki bu akımlar sistemdeki sorunlara çözüm üretsinsin. Bu akımları konuşurken aslında üniversiteleri ve yükseköğretimi konuşuyoruz. Üniversiteler data üretir ama bilgi üretir mi sorusunu sormak lazım.
- Entelektüel birikim açısından üniversiteler daha cılız bir durumda.
- Merkezi sınav sisteminin değişeceği beklentisi var ama 2017 yılında olma ihtimali yok, çok erken bir tarih. Demografik olarak 2025'te bu olacaktır.
- Üniversiteleri akademisyen olmayanların yönetmesi olasılığı riskli bir olasılıktır. Akademik ortamlarda akran yönetiminin önemi vardır. Bir rektör bütçeden ve maliyeden anlamıyorsa, akademik dünyadan haberi yoksa sistemin desteklenmesi gerekir. Sağlık kurumlarının başında sağlıkçıların olması gerektiği gibi, yükseköğretimin başında da akademisyenler olmalıdır. Gerekli donanım ve bilgiye sahip olması gerekir.
- Mevcut yasa yetersiz ve yeni bir yasa gerekiyor. Bu yasa artan rekabetten ötürü artık öğrenci odaklı olmalıdır.
- Yönetimsel şikâyetler var. Mevcut sistemde üniversiteler ve YÖK arasında uyum yok.
- Vakıf üniversitelerinin mali durumu iyi değil ve yeni finansman çözümlerinin bulunması gerekeceği söyleniyor.
- Gerçek vakıf üniversitesi nedir?
- Çağdaş dünyada olduğu gibi akademisyen olmayan insanların rektör olabilmesi ile "rektörler akademisyen olmasın" demek arasında fark var.
- Beyin fırtınasında çok çarpıcı datalar var. Gayrisafi milli hasıla, milli gelir artıyor. Ekonomik indeksler yükselirken, insani kalkınmışlık seviyesi düşüyorsa burada bir sıkıntı vardır. Demek ki bazı şeyler doğru yapılmıyor.
- Karar mercii kanun yapıcıdır, politikacıdır. Bizim çözemediğimiz nokta budur. En geniş, en zengin vakıf üniversiteleri bile ya bir şekilde destek alıyor ya da zorlukla yaşayabiliyor. Satın alacak olanlar da var, sistem bunu getiriyor.
- En kilit nokta mevzuattır. Bunu başka şeylerle açmaya çalışıyoruz. Rektör dışında hiçbir akademisyen mütevellide yer alamıyor. **Akademisyenlerin de mütevellide yer alması** gerekir. Belli bir sayıda yani 1 ya da 2 kişi. Mütevellinin karar verici olması lazım, yönetim kurulu tipi mütevelli olması lazım. İçinde akademisyen de olmalı.
- Daha kısa vadeli ve fırsatçı bakıyoruz. Bir planımız yok. Akademisyen kökenli kadrolar kadar akademi dışından insanların da üniversite yönetimine hazır olmadıkları durumlar var. Deneme yanılma ile öğrenme durumunu yaşayacağız.
- Şu anda sadece vakıf üniversiteleri konuşuluyor. Sayı artıyor. Sistem sorunları çözülmediği sürece yeni vakıf üniversitelerinin açılma süreci doğru yönetilmezse, maddi sorunlardan dolayı vakıf üniversiteleri ile ilgili daha sert tedbirler alınacak. Rektör, senato ve mütevelli heyetinin kanunda net bir görev

tanımı olmaması bu tartışmalara yol açıyor.

- İstihdamla eğitim ilişkisi ile ilgili tartışmalar var. Türkiye’de işverenler çalışanlarının %40 oranında “over qualified” olduğunu düşünüyor. Önümüzdeki 10 senede öğrencilerin öğrenme süreçlerini geliştirecek bir tablo yok.

- İki konu var: bir tanesi çeşitlilik. Çeşitlilik formüle edilmeli. Bütün dünyada araştırmanın prestiji fazladır. Çeşitliliğin ne olduğunun araştırılarak bulunması gerekir. Rektörün seçimi konusu çeşitli şekillerde çözülebilir. Özerklik meselesi gruplar bazında ele alınmalıdır. Bir diğer konu da sürdürülebilirliktir. Vakıf üniversitelerinin sürdürülebilmesi çok önemlidir. Kötü günler söz konusu olursa, bunu aşabilmek için bir köşede bir miktar birikimin bulunması gereklidir.

- Mütevelli heyetinin görevi sadece yönetim kurulunda yer almak değildir. Mütevelli heyetinin rektörün önünü açması ve onun işine karışmaması gereklidir. Genellikle mütevelli heyeti üniversitenin iç işleyişine çok fazla karışmaktadır. Yalnızca yıllar üzerindeki genel gidişata bakılmalıdır. Kuvvetler ayrılığı ilkesi uygulanmalıdır. Mütevelli heyeti yasama, rektör de yürütme görevini üstlenmelidir.

- Eğitim sektörüne yatırım yapan ve vakıf üniversitesi kuran insanlar, kısa vadeli düşünemezler. Vakıf üniversiteleri ve özel üniversiteler için devlet mutlaka bir takım düzenlemeler yapmalı, mutlaka destek sağlamalıdır. Devlet her öğrenciye yılda kabaca 7.000.-TL para vermektedir.

- Devlet şu anda yükseköğretim sistemini uluslararası rekabete açarsa, sektörü ileriye götürebilecek kaynaklar yeterli olmayacaktır. Kısıtlı kaynaklarla sistemin ileriye götürülmesi mümkün değildir.

- Üniversitelere alınan öğrencilerin kalitesi düşerse, bu öğrencilere kaliteli bir eğitim verilerek ileriye gitmek mümkün olmayabilir.

- Batı’da (Amerika’da) vakıf kurumu da deyim yerindeyse özelleştirilmiş durumda. Türkiye’de özel üniversite ve vakıf üniversitesi ayrımı net olarak yapılmalıdır. Vakıf üniversitelerinin özel üniversitelerden farklı olarak kar amacı gütmeyeceği gösterilmelidir.

- Türk Hukuk Mevzuatı, İsviçre’den alınmıştır. Vakıf üniversiteleri de bu mevzuata tabidir. Hukuk, Avrupa’dan alınmıştır ama ekonomi ve ilim Amerika üzerinden gitmektedir. Bu nedenle vakıf üniversitelerinin kar amacı güdüyor gibi görünmesi söz konusu olmaktadır. Şu anda vakıflar, yasaya göre kazanç sağlayamazlar çünkü kamu hizmeti görmektedirler. Kazanç sağlamak isteyen üniversiteler için yasa değişikliğine gidilmelidir.

- **Öğretim elemanı yetiştirmeye** birçok alanda ihtiyaç vardır. Bazı alanlarda ders verecek öğretim elemanı bulunamamaktadır. Bazı üniversiteler ise halen tabela aşamasındadır. Türkiye’de öğretim elemanı yetiştirme konusunda bir düzenleme yoktur. Yüksek lisans ve doktora programı açan bazı vakıf üniversiteleri, öğretim elemanı bulunamadığı için programlarını kapatmak durumunda kalmaktadır. Yurt dışından öğretim elemanı getirmek düşünülse bile, Türkiye’de yetiştirmeye de önem vermek gerekmektedir.

- Bir üniversitenin mütevelli heyeti ile rektörü arasında problem yoksa rektörün profesör olması ya da olmaması çok büyük bir sorun yaratmaz.

- Vakıf üniversitelerinin bir vizyonu olması lazım: girişimci mi yetiştireceğiz,

Ar-ge'ye mi, inovasyona mı önem vereceğiz? İngilizceyi mutlaka öğreteceğiz. İkinci dili de öğretecek miyiz? Finansman konusunda öğrencilere ne kadar destek olacağız? Bütün öğrencilere %50 burs verilirse, üniversitenin devam etmesi mümkün olmaz. Bu konunun da düzenlenmesi gereklidir. Rektörün atanması ve yetkisi, üniversitelerin kendi içinde düzenleyebileceği konulardır.

- Vakıf üniversitelerinin kar etme amaçlı olarak çalıştığı düşünülmektedir, ancak bu zaten yasal olarak mümkün olmayan bir durumdur.

- Şu anda vakıf üniversitelerinin en önemli kaynağı devlet üniversiteleridir. Vakıf üniversitelerinde 60 yaşına kadar öğretim görevlisi çalışmaktadır. Her yıl yurt dışına devlet bursuyla yüksek lisans öğrencileri gönderilmektedir. Ancak bu kişiler için dönüşte mutlaka bir devlet üniversitesinde mecburi hizmet yapması koşulu vardır. Oysa vakıf üniversitelerinde de mecburi hizmetlerini yerine getirebilirler.

- Şu andaki Vakıflar Kanunu'na göre, vakıflar kar etmemek koşuluyla, kendi amaçlarına hizmet edecek her türlü şirketi kurabilirler. Vakıflar, şirketler vasıtasıyla kar ederek amaçlarını gerçekleştirirler. Vakıf sadece kar etmek amacıyla özel okul kurmaz. Burada belli bir kapasitede burslu öğrenci okutur. Diğer kapasiteyle de kar ederek amaçlarını gerçekleştirir.

- Vakıf kendisi Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bağlı bir sivil toplum kuruluşu olmasına rağmen, amaçlarını elde etmenin ötesinde elinde para kalırsa, bunu gelecekte ihtiyaç duyulabileceği düşüncesiyle bir kenarda saklayamaz. Mevzuat gereği, elindeki parayı amaçlarını gerçekleştirmenin ötesinde saklayamaz. Elde kalan paralar, vakfın okullarına harcanabilir.

- Türkiye'de sadece vakıf üniversitelerinin değil, yükseköğretimin de farklılaşması gündemdedir. Daha küçülmüş bir YÖK beklenmesine rağmen, YÖK gün geçtikçe adeta bir bakanlık gibi çalışan bir kurum haline gelmektedir.

- Vakıf üniversitelerinin tetikleyici güç olması lazım.

- Sınav sistemi, çok belirleyicidir. Sistem böyle gittiği sürece, sistemin kendisi bir engel olacaktır.

- Sağlık bilimlerinde, öğretim kadrosu belirli kurumlarda toplanmış durumdadır.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİ ARAMA KONFERANSI

GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ

A. Yöngörü 2023

- 1. Yükseköğretim Sisteminin (YÖS) Vizyonu**
- 2. Vakıf Üniversitelerinin (VÜ) Vizyonu**
- 3. 2023 Ana Hedefleri**

B. Tasarım

- 4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma**
- 5. Akademik ve İdari Model**
(Akreditasyon, kalite güvence, program, eğitim, akademik yapı, yönetim,...)
- 6. Öğrenci**
(Talep / yerleştirme / giriş sistemi, öğrenci kontenjanları / alımı / harçları,...)
- 7. Öğretim Elemanı**
(Yetiştirme, tutma, performans değerlendirme, özlük hakları, akademik ve idari personel, çalışanların ücretleri, ...)
- 8. Mali ve İdari Özerklik ve Finansman Modeli**
(Bütçe, borçlanma, fon yaratma, kaynak çeşitlendirme, KDV, öğrenci finansmanı, ...)
- 9. Yasalar ve Düzenleyici Sistem**
(Kamu otoritesi, YÖK, TÜBİTAK, kurumlar, roller, işlevler, ...)
- 10. İşbirliği**
(Sanayi, akademik işbirlikleri, ...)
- 11. İtibar Yönetimi**
(Çevre ve sosyal sorumluluk)
- 12. Ar-ge**
- 13. Uluslararasılaşma**

GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ GRUP SUNUMLARI

Gelecek Tasarımı Çerçevesi Grup Çalışması öncesi Oğuz Babüroğlu'nun konuşması aşağıdadır:

Hem ortak yanlarınızı hem de ayrışan yanlarınızı işbirliğine ne kadar yansıtacağınız, farklılıkların ne kadarını ayrışan modeller kurarak çözeceğiniz çok önemli. Bazı konuları sektör mekanizmalarıyla çözmeyi, bazı konuları da üniversitenin kendi iç düzenlemeleriyle çözmeyi hedeflemek gerekli.

Size iki sayfa dağıttık. Bir tanesi, sabahki ortak akımlar oturumunun toparlanmış hali. Eğer burada eksik olduğunu düşündüğünüz konular varsa belirtebilirsiniz. Bu konularla ilgili olarak nerelerde durduğumuz ortaya çıktı. İçinde bulunduğumuz kurum olan TOBB Başkanı'nın da görüşlerini aldık. Rıfat Bey'in konuşmasını, sırf protokol konuşması olarak değil, bizim çalışmalarımıza bir girdi olarak da düşünebilirsiniz.

TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklioğlu'nun yemekte yaptığı konuşmanın ana hatları aşağıdadır:

- Hedefi olmayan gemiye rüzgar yardım etmez.
- Türkiye'nin beşeri sermayesi güçlü yanıdır. Eğitimli insan zenginlik getirir. İspanya, Kore, Polonya'ya göre 15 yaş daha genciz.
- İsraf haram kültüründen geliyoruz ama öyle hareket etmiyoruz. İlk 10 ülkede kişi başı verimlilik 80 bin USD. Türkiye bunun gerisinde kalıyor.
- Bu çalışma, Türkiye'nin geleceğinin konuşulduğu torunlarımızın geleceğinin belirlendiği bir çalışmadır.
- Önümüzdeki dönem rekabet artacak. Üniversite sayılarımız artıyor: 165 Üniversite 65 Vakıf Üniversitesi. Sayı var ama kalite nasıl? Sistemi değiştirmesek büyük bir sıkıntı doğacak. Katılımcı bir anlayışla sistemin geleceğini tasarlamalıyız.
- 66 bin öğrenci yurtdışında okumaya giderken, Türkiye'de vakıf üniversiteleri öğrenci sayısı 189 bin. Vakıf üniversitelerini dünyaya açmamız lazım. İnşaat sektörü, sağlık sektörü, sinema sektörü dışa açıldı bakın o sektörlerde neler oldu? Para ve kalite geldi. Sağlık sektörü, kalitede AB'yi geçti, Türkiye'ye yılda 100 bin hasta geliyor. Yurtdışı bacağı bize çok şey öğretecek. Burada da akreditasyon önemli. Kanuni düzenlemelere ihtiyaç var. Devletten beklememeli kendimiz tasarlamalıyız. Kurula işlevsellik ve kurumsallık getirmeliyiz.
- Örneğin DEİK ile eğitim ve sağlık sektörlerinin dışa açılması için yapı oluşturduk, burada da benzer bir yaklaşım olabilir.
- Gençler arasındaki en düşük işsizlik Almanya'da. Almanya eğitim sektörüne yetki ve sorumluluklarını devrederek, sektörü istihdamın tam ortasına koymuş.
- Çocukların eğitimlerini ödeme modelinin geliştirilmesi gerekiyor.
- Eğer bir şey yapmazsanız rekabet arttıkça 2017'de talep eşitlendikçe hamileriniz olan devlet üniversitelerine devrolursunuz.
- Araştırmalara bütçeden ayrılan kaynak arttı. Devrim niteliğinde bir olay. Patent hocanın oldukça, vakıf üniversitesine kaynak ayıran biz niye araştırmaya para verelim! TÜBİTAK araştırmalarının kaç tıccarileşti diye bakmak lazım!

İkinci doküman ise Gelecek Tasarımı Çerçevesi: Bizler, sabahki tartışmalara uygun şekilde hazırladık. Ayrıca TOBB Türkiye Yükseköğretim Meclisi Başkanı Bekir Okan'dan almış olduğumuz, daha önce Cumhurbaşkanlığı'na da sunulmuş olan gelecek beklentilerinizdeki konularla da karşılaştırdık. Böylece arada bir bütünlük olmasını da sağladık.

Yöngöründe, bizim peşinde olduğumuz şey, yön gösteren bir görüş. Ufka doğru bakarken, daha ötede nereye doğru bakacağımızı gösteren bir vizyon. Gerek yükseköğretim sistemini, gerekse vakıf üniversiteleri kümesini nereye doğru baktırmak istiyoruz? Sürekli yön gösterecek, sürekli oraya doğru yaklaşabileceğimiz, belki hiç ulaşamayacağımız, belki de çok ileriki bir zamanda ulaşabileceğimiz bir vizyon tanımı arıyoruz. İletişim ekonomisini kullanarak, yazımda da mümkün olduğu kadar az söz ve kavramla anlatabilirsek geleceği bir çırpıda tanımlayacak ifadeler bulabiliriz. Bir var olma sebebi, bir uç başarı, sürekli bize neden var olduğumuzu ve nereye doğru yönleneceğimizi hatırlatacak bir vizyon tanımı arıyoruz. YÖK Başkanı bize “yükseköğretimle ilgili ne istiyorsunuz?” sorusunu yönelttiği için, yükseköğretim sisteminin vizyonunun ne olması gerektiğini de buraya koyduk. Vakıf üniversitelerinin ne olması ve nereye doğru gitmesi gerektiği konusunda da vizyon belirlememiz gerekli.

Ana hedeflerde, kalite, uluslararasılaşma, araştırmayı bir yere götürmekle ilgili hedeflerimiz olabilir. Örneğin bir öğretim elemanının indeksli yayın sayısı. Eğitim, araştırma, topluma hizmetle alakalı hedeflerimiz mutlaka olmalı. Bunları mümkünse rakamsal olarak belirtmemiz gerekli. Yabancı öğrenciler kaç tane olsun? Vakıf üniversitelerinin bütününe %10'u, 10 sene içerisinde nereye gelsin? Bir takım rakamlar üretebilirsek, bu hedef kısmı önemli, çünkü değişimle ilgili olarak kullanabiliriz bu rakamları. Şu kadar kaynağa ihtiyaç var diyebilirsek, vakıf üniversiteleri şu kadar harcayabiliyor, devlet de şu kadar destek olsun diyebiliriz. Bu iddiaları koyuyor olmamız lazım. En azından onları koymaya, o egzersizi yapmaya başlamamız lazım. Sonradan bunların sağlanması yapılabilir tabi ki. Hedefleri koymak, ne kadar ulaşılabilirdiğine bakmak, yeni hedefler koymak, ulaşamadığımız hedefleri güncellemek gerekli. Rakamlarla ilgili olarak birbirimize, aramızda bilgi sahibi olan arkadaşlarımıza sorabiliriz. İddia sahiplerinin de aramızda olması bu anlamda güzel.

Gelecek Tasarımı Çerçevesi'nin “B” şikkında ise, yasaya ne gireceği kısmını ele alacağız. Yükseköğretimde bir yasalaşma olacak. Biliyoruz ki, yeni anayasa çıkıyor, orada da bir değişiklik olacak. Dolayısıyla, içinde bulunduğumuz ortamların yeniden yaratılmasına bir içerik yaratmamız lazım. Az önce bahsettiğimiz meseleye dikkat etmek lazım: Neyi kamunun düzenlemesiyle bekliyoruz, neyi kendi kendimize yeterek yapıyoruz? Bunu belirlemek lazım. Tabii ki bu tür şeyleri kamu mevzuatıyla düzenliyor. Bundan sonra herkes için oynama alanı benzer yükseklikte oluyor ve ona göre sektördeki oyun oynanıyor. Bir kısım konuda ise sektörün kendi kendini düzenleyici kabulleri olabiliyor: Standartlar, akreditasyonlar, iç kabuller, vb. Bu kabullerle, her şeyi kurallaştırma ve kanunlaştırma yoluna da gidebiliriz.

Belli ki önümüzdeki yeniden yapılanmalar içerisinde üniversiteler çeşitlendirilecek. Peki, bu çeşitlendirmeler nasıl olsun? Sisteme yönelik bir şey söyleyeceğiz. Daha sonra vakıf üniversiteleriyle ilgili de bir şeyler söyleyeceğiz.

Sabahki çalışmada ayrıışmış olduğumuz perspektiflerimize devam ediyoruz. Her gruptan, hem yükseköğretim hem de vakıf üniversiteleriyle ilgili önerilerini bekliyoruz. Aynı öneriler gelebilir her ikisi için. Ancak eğer farklı öneriler varsa, bu farklılığın mutlaka belirtilmesi gerekli. Bologna, kalite güvencesi, eğitimler, yönetim, akademik yapının nasıl olacağı gibi öneriler içeren bir rehberi biz size dağıttık. Ama bununla sınırlı kalmak zorunda değilsiniz. Ayrıca bir başlığı ele alan grup onu çalışmak istemezse, o başlıkla ilgili hiçbir öneri üretemezse, başka bir başlığa da geçebilir.

Öğrencilerle ve öğretim elemanlarıyla alakalı da pek çok konumuz var. İdari personeli ve özlük haklarını da hatırlatma için dahil ettik. Mali özerklik ve finansman modeli, en civcivli konulardan biriydi. Devlet üniversiteleriyle ilgili bir sürü şey önerildi. Ama vakıf üniversiteleriyle ilgili de pek çok öneri var: KDV gibi finansman modelleri geliştirmek ve detaylandırmak önemli. Yasalar ve düzenleme diye başlık koyduk. Her halükarda bizim bir özel yaşamız olsun ama içinde ne olsun? YÖK'ü düzenleyen yasadan şunları değiştirelim, maliyeyi ve milli eğitimi, vakıflar kanununu, medeni kanunu düzenleyen yasalardan bunları değiştirelim, vb. pek çok önerinin dikkate alınması lazım.

Hangi yasaların kendi işimizle alakalı olduğunu dikkate alarak, önerilerimizi gayet detaylı olarak söylememiz lazım. Bizi ilgilendiren yasalarda ne gibi değişiklikler olmasını istiyorsak bunu söylememiz lazım. YÖK'ün rolü ne olacak? Düzenleyici kurum olarak ne yapacak? Neyi kontrol edecek? Neyi denetleyecek? Mevcut rol neye değiştirilmeli? Bunlarla ilgili öneriler yapmalıyız.

İşbirlikleri nasıl olmalı? Bununla alakalı çıkarımlar varsa, öneriler getirilmeli. Üniversitelerarası yüksek lisansla ilgili önerileriniz varsa onları da belirtin.

İtibar meselesi, iletişimle ve paydaşlarla alakalı bir konudur. Paydaşların sizi nasıl algılamasını istiyorsunuz? Buna dair pragmatik önerileriniz olabilir. Herhangi bir öneriniz yoksa bu konuyu çalışmak zorunda değilsiniz. Biz bu çalışmayı sadece bu sene için değil, geleceğe matuf düşünüyoruz.

Sektörün nereye gitmesini istiyorsak, bu doğrultuda öneriler geliştirmeliyiz. Bu toplantının amacı, geleceği kaale alarak vizyon belirlemek.

Lütfen herkes yükseköğretim çıktıları şu olsun diye belirtsin. Ortak vizyonu yakalamış olmamız lazım ki bu konuları hep birlikte konuşabilelim. Şimdi 8 gruba bölünerek çalışmaya başlayacağız.

GELECEK TASARIMI ÇERÇEVESİ GRUP SUNUMLARI

Bu çalışmada katılımcılar rastgele gruplara dağıtılmış ve her gruptan Gelecek Tasarımı Çerçevesi'ndeki başlıkların tümü çalışmak için verilmiştir. Grup Sunumları öncesi Oğuz Babüroğlu'nun konuşması aşağıdadır:

Gelecek tasarımı karma ekiplerle yaptık. Çalışma boyunca vakıf üniversiteleri perspektifi ile yükseköğretim perspektifini koruduk. Bu sunuşlar bitince biraz yorumlayacağız ama asıl tartışmayı daha sonra yapacağız. Sunum sırasında açıklayıcı mahiyette sorular sorabilirsiniz. Bu 8 grubu bitirdikten sonra da, gönüllü bir grupla 8 grubun çalışmasını tek bir sunuş haline getirmeye çalışacağız.

GRUP 1

1. YÖS Vizyonu: *Grup beyin fırtınası aşağıdadır, arasından bir indirgeme yapmamıştır.*

- Yenilikçi, araştırmacı, öğrenci odaklı
- Girişimciliğe ve özel sektöre açık
- Dünya standartlarının üzerinde
- Özerk, özgün ve özgür düşünce üreten
- Sorgulayıcı, eleştirel ve geniş açıdan bakabilen öğrenci yetiştiren
- Değer oluşturabilen, değerlere saygılı
- Tüm paydaşlarıyla etkileşime açık
- Kendi eğitim modelini geliştirebilen
- Gelecekteki insan kaynakları planlamasına ilişkin öngörüsü olan
- YÖK koordinasyon ve düzenleyici olarak odaklanmalı, yarı özerk akreditasyon kurulu olmalı
- Mevcut yükseköğretim sistemini çeşitlendirmeye açık
- Yaşam boyu eğitim konseptine uygun
- Sosyal sorumluluk bilinci geliştiren ve etik değerleri olan

2. Vakıf Üniversitelerinin Vizyonu: *Grup beyin fırtınası aşağıdadır, arasından bir indirgeme yapmamıştır.*

- Mali, idari, akademik özerklik konusunda rol model olmak
- Uluslararası yükseköğretim kurumlarıyla işbirliği yaparak dünyada ve Türkiye yükseköğretim sistemi içerisindeki payını artırmak
- Dünyadaki yükseköğretim trendlerini takip etmek, Türkiye'ye uyarlamak ve devlet üniversitelerine rol model olmak
- Vakıf üniversitelerindeki teknokent ve kuluçka merkezlerinden ileri teknoloji şirketleri çıkarmak

3. 2023 Ana Hedefleri

- Örgün eğitimde 2023'te nüfusun %40'ının örgün eğitim mezunu olması
- Vakıf üniversitelerinin toplamdaki payının %25'e çıkması

- İlk 500 üniversite arasında 5 Türk üniversitesinin yer alması (2 vakıf).
- Teknoparkı olan vakıf üniversiteleri sayısının artırılması
- Hafıza sistemi mantığı ile devlet ve vakıf üniversitesi işbirliği ile lisansüstü programların kalitesinin (niteliğinin) ve disiplinler arası lisansüstü programların artırılması

4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma

- Öğretim ve araştırma üniversiteleri olması
- Odaklandığı uzmanlık alanlarında tematik olarak büyüyen üniversiteler
- Butik üniversitelerin artması
- Devlet, vakıf ve özel üniversite kimliklerinin oluşması

5. Akademik Model

- Vakıf üniversiteleri için mütevelli heyetinin çeşitlenmesi, sanayiden, iş dünyasından, akademisyenlerden karışık bir mütevelli heyet kompozisyonu (yönetim kurulu formatında) oluşturulması, mütevelli heyetinin, üniversitenin yönetiminden sorumlu olması
- Yönetim ilkelerine uygun yönetim modeli oluşturulması
- Akreditasyon ve kalite güvencesi için ulusal ve uluslararası bağımsız kurumlardan sertifikasyon alınması
- Öğretim programlarında (açılması-kapatılması) özerkliğin, YÖK'ün bildirdiği standartlarda, üniversite inisiyatifinde sağlanması
- Performansa dayalı değerlendirme sistemi oluşturulması

6. Öğrenci

- Vakıf üniversitelerine istedikleri kadar kontenjan verilmesi
- Yerleştirmenin, ÖSYM tarafından yapılmaması
- Burs mecburiyetinin vakıf üniversiteleri inisiyatifine bırakılması

7. Öğretim Elemanı

- Akademik ve idari personelin özlük haklarının İş Kanunu'na tabi tutulması
- Vakıf ve devlet üniversitelerinde performansa dayalı değerlendirme olması
- ÖYP benzeri bir programın vakıf üniversiteleri için de kurgulanması

8. Mali ve İdari Özerklik / Finansman Modeli

- Öğretim ücretlerinden KDV'nin kaldırılması
- Mütevelli heyetinin idari ve mali kararlarının sadece kanuna uygunluk yönünden değerlendirilmesi
- Öğretim ücretlerini desteklemek için, öğrencinin mezuniyet sonrasında geri ödemesi başlamak üzere uzun vadeli / düşük faizli kredi finansmanı olanağı yaratılması
- Fon yaratmaya yönelik faaliyetleri desteklemek üzere döner sermaye ve şirket kuruluş işlemlerinin kolaylaştırılması
- Öğrenciye kamu destekli finans sağlanması

9. Yasalar ve Düzenleyici Sistem

- YÖK'ün bir koordinasyon kurulu haline dönüştürülmesi
- Yasalar ve yazılı mevzuat ile yasaklanmayan uygulamaların yapılmasına izin verilmesi
- Akreditasyonun özerk veya yarı özerk olması
- Denetimin, münhasıran ve kanun ile yazılı mevzuata uygunluk denetimi şeklinde yapılması ve yerindelik denetimi yapılmaması
- Vakıf üniversiteleri için yeni yasa yapılması
- Özel üniversitelere izin verilmesi (anayasal değişiklik)
- Mevcut vakıf üniversitelerine, özel üniversite olma hakkı verilmesi

10. İşbirliği

- Üniversite sektör / sanayi işbirliğinin gerçekleştirilmesi

11. İtibar yönetimi

- Etik değerleri, çevre ve sosyal sorumluluk projeleri olan ve STK'lar ile işbirliği yapan bir yapı oluşturulması
- Akreditasyon (tercihen uluslararası) yapılması
- Belirli alanlara bursların artırılması

12. Ar-Ge

- Proje ve Ar-Ge harcamaları için devletin teşvik vermesi
- Vakıf üniversitelerine Ar-Ge için destek verilmesi
- Üniversitelerin Ar-Ge'ye bütçe ayırması

13. Uluslararasılaşma

- 2+2, 3+1 programlarının hedef ülkeler ile yaygınlaştırılması
- Yabancı dilde akreditasyon yapılması
- Hedef ülkelerde şube açılabilmesi
- Uluslararası üniversiteler ile ortaklık ve işbirliği (partnership) olanağı sağlanması

Açıklamalar

- Teknoparkı olan 2 tane vakıf üniversitesi var.
- Türkiye'de özellikle doktora programları kötüye doğru gidiyor. İlerde üniversiteler havza sistemine geçip güç birliği yapmalı. Disiplinlerarası çalışılmalı.
- Yönetişim ilkelerine uygun modellere geçilmeli.
- Net ve şeffaf düzenleyicilik gerekiyor.
- ÖSYM'nin pozisyonu yarı özerk bir duruma gelmiş durumda, üniversiteler de benzer bir pozisyona gelmeli. YÖK'ü tamamen dışlamayan ama belli bir akreditasyon sisteminin olduğu yeni bir düzenleme gerekiyor.

GRUP 2

1. Yükseköğretim Sisteminin Vizyonu

- Dünya ile entegre olmuş, yarışmacı, hesap verebilen bir sistem

Yükseköğretim sistemi tanımı:

- Ar-Ge'ye önem veren bir yükseköğretim sistemi,
- Akademik, idari ve mali açıdan özerk bir sistem,
- Yabancı dil ağırlıklı bir sistem,
- İş dünyasının ihtiyacına cevap verecek sistem,
- İdarenin ihtiyacını karşılayabilen bir sistem,
- Tüm mezunların iş bulabileceği bir sistem,
- Uluslararası kalite standartlarına uygun bir sistem,
- Müdahaleci değil, yönlendirici ve destekleyici bir sistem.

2. Vakıf Üniversitelerinin Vizyonu

- Uluslararası eğitimde Türkiye'yi cazibe merkezi haline getirebilecek bir sistem

- Öğrenci odaklı ve talebe duyarlı bir sistem
- Özgün bilgi ve teknoloji üreten, pratiğe dayalı yüksek kalitede eğitim odaklı bir sistem

- Kaynaklarını daha etkin ve verimli kullanabilen, dinamik bir sistem

3. 2023 Ana Hedefleri

- İlk 100'e giren en az 3, ilk 500'e giren en az 20 üniversite
- Akademik yayın sıralamasında ilk 10'a girilmesi
- Yükseköğretimde ülke sıralamasında ilk 25'e girilmesi
- Dünya üniversite özerklik sıralamasında ilk 25'e girilmesi
- Vakıf üniversitelerinde okuyan öğrenci oranının asgari %20'ye çıkarılması
- Ar-Ge'ye ayrılan payın %3'e çıkarılması
- Her ile asgari 1 teknoparkın kurulması

4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşmalar

- Üniversiteler arasında uzmanlaşmaya gidilmesi
- Meslek yüksekokullarının ayrı organize olması
- Lisans ve yüksek lisans veren eğitim odaklı üniversiteler
- Doktora veren üniversiteler
- Meslek yüksekokullarının ayrılmaması
- Özel üniversitelerin kurulması

5. Akademik ve İdari Model

- Farklı üniversite tiplerinin kendine has akademik ve idari model

geliştirebilmesi

- Her üniversitenin kendi kalite güvence sistemini geliştirmesi
- Sektörün ihtiyacına göre çeşitlendirilen programların geliştirilmesi
- Mütevelli heyeti, başkan ile rektörün sorumluluk ve görevlerinin tanımlanması

6. Öğrenci

- Orta öğretim başarısının üniversiteye girerken belirleyici olması
- Yerleştirme sisteminin düzenlenerek esnek hale getirilmesi
- Vakıf üniversitelerine kontenjan belirlerken serbestlik tanınması
- İstatistik kurumlarının ülkedeki işgücü ihtiyacını belirlemesi ve buna uygun olarak kontenjanların düzenlenmesi

7. Öğretim Elemanı

- Devletin yurtdışına gönderdiği doktora öğrencilerinin mecburi hizmetlerini vakıf üniversitelerinde yapabilmesi
- Vakıf üniversitelerinin yurtdışına gönderdiği doktora öğrencilerinin mecburi hizmetlerini vakıf üniversitelerinde yapabilmesi
- Vakıf üniversitelerinde görevli akademisyen ve idari personelin özlük hakları açısından (ücret, vb.) tabi olacakları mevzuatın / kanunun açıkça belirtilmesi ve çeşitli uygulamalara yol açacak düzenlemelerin yapılmaması

- Performansa dayalı ücret sistemi oluşturulması

8. Mali ve İdari Özerklik ve Finansman İlkeleri Modeli

- Vakıf üniversitelerinin harcamalarından KDV'nin kaldırılması
- Öğrenciye öğretim kredisi verilmesi ve vakıf üniversiteleri için devlet güvencesi olması
- Vakıf üniversitelerinin performansına göre cari harcamalarının bir bölümünün devlet tarafından karşılanması
- Borçlanma, fon yaratma ve kaynak çeşitlendirmede üniversitelerin özerk olması

9. Yasalar ve Düzenleyici Sistem

- Devletin yükseköğretimdeki yükünü üstlenen vakıf üniversitelerinin, yükseköğretim karar mercii olan YÖK'te temsil edilmesi
- Vakıf üniversitelerinin tapulu mülkleri üzerinde mevzi imar planı yapabilmesi
- YÖK'ün koordine edici vasfının ön plana çıkması
- Vakıf üniversiteleriyle ilgili düzenlemelerde TBMM komisyonlarında üniversite temsilcilerinin dinlenmesi
- TÜBİTAK projelerinde vakıf üniversitelerine belirli kontenjan ayrılması

10. İşbirliği

- Üniversitelerin tüm kamu ve özel oluşumlarla işbirliği yapması
- Üniversiteler arasında teknik alanlarda işbirliği yapılması

11. İtibar Yönetimi

- Çevre ve sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesi
- Vakıf üniversiteleri tanıtım faaliyetleri düzenlemesi
- Tüm bilgilerin şeffaf olarak kamuoyuyla paylaşılması

Açıklamalar:

- Vizyonda sloganvari fikirler ürettik ve bunlardan ikisine karar verdik.
- Üniversiteler arasında uzmanlaşmaya gidilmeli ama spor, tasarım ve sanat konusunda tematik üniversiteleri atlıyoruz, bunu atlamamalıyız.
- Vakıf üniversiteleri de doktora öğrencilerini kendi fonlarıyla yurtdışına gönderip sonra kendi bünyelerinde ikame edebilirler.

GRUP 3

1. Yükseköğretim Vizyonu

- Bilim üreten yanlarıyla ön plana çıkan yetişkin eğitime / sürekli eğitime katkı.
- Öğrencileri heves ve heyecanlarıyla en iyi şekilde buluşturan, onları evrensel standartlarda yetkinliklerle donatan, toplumun ihtiyaçlarının farkında, entelektüel ve etik değerleri yüksek bireyler olarak yetiştirmek.
- Bilim üretmek ve bilimsel sonuçları toplumun yararına uygulamalara dönüştürmek.

2. Vakıf Üniversiteleri Vizyonu

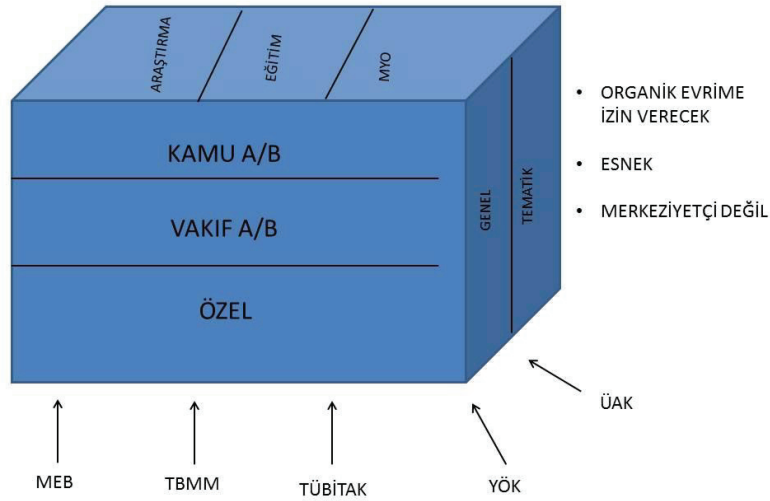
- Türkiye'nin yükseköğretim vizyonuna katkıda bulunmak üzere kamu dışı kaynakları harekete geçirmek, yenilikçi ve yaratıcı çözümler geliştirmek ve Türkiye'de ve bölgede mükemmellik örnekleri oluşturmak.

3. 2023 Ana Hedefleri

- Yayın ve atıflarda ilk 10'a girmek.
- Patent sayısını artırmak (kıyaslama ile oranları takip etmek).
- Lisansüstü eğitimde okullaşma / Mezun oranı (OECD ortalaması).
- Yüksek öğretimde okullaşma oranı (Lisans) (OECD ortalaması).
- Dünya üniversiteler sıralamasına göre:
 - o İlk 500'de 10 üniversite,
 - o İkinci 500'de 25 üniversite
- Öğrenci / Öğretim üyesi oranı
- Yetişkin eğitimde yükseköğretim diplomalı oranı (OECD ortalaması)
- Ar-Ge / Milli Gelir Oranı (%3)
- Ar-Ge personeli / Toplam istihdamı oranı
- Uluslararası öğrenci oranı (%5)
- Yükseköğretim sektörünün mali büyüklüğü (5 katına çıksın)
- AB projelerine katılım

4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma

- Organik evrime izin verecek
- Esnek
- Merkeziyetçi değil
- Araştırma + Eğitim + MYO
- Kamu + Vakıf + Özel üniversiteler
- MEB + TBMM + TÜBİTAK + YÖK + ÜAK: Bu kurumlar kalkamaz ama düzenlenmeli.

5. Akademik ve İdari Model

- Akreditasyon, programların oluşturulmasında esneklik, çeşitlilik...
- Özerklik!
- Mevcut akademik ve idari model + Rektör atanmalı (Devlet üniversitelerinde).
- Özel statülü devlet üniversitesine imkan tanınması

6. Öğrenci

- Kapasite tespiti (koltuk)
- Kontenjan / Öğretim üyesi sayısı
- Giriş sınavı olmalı, yerleştirmeleri üniversiteler yapmalı.

7. Öğretim ve İdari Elemanlar

- Öğretim üyelerinin (devlet+vakıf) özlük hakları ve emeklilik hakları benzer olmalı
- Tüm akademisyenler (devlet + vakıf) YÖK - TÜBİTAK burslarından faydalanmalı.

12. Ar-Ge

- Burs miktarı: Devlet tarafından vakıf üniversitelerine lisans kadar, Ar-Ge faaliyetlerine de destek sağlanmalı.

Açıklamalar

- Hedefleri biraz rakamlarla ifade edelim dedik, ama bu rakamların üstünkörü olduğunu söylemek lazım.
- Organik evrime izin verecek esnek bir yapıya ihtiyaç var. Yasal düzenlemeler de gerekiyor.
- Akreditasyon bağımsız bir kuruluş tarafından yapılmalı. Fakat bu kuruluşun akreditasyon yapabilirliği bakımından onaylanmış olması gerekir.
- Merkezi bir sınav gerekli ama yerleştirme olayının üniversitelere bırakılması gerekiyor.
- Ar-Ge faaliyetlerine destek sağlanmalı. Üniversitelerin bursa ayırdığı bütçe kadar Ar-Ge bütçesi de ayrılabilir.

GRUP 4

1. Yüksek Öğretim Sistemi Vizyonu

- Türkiye'nin dünyanın ilk 10 ekonomisi içinde yer alması için en önemli itici güç üniversitelerdir.

2. Vakıf Üniversiteleri Vizyonu

- Yükseköğretim yön görüşünün tetikleyicisi vakıf üniversiteleridir.

3. 2023 Ana Hedefleri

- Dünya üniversiteleri içerisinde ilk yüzde 10 Türk üniversitesinin olması
- Tüm programların akredite olması
- Öğrencilerin %20'sinin hareketli olması
- Türkiye'de nüfusun %35'inin yükseköğretimini bitirmiş olması
- Vakıf üniversitelerinde 575 bin öğrenci olması

4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma

Üniversite Kimlikleri:

- Devlet
- Vakıf
- Özel (Şirket)
- Uluslararası kampüs: Yurt dışından üniversitelerin Türkiye'de kampüs açması ve Türkiye'den üniversitelerin yurt dışında kampüs açması

Temalar ve Uzmanlaşma:

- Fonksiyonellik
- Tematik üniversiteler: Sağlık, Sosyal, Butik, ...
- Araştırma üniversiteleri: Öğretim görevlilerinin yetiştirilmesi, Enstitü ağırlıklı
- Sadece lisans eğitimi veren üniversiteler

5. Akademik ve İdari Model

- Uluslararası tanınırlığı olan, ulusal, bağımsız, kalite güvencesi ajansları
- Kurumları değerlendirecek

- Programları akredite edecek
- Üniversiteler, programlarının nasıl çalışacağını kendisi belirleyecek

6. Öğrenci

- Merkezi sınav sisteminin kaldırılması
- Öğrencinin ilgisine ve yeteneğine göre yerleştirilmesi
- Kontenjanı, nasıl sınav yapacağını üniversitenin belirlemesi
- Çoklu değerlendirmeler (ikinci üniversite).
- Program açılmalarında istihdam önemli
- Lisansüstü eğitimin artırılması
- İş dünyasına yönelik lisansüstü eğitimin gerçekleşmesi

7. Öğretim Elemanı

- Öğretim üyelerinin atanma ve yükseltme süresinin uzatılması, performans esaslı olması: Üniversitelerde, web sitesinde yayınlanması
- Öğretim elemanlarının sayısının artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesi
- Hareketliliğin özendirilmesi
- Üniversitelerde (kamu da dahil) idari ve mali, kalite güvencesi sürecinde hesap verilebilirlik gözetilerek, özerkliğin sağlanması

9. Yasalar

- Vakıf üniversitelerinin özel koşullarına uygun yasa yapılması, idari özerk vakıf üniversitesinin kanunlaşması
- YÖK'ün yöneten değil, koordine eden bir üst kurul olması

10. İşbirliği

- Sanayi taleplerinin artması, üniversitelerin sürekli olarak sanayi ile işbirliği içinde olması (Sanayinin sadece fabrikalardan ibaret olmayıp, sanat dünyası, hizmet sektörü gibi her alanı içermesi)
- Vakıf üniversitelerinde KDV'nin kaldırılması, kar amaçlı üniversite kurulursa KDV alınması
- Sanayi ile işbirliği kapsamında lisansüstü ve sertifika programlarının açılması

Açıklamalar

- Sadece lisans eğitimi veren üniversiteler de olabilir.
- İlgi yeteneğine göre öğrenci yerleştirebilmek için gerekli çalışmalar yapılmalı.
- Öğrenciler piyasanın ihtiyacına cevap vermeli.
- Genç ve dinamik hocaların önü açılmalı.
- Öğretim elemanı olmak cazip hale gelirse, öğretim elemanı sayısı artar.
- Üniversitelerin yasayla yönetilemediği açık, diye düşünüyoruz. Bir an önce

yeni yasa çıkarılmalı.

- Vakıf üniversitesi ise KDV ödemesin, ama şirket üniversitesi ise yani kar amacı güdüyorsa KDV ödemeli.

GRUP 5

1. Yüksek Öğretim Sistemi Vizyonu

- YÖK'ün idari ve mali stratejiye müdahale etmeden, koordine eden bir yapıya dönüştürülmesi ve yapısının bütün paydaşları temsil edecek şekilde oluşturulması

2. Vakıf Üniversiteleri Vizyonu

- Uluslararası üniversite kimliğinde rekabet edebilirliği yüksek öğrenci odaklı dinamik bir yapı

3. 2023 Ana Hedefleri

- Üniversitelerimizin bölgenin eğitim cazibe merkezi haline gelmesi
- Ulusal ve 1. Kuşak ülkelerinin arz ve talep dengesine uygun hale gelmesi
- İlk 500 üniversite arasında en az 10 üniversitenin yer alması

4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma

- Üniversite kimlikleri:
- Eğitim
- Araştırma

Temalar:

- Sağlık
- Sosyal bilimler
- Mühendislik ve fen bilimleri
- Mesleki ve uygulamalı eğitim

5. Akademik ve İdari Model

- Ulusal ve uluslararası akreditasyonun uygulandığı, kalite güvencesinin belli aralıkla gözden geçirildiği, iletişim içinde olan, toplumun ihtiyaçlarına cevap veren ve mezunları ile eğitim programlarının yer aldığı akademik ve profesyonel bir yönetim tarzı ile yönetilmesi.

6. Öğrenci

- Objektif ölçme değerlendirmeye dayalı bir sınav sisteminin olması, öğrenci kontenjanlarının üniversiteler tarafından belirlenmesi, öğrenci alımlarının üniversiteler tarafından yapılması ve bunun her yarıyıl (güz ve bahar) başında uygulanması, sınav sonucunun bir yıl boyunca geçerli olması ve 30 yaşını geçmişlere lisans veya ön lisans eğitimi almış olanlara vakıf üniversitelerinde ikinci defa okuma imkanı tanınması.

7. Öğretim Elemanı

- Yurtdışına devlet olanakları ile gönderilen akademisyenlere mecburi

hizmetlerini vakıf üniversitelerinde yapma olanağı da verilmesi

- Akademik ve idari personelin performans değerlendirmelerinin uluslararası standartlara göre yapılması ve özlük haklarının buna göre düzenlenmesi
- Vakıf üniversitelerindeki öğretim üyelerinin devlet üniversitelerinde tanınan haklara sahip olması

8. Mali ve İdari Özerklik ve Finansman Modeli

- Finansman modellemesi
- Eğitimde KDV'nin kaldırılması
- Devlet garantili öğrenciye eğitim finansmanı sağlanması
- Vakıf üniversitelerinin, boş kalan kontenjanları için talep ettikleri öğrencilerin maliyetini devletten ödeme olarak alması (bir öğrencinin devlete olan ortalama maliyeti esas alınabilir).

9. Yasalar

- YÖK Kanunu'nun değişmesi
- Ulusal bilim politikasının üretilmesi
- Üniversiteleri koordine edecek bir kurulun oluşturulması
- Özdeğerlendirmenin yapılacağı bir kurulun oluşturulması

10. İşbirliği

- Kamu ve özel sektörle iç içe bir üniversite sistemi
- Üniversite ve sektörler arasında bilgi ve beceri paylaşımı

11. İtibar Yönetimi

- Kamuoyundaki vakıf üniversitesi algısının gerçeğe örtüşecek şekilde değişmesi
- Üniversitelerimizin birbirleri ile etik değerler içerisinde rekabet etmesi
- Toplumu ve coğrafyası ile bütünleşmiş bir anlayışla sorunlara duyarlı olunması

12. Ar-Ge

- Sektör ile işbirliği içinde ulusal ve uluslararası projeler üretip, patent alınabilecek, ticari ürünlere yönelik buluşlar yapılması
- Kamu ve özel sektöre danışmanlık yapılması

13. Uluslararasılaşma

- Dünyadan hem akademik kadro, hem de öğrenci temini yolunun açılması
- Yabancı dil eğitime önem verilmesi

Açıklamalar

- Birinci kuşaktan kastımız bizim ülkemiz.
- Devlet üniversitesini tercih eden öğrencilerin bir kısmı devlet üniversitelerine yerleştirilemiyor ve bu öğrenciler vakıf üniversitelerine maddi sıkıntıdan ötürü yerleşemiyor. Bunun devlet tarafından ödenmesi ve bunun için de öğrencinin normalde devlet üniversitesindeki maliyeti temel alınması.

- Bir süre sonra vakıf üniversitesine gelecek olan öğrenci bekleyip devlet tarafından yerleştirilmeyi beklemeye başlayacaktır.
- Kontenjan dolduramamak bir hatamızdır zaten, bunun için ödül talep ediyor oluyoruz.
- Yabancı dil eğitimi yurtdışına öğrenci göndermek ve almak açısından önemli.
- Türkiye’de yabancı dil eğitim MEB tarafından üniversitelere havale edilmiş durumda.
- Devlet üniversiteleri hem örgün hem ikinci eğitim veriyor. İkinci öğretim harcı daha fazladır. Devlet üniversitelerindeki bu toplam kontenjanın %10 ya da %5 kadarı vakıf üniversitelerine kontenjan olarak açılsın. Bu kontenjan da devlet tarafından desteklensin. Zaten ek kontenjan dönemi için öneriliyor. Ek yerleştirmenin devamlılık arz etmesi de söz konusu. SBS sınavlarını model olarak aldığımızda, okullar kontenjanlarını doldurana kadar devam edip sonra taban puanlarını düşüyorlar.
- Devlet vakıf üniversitelerinden kendine kontenjan ayırabilir. Devlet adına vakıf üniversitelerinde öğrenci okutulabilir.

GRUP 6

1. Yüksek Öğretim Sistemi Vizyonu

- Standartlarda küresel rekabete hazır, entelektüel birikime sahip mezunlar yetiştiren bir yükseköğretim sistemi
- Değişim ve dinamizmin öncülüğünü yapan ve dünya üniversiteleriyle yarışan bir YÖS

3. 2023 Ana Hedefleri

- %50 okullaşma oranı
- Vakıf üniversitelerinin payı %25 (öğrenci sayısı olmalı)
- Dünyada ilk 500’e 20 Türk üniversitesinin girmesi
- Kurumsal çeşitliliğin sağlanması
- Yabancı öğrenci sayısının 100 bine çıkarılması
- Nitelikli yabancı öğretim üyesi oranının %10’a çıkarılması

4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma

- Yükseköğretim kurumlarının çeşitliliğinin sağlanması
- Meslek öğreten, diploma veren okulların olması
- Eğitim veren, lisans diploması veren kolejlerin olması
- Eğitim ve araştırmayı birlikte yürüten üniversitelerin olması
- Hayat boyu, uzaktan eğitim veren kurumların olması

5. Akademik Model

- Çıktı odaklı kalite değerlendirme ve akreditasyon sistemi
- Üniversitelerin akademik, idari, yönetim yapılarını kendilerinin oluşturması

6. Öğrenci

- Merkezi yerleştirmenin kalkması

7. Öğretim Elemanı

- Araştırma üniversitelerinin doğal olarak topluma vizyon kazandıran doktoralı eleman yetiştirmesi
- Üniversitelerin öğretim elemanlarının yükseltme, atama ve performanslarına ilişkin düzenlemelerinin tümüyle kendilerinin yapması

8. Mali Özerklik ve Finansman Modeli

- Öğretim kredisi sistemine geçilmesi
- Mali özerklik (kiralama, borçlanma serbestisi gibi) sağlanması
- KDV'nin kaldırılması

9. Yasalar ve Düzenleyici Sistem

- Merkezi otorite yalnızca:
 - o Devlet üniversitelerinde program açılmasına, yatırım yapılmasına ve ücretlere karar vermelidir.
 - o Tüm yükseköğretim sisteminin kalitesini monitör edecek şemsiyeyi oluşturmalıdır.
- Mevcut 2547'deki diğer tüm düzenlemeler üniversitelere bırakılmalıdır.

10. İşbirliği

- TÜBİTAK'ın yalnızca araştırmayı fonlayan bir yapıya dönüşmesi ve fonların artırılması, GSMH'dan %2 oranında Ar-Ge payı ayrılması

11. İtibar Yönetimi

- Gerçekte yaptıklarımızı söyleyelim, gerçekte yapabileceklerimizi vaat edelim.

12. Ar-Ge

- Yurtdışından öğrenci getirilmesine teşvik verilmesi

Açıklamalar

- 1987'den bu yana vakıf üniversiteleri hep değişim ve dinamizm örneği olmuştur.
- Üniversite kavramını Türkiye'de biraz bozduk. Normal şartlarda, eğitim üniversitesi, sertifika üniversitesi, iki yıllık üniversite olmaz. Üniversiteler araştırma yaparlar.
- Sistem tümüyle çıktı odaklı olmalı ve kalite değerlendirme ve akreditasyon sistemi ile değerlendirilmeli.
- 2547'nin 2 maddesi hariç tamamen silinip, üniversiteye bırakılmalı. Merkezi yasa ile düzenlenmemeli.
- Merkezi sınavın kalkmasını önermiyoruz, senede birkaç defa yapılan sınavlarla öğrencinin en yüksek aldığı puana göre istediği üniversiteye başvurması ve kontenjanların serbest kalması sağlanmalı.
- Devlet üniversiteleri devlet bütçesi ile hareket ettiği için hangi programların

açılacağına merkezi olarak karar veriliyor.

- Türkiye'deki üniversitelerin vesayetsiz yaşayabileceğini düşünüyoruz.

Yorumlar

- Yalnızca lisans eğitimi veren okullara kolej denmesi, Amerika'daki bir uygulama. Üniversite kavramının doğru yere oturması için bu türden bir özgürleşme gerekiyor.
- Meslek yüksekokullarının üniversitelerin dışına atılmasını çok tehlikeli buluyorum. Bu Türkiye'deki mesleki yaşamı öldürecek bir uygulamadır.
- Öğretim üyesi yetiştirme amacındaysanız, üniversitede belli bir tipoloji yetiştirmek istiyormuş gibi oluyorsunuz, sadece üniversitede çalışabilecek ve başka yerde iş yapamayacak birileri gibi.
- Öğretim üyesi yetiştirmek için ayrı bir program yaparsan, üniversite araştırmadan, geliştirmeden uzak kalır. Üniversite kavramının içini boşaltan bir söylem.

GRUP 7

1. Yüksek Öğretim Sistemi Vizyonu

- Çeşitliliğe dayalı özerk bir üniversite sistemi

2. 2023 Ana Hedefleri

- Küresel rekabetin dikkate alınması
- Öğrenci odaklı eğitim yapılması
- Artan milli gelir, değişen demografik yapı ve ürün bileşimi hedeflerine uygun insan gücü yetiştirilmesi
- 100 bin uluslararası öğrenci (en az 40 ülkeden).
- İlk 500'e giren 5 üniversite
- Bölgenin eğitim üssü olması
- 5 milyon öğrenci, 500 milyar dolar ihracat
- Girişimcilik ve inovasyonu teşvik edecek sanayi ve üniversite işbirliği modellerinin desteklemesi
- Özgün bilim üretme misyonu

3. Üniversite Kimlikleri/Temalar/Uzmanlaşma

- Kimlik, tema, uzmanlaşma itibarıyla çeşitlenme zenginliktir.

5. Akademik Model

- Çeşitliliğin üniversite stratejik planıyla belirlenmesi, üniversitenin kendi tanımladığı kimliğinin, o kategorideki asgari standartları karşıladığına ilişkin bir akreditasyon mekanizmasının kurulması

6. Öğrenci

- Merkezi sınav sisteminin devam etmesi ancak yerleştirmede sınavın tek kriter olmaması

- İkinci üniversitesini okumak isteyenlere, boş kontenjanlara sınavsız yerleşme hakkı verilmesi

- Kontenjanı üniversitenin belirlemesi

7. Öğretim Elemanı

- Yükseköğretimde akademik atama ve yükseltmelerin tümünün söz konusu vakıf üniversitesine bırakılması

- Devlet üniversitelerinin atamalarında da tek tip kriterden vazgeçilmesi
- Etik kurulun yasal dayanağının kuvvetlendirilmesi
- Devlet üniversitesi ve vakıf üniversitesinin sosyal güvenlik haklarının eşit olması

8. Mali Özerklik ve Finansman Modeli

- KDV oranının %1 olması
- Devlet üniversitesindeki 1 öğrencinin maliyetinin %50'sinin vakıf üniversitesine verilmesi

- Uzun vadeli, düşük faizli ve devlet garantili kredilendirmeye imkan hazırlanması

- “Öğretim Ücreti Sigortası”nın oluşturulması
- Burslu öğrenci sayısına göre teşvik verilmesi
- Boş kalan kontenjanları kısmen doldurmaya yönelik devlet burslarının planlanması

- Yabancı ülkelere Türkiye’ye öğrenci gelmesini teşvik edecek teşviklerin sağlanması

9. Yasalar ve Düzenleyici Sistem

- YÖK’ün, akreditasyon ve koordinasyon kurulu olması
- Üniversitelerarası Kurul’un işlevsel hale getirilmesi, yeniden yapılandırılması ya da lağvedilmesi

- TÜBİTAK’ın sadece organizasyon kurumu olması, hem proje veren hem de yapan olmaması

- Vakıf ve özel üniversiteleri kanununun mutlaka çıkarılması
- Cari giderlerin %20’sinin vakıf tarafından karşılanması uygulamasının kaldırılması

- Haksız rekabet koşullarının (devlet-vakıf arasında) kaldırılması
- %10 zorunlu burs uygulamasının tamamen kaldırılması, bunun üniversitenin isteğine bağlı olması, burs olacaksa da teşvik ve destek sağlanması

10. İşbirliği

- İşbirliklerinin teşvik edilmesi
- Bilimsel araştırmanın sanayi ürün çıktısına dönüşmesinin mutlaka desteklenmesi (TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, vb.).

11. İtibar Yönetimi

- En başta devletin kendisinin vakıf üniversitelerini takdir etmesi

Açıklamalar

- Çeşitliliğe dayalı özerk bir üniversite!
- Vizyon kavramının devlet, vakıf, özel ayırmadan ele alınması
- Bilimin üretildiği yerler olan üniversitelerde ticarileşme önemli, ama üniversiteler aynı zamanda ticarileşmeyen bilimin de üretildiği yerler.
 - Hem eğitim hem araştırma yapan, devlet, vakıf, özel üniversitelerle bir arada çalışabilen bir üniversite modeli öneriyoruz.
 - Üniversite alanına kendisi karar vermeli (eğitim mi, yoksa araştırma mı vb) fakat burada asgari gereklilikleri yerine getirmesi gerekiyor.
 - Merkezi yerleştirme sınavına tümünden karşıyız.
 - 2. üniversitesini okumak isteyenlerin üniversitelerin boş kontenjanlarına sınavsız yerleşmesi gerektiğini düşündük.
 - Biz KDV'nin kaldırılması yerine %1 olması gerektiğini düşündük. KDV % 1'e indirildiği takdirde, yatırım aşamasındaki üniversiteler yatırım iadesi alabilirler.
 - Üniversite eğitiminde bir sigortalama sistemi gerekli. Öğrencinin doğal afet ya da başka sebeplerle ücretini ödeyemez duruma gelmesi durumunda üniversite onu taşıyamayabiliyor.
 - Devlet bursu bize verilmiyor, devletin gelmesini istediği öğrenciye bizim burs vermemiz gerekli.
 - Tüm üniversiteler kendi itibarlarını ancak kendileri yükseltebilirler.

GRUP 8

1. Yüksek Öğretim Sistemi Vizyonu

- Küresel ölçekte etkili bir aktör olarak YÖS.

3. 2023 Ana Hedefleri

- Çağ nüfusunun %60'ı yükseköğretim görmüş bir YÖS.
- Kalite güvence sistemi sağlanmış bir YÖS.
- Nobel ödülü almış bilim insanlarının istihdam edildiği bir YÖS.
- İnsani kalkınmışlık endeksinde ilk 50'ye girilmesi
- Sosyal içerme düzeyi yüksek bir YÖS.
- Yatırım kapasitesi yüksek bir YÖS.
- Yaşam boyu öğrenme olanakları yetkin bir YÖS.
- Bilimsel yayınlarda ilk 10'da bir YÖS.
- Yeşil bina sertifikasına sahip üniversite sayısı yüksek bir YÖS.

4. Üniversite Kimlikleri / Temalar / Uzmanlaşma

- İdari ve Mali Açıdan
 - o Devlet, vakıf ve özel üniversiteler

- Ürettiği Hizmet Açısından
 - o Araştırma ve Eğitim / Öğretim üniversiteleri
- Odaklandığı Uzmanlık Alanları Açısından
 - o Meslek yüksekokulu
 - o Teknik üniversiteler
 - o Sağlık Bilimleri üniversiteleri
 - o Sosyal Bilim üniversiteleri

5. Akademik ve İdari Model

- Yükseköğretim koordinasyon kurulu
 - o Planlama
 - o Koordinasyon
 - o Raporlama
- Yükseköğretim kalite akreditasyon kurulu
 - o Standart geliştirme
 - o Kalite sağlama
- Yeterlikler kurulu

6. Öğrenci

- Önlisans, lisans, lisansüstü
- İkinci ve üçüncü bahar üniversiteleri

7. Öğretim Elemanı

- Her üniversitenin kendi öğrencisini seçmesi, kontenjanı kendisi belirlemesi
- Üniversitelerin çıktı kontrolünün yeterli olması
- Tam zamanlı genç araştırmacı pozisyonunu çekici hale getirecek yasal ve finansal önlemlerin alınması
 - Akademik yükselme süreçlerinde inisiyatifin üniversitede olması
 - Ücretlendirmenin farklılaşma ve performansa dayalı olması
 - Performansa ve verimliliğe dayalı istihdam olması

8. Mali Özerklik ve Finansman Modeli

- Mali özerklik açısından devlet ve vakıf üniversitelerinin farklı tutulması
- Vakıf üniversitelerinden KDV alınmaması
- Vakıf üniversitelerinin yükseköğretimdeki payını artırmak için teşvik sisteminin geliştirilmesi
 - Vakıf üniversiteleri arasında kamu kaynaklarının kullanılmasında adil olunmasının sağlanması

9. Yasalar ve Düzenleyici Sistem

- 2547 sayılı Kanun'un değişmesi, vakıf üniversiteleri kanununun ayrıca çıkarılması
- Uluslararası öğrenci kayıtlarında vize kolaylıklarının sağlanması

Açıklamalar

- Yüksek öğretimle vakıf üniversitelerinin vizyonunu birbirinden ayırmak mantıklı olmadığı için ikisine de tek bir vizyon önerdik.
- Nobel ödülü almış akademik kadrolar derken, üniversitelerimizin marka değerini yükseltecek bir yüksek öğretimden söz ediyoruz
- Sosyal içerme düzeyi yüksek bir YÖS derken, engellilerin eğitiminin de önemsendiği duyarlı bir yüksek öğretimden bahsediyoruz.
- Yükseköğretim koordinasyon kurulunun merkezi olmayan çalışmaları yürütebilecek düzeyde olması gerekir.
- Üniversiteye girmeye hak etmiş birinin, bir daha sınama aşamalarına girmeden başka üniversitelere girebilmesi mümkün olmalıdır. Bu grup 2. Bahar üniversite kitlesi oluyor.
- Biz girdi noktasında kontrol mekanizması kuruyoruz ama mezun olanlarla ilgili bir sistem yok. Diploma verdiğimiz öğrencilerle ilgili bir kontrol mekanizması olmalı.
- Doktora, yardımcı doçentlik konularında üniversitelerin yetkinliği var ama doçentlik konusunda yetki yok. Üniversiteler bunu yapacak düzeydedir. Üniversiteler kalitesiz kadro almak istiyorsa alsınlar, bunun faturasını kendileri ödeyeceklerdir ama en azından bu konuda özgür olmalılar.
- Devlet ve vakıf üniversiteleri doğası gereği birbirinden farklıdır. Vakıf üniversiteleri KDV gibi mali yükümlülüklerden kurtulmalıdır.
- Vakıf üniversitelerine mali destek sağlanacaksa hepsine sağlanmalı.
- Uluslararası öğrenci ve akademik alımlarda vize uygulaması esnek olmalıdır.

Yorumlar ve Sorular

- Vizyondaki etkili aktör ne demek?
- Değerler: Özgürlükçülük, rekabetçilik, katılımcılık. Uluslararası alanda özgürlüğün bilinen anlamıyla anlaşılması. Bu değerlerle bu vizyona ulaşılabilir.
- Üçüncü bahar ne demek?
- Toplumsal dezavantajı olan, hapse girmek, engeli olmak vb nedenlerle üniversiteyi bitirememiş kişileri kastettik.

Gelecek Tasarımı Grup Sunumları'nın ardından, gönüllü katılımcılarla Arama Danışmanlık danışmanlarının yönlendirmesi ile bütünleştirilmiş ve YÖK Başkanı'nın da katıldığı panel oturumunda sunulmuştur.

BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ VAKIF ÜNİVERSİTELERİ ARAMA KONGRESİ

GELECEK TASARIMI

A. Bütünleştirilmiş Yöngörü 2023

1. Yükseköğretim Sisteminin (YÖS) Vizyonu

- Türkiye'yi dünya ile entegre olmuş, uluslararası yükseköğretimin cazibe merkezi yapmak için, yarışmacı, yenilikçi ve özerk bir sistem oluşturmak.

2. Vakıf Üniversitelerinin (VÜ) Vizyonu

- Vakıf Üniversitelerinin Vizyonu ise bu sistemin itici gücü olmak.

3. 2023 Ana Hedefleri

i. Hızlı İlerleme

- İlk 500 üniversite arasında 10 Türk üniversitesinin yer alması (2 vakıf).
- İnsani kalkınmışlık endeksinde ilk 50'ye girilmesi

ii. Uluslararası Yükseköğretim Merkezi

- 4 milyon öğrenci, 100 bin uluslararası öğrenci (en az 40 ülkeden)
- Nitelikli yabancı öğretim üyesi oranını %10'a çıkarmak

iii. Gelişmiş Yükseköğretim Sistemi

- Yükseköğretim sektörünün mali büyüklüğünün 5 katına çıkarılması
- Dünya üniversite özerklik sıralamasında ilk 25'e girilmesi
- Kurumsal çeşitliliğin sağlanması
- Yatırım kapasitesi yüksek bir YÖS
- Sosyal içerme düzeyi yüksek bir YÖS
- Yeşil bina sertifikasına sahip, üniversite sayısı yüksek bir YÖS

iv. Kaliteli Eğitim

- 2023'te 35 yaş ve üzeri nüfusun %40'ının örgün eğitim mezunu olması
- Vakıf üniversitelerinin toplamdaki payını %10'dan %25'e çıkarması
- Artan milli gelir, değişen demografik yapı ve ürün bileşimi hedeflerine uygun çıktı odaklı insan gücü yetiştirilmesi
- Yükseköğretimde (lisans / lisans üstü) okullaşma oranı (OECD ortalamasının üzerine çıkması)
- Lisansüstü programların kalitesinin (niteliğinin) artırılması ve disiplinler arası lisansüstü programların artırılması
- Öğrenci / Öğretim üyesi oranında OECD ortalamasının üzerine çıkmak.
- Tüm programların akredite olması
- Kalite güvence sistemi sağlanmış bir YÖS

- Öğrencilerin %20'sinin hareketli olması
- Yaşam boyu öğrenme olanakları yetkin bir YÖS
- Öğrenci odaklı eğitim anlayışına geçilmesi

v. Etkin Araştırma / Ar-Ge

- Özgün bilim üretme misyonu ile hareket edilmesi
- Nobel ödülü almış bilim insanlarının istihdam edildiği bir YÖS
- Ar-Ge'ye ayrılan payın milli gelirin %3'üne çıkarılması
- Ar-Ge personelinin toplam istihdama oranının OECD ortalamasının üzerine çıkması
- Teknoparkı olan vakıf üniversiteleri sayısının artırılması, her ile asgari bir teknoparkın kurulması
- Patent sayısını artırarak (kıyaslama ile oranları takip etmek) OECD ortalamasının üzerine çıkılması

B. Bütünleştirilmiş Tasarım

4. Kimliklenme ve Çeşitlilik

- Devlet, vakıf, özel, yabancı
- Araştırma veya eğitim - öğretim
 - Meslek öğreten sertifika veren okullar
 - Meslek öğreten diploma veren okullar
 - Eğitim veren, lisans diploması veren kurumlar
 - Eğitim ve araştırmayı birlikte yürüten üniversiteler
 - Yaşam boyu ve uzaktan eğitim veren kurumlar
- Genel/odaklanmış (tematik)
 - Teknik
 - Sağlık
 - Sosyal bilim
 - Sanat ve tasarım
 - Spor
 - ...

5. Yönetmel Akademik Model

- Yönetişim ve stratejik yaklaşım
 - Saydamlık
 - Hesap verebilirlik
- Özerklik: Akademik, İdari, Mali Özerklik Örnek olarak;
 - Yeni fakülte/bölüm açma
 - Atamalar
 - Kiralama, borçlanma, ticari alışveriş serbestliği

- Ulusal ve uluslararası akreditasyon ve kalite güvence sistemi
- Çıktı odaklılık
- Mezun yeterliliği
- Araştırma
- Topluma hizmet
- Üniversitelerin yönetsel yapı çeşitlenmesine olanak sağlanması
- Akademik birimlerde performansa dayalı değerlendirme yapılması

6. Öğrenci

- Merkezi sınav kalmalı
- Yerleştirme merkezi olmamalı
- Kontenjanları üniversiteler tarafından belirlenmeli
- Boş kalan kontenjanların ek yerleştirme döneminde doldurulması için gerekli düzenlemeler yapılmalı
- Burs oranları üniversitelerin inisiyatifine bırakılmalı
- Örgün üniversite mezunlarına sınavsız yükseköğretim hakkı verilmeli
- Özel öğrenme gruplarına (yaş vb.) sınavsız yükseköğretim hakkı verilmeli

7. Öğretim Elemanı

- Performansa dayalı değerlendirme ve ücretlendirme yapılması
- Vakıf üniversitesi öğretim elemanlarının özlük hakkına ilişkin belirsizliklerin giderilmesi
- ÖYP benzeri programların vakıf üniversiteleri için de uygulanması
- Devlet olanakları ile yurtdışı doktoralı öğretim elemanı mecburi hizmetlerinin vakıf üniversitelerinde de gerçekleştirilebilmesi
- Atama ve yükseltme inisiyatifinin üniversiteler tarafından kullanılması
- Yurt içi ve yurt dışı hareketliliği arttıran önlemlerin alınması
- Etik kurulun yasal dayanağının güçlendirilmesi
- Tam zamanlı genç araştırmacı pozisyonunu çekici hale getirecek yasal ve finansal önlemlerin alınması
- Vakıf üniversitelerinde, öğretim elemanları için özel sağlık sigortası

8. Finansman

- Vakıf üniversitelerinin KDV'sinin %1'e indirilmesi
- Cari harcamaların %20'sinin vakıf tarafından üniversiteye aktarılma zorunluluğunun olmadığına teyit edilmesi
- Öğretim ücretlerini desteklemek için mezuniyet sonrası ödemeyi esas alan uzun vadeli, düşük faizli, devlet güvenceli kredi finansman modeli
- Vakıf üniversitelerinin ücretli öğrencileri için öğretim ücreti sigortası
- Vakıf üniversitelerine burslu ve yabancı öğrenci oranına göre teşvik
- Vakıf üniversitelerine mali özerklik sağlanması: kiralama, borçlanma

serbestisi gibi mali özerkliklerin vakıf üniversitelerine sağlanması

- Fon yaratmaya yönelik faaliyetleri desteklemek üzere döner sermaye ve şirket kuruluş işlemlerinin kolaylaştırılması

9. Yasalar ve Düzenleyici Sistem

- Desentralize bir YÖK yapılanması modeli
- Yükseköğretim koordinasyon kurulu
 - Planlama
 - Koordinasyon
 - Raporlama
- Yükseköğretim kalite akreditasyon kurulu
 - Standart geliştirme
 - Kalite sağlama
- Yeterlikler kurulu
- Akreditasyonun özerk kurumlar tarafından yapılması
- Üniversite denetimlerinde yerindelik değil, kanuna uygunluk denetimi yapılması
- Vakıf ve özel üniversiteler için ayrı yasal düzenleme yapılması
- Üniversiteler Arası Kurul'un kaldırılması
- Vakıf üniversitelerinin tapulu mülkleri üzerinde mevzi imar planı yapılabilmesi

10. İşbirliği

- TÜBİTAK'ın yalnızca araştırmayı fonlayan bir yapıya dönüşmesi
- GSMH'den Ar-Ge'ye ayrılan payın arttırılması
- Üniversiteler arasında yerel, bölgesel ve ulusal ölçekte ortak lisans ve lisansüstü programların açılması, bunun önündeki mevzuat engelinin kaldırılması
- Sanayi ile işbirliği kapsamında lisansüstü ve sertifika programları

11. İtibar Yönetimi

- Etik değerleri olan, çevre ve sosyal sorumluluk projeleri olan, STK'lar ile işbirliği yapan şeffaf bir yapının oluşturulması

12. Uluslararasılaşma

- Uluslararası öğrenci ve öğretim üyesi girişlerinde vize ve mevzuat kolaylığı sağlanması
- 2+2, 3+1 programlarının hedef ülkeler ile yaygınlaştırılması
- Yabancı dil eğitimi ve yabancı dilde eğitimin akredite edilmesi
- Üniversitelerin farklı şehir ve ülkelerde kampüs, şube ve tanıtım ofisi açabilmesi

GENEL DEĞERLENDİRME VE YORUMLAR

Oğuz Babüroğlu

Çok nadir bulunan böyle gerçek diyalog için hepinize teşekkür ediyoruz. Vakıf üniversitelerinin Sektör Meclisi olarak yaptığı bu çalışmayı aktarıp görüşlerinizi paylaşmak istiyoruz. Bu sabah, formatımızı da biraz değiştiriyoruz. Herkesin elinde dün akşamki çıktılar var. Dün akşam çalışan gönüllü gruba da ayrıca teşekkür ediyoruz.

Önerilere gelmeden evvel, ilk yaptığımız çalışma önümüzdeki 10 seneye bakmaktı. Sadece bugünle değil geleceğe doğru da hareket etmek istiyoruz. Bazı akımlar her halükarda olacak, bazıları ise ciddi değişiklikler getirecek, bunları ayırdık. Bunlar radikal, şoke edici ve sistemde çok ciddi değişiklikler getirecek akımlar.

Neler bekliyoruz? Arz-talep dengesinde değişiklikler olacak. Finansman modellerinde, sadece vakıf üniversiteleri için değil, okuyan bir öğrencinin kendi masraflarını karşılayacağına dair öngörüler var. Diplomaların eşleştirilmesi, öğretim üyesi ve öğrencilerin hareketliliği, üniversitelerin kimliklerinde kategoriler oluşması gibi beklentilerimiz var. Ar-Ge payının %3'e gelmesi, Avrupa ortalamasını yakalayacak olması da bir akım olarak karşımıza çıktı. Aslında vakıf üniversitelerindeki değişikliklerde akreditasyon benzeri akımlar var. Rekabetin ve üniversite sayılarının artacağına dair de öngörüler var.

Bu akımları bir beyin fırtınasından sonra çıkardık ve böyle bir dünyayı beklerken "Nasıl adapte olacağız?", "Nasıl yön vermek istiyoruz?" diye sorular sorduk.

Karma gruplarda yaptığımız çalışmada vizyon ortaya çıktı. Buna göre, Yükseköğretim Sistemi'nin vizyonu: "Türkiye'yi dünya ile entegre olmuş, uluslararası yükseköğretimin cazibe merkezi yapmak için, yarışmacı, yenilikçi, özerk ve özgür bir sistem oluşturmak"tır. Vakıf üniversitelerinin vizyonu ise "Bu sistemin itici gücü olmak"tır.

Hedef koyma meselesinde, sektör kuruluşlarında oldukça fazla bir şekilde "en az 10 sene hedefi" konuşuldu. Ülkemizde de genel olarak bu doğrultu gözlenmektedir. Ekipler oldukça ciddi bir şekilde hedeflerin nasıl yakalanacağını konuşmaktadır. Rekabetçi olma kavramı çok ciddi bir şekilde hayatımıza girmiş durumdadır. Bunun için de mutlaka sıralama ve değerlendirme meselelerinde hedeflerle alakalı çalışılması gerekliliği düşünüldü.

Vizyonun nasıl gerçekleştirileceği ile ilgili tasarımı, dün akşamki çalışan gruptan Murat Barkan hocamız anlatacak. Murat Hoca anlattıktan sonra Gökhan Bey'i ve Bekir Bey'i buraya alacağız. Gökhan Bey ve Bekir Bey, anlattığımız konularla alakalı olarak kendi yorumlarını anlatacaklar. Sonra da sizlerin sorularını alacağız.

Vizyon meselesi yön bulmakla alakalı bir durumdur. Kutup yıldızı nasıl sürekli kuzeyi gösteriyorsa ve nerede kaybolursanız kaybolun size yönünüzü veriyorsa, aynı şekilde vizyon da size 5 yıllık, 10 yıllık yön gösterir. Çok çalışıp sonunda 1 cümle çıkarırsınız belki ama bu çok kıymetlidir, çünkü önünüzdeki çok uzun

zaman için belirleyicidir. Uzun süre kullanılacağı için de önemli bir yatırımdır. Vizyonu test etmek istiyorsanız, özünde bir bilgi olması ve kendine has bir özgünlüğü olması gereklidir, bunlar var mı diye bakabilirsiniz. Tüm yükseköğretim sisteminin dünyada ve Türkiye'deki iddiasının ne olduğunun mesajını bu vizyon içinde bulabilmeniz gerekir.

“Dünya ile entegre olmuş” demek, Bologna’sıyla, Erasmus’uyla, başka akreditasyonlarıyla, her şeyiyle ürettiğimiz bilginin entegre olmuş bir şekilde düzenlenmesi demektir. Öğrencimiz sadece Türkiye’de değil, Almanya’da da Çin’de de iş bulabilsin diyoruz. Öğretim elemanlarımız dünyanın her yerinde yayın yapabilsin diyoruz.

“Türkiye’yi eğitim açısından cazibe merkezi haline getirmek” ne demek? 1980’lerden sonra turizm sektörünün nasıl patlatıldığına bakmak gereklidir. O yıllarda Türkiye’deki yatak sayısı, Rodos’takinden azmış. Bugün baktığımızda İstanbul’u, Antalya’yı çok ciddi bir şekilde turizm merkezi haline getirmiş durumdayız. Los Angeles’ta Türkiye t-shirtli insanlar görüyoruz. Turizmde elde ettiğimiz bu başarıyı eğitimde de yakalamamız gerekli. Bunun için de **“yarışmacı”** olmamız, **“yenilikçi”** olmamız, bir de **“özerk bir sistem oluşturmamız”** gerekli. Burada iki gündür sürekli her toplantıda akademik, mali ve idari özerklik beklentisi dile getirildi. Böyle bir sistem bekleniyor.

Vakıf üniversitelerine geldiğimiz zaman da, **“vakıf üniversiteleri, bu vizyonun itici gücü olmak istiyor”**. Tetikleyicisi, ateşleyicisi, lokomotif olmak istiyor. Vakıf üniversiteleri bugüne kadar, birçok açıdan da üniversite sistemine birçok iyi örnek yarattı ve devlet üniversiteleri de bunları takip etmeye başladı.

2023 hedeflerimize baktığımızda, birkaç tanesini vurgulamak önemli. Bir tanesi, **“ilk 500 üniversite sıralamasında yer almak”**. İlk 500 önemli. Farklı sıralama ve değerlendirme sistemleri var. Çeşitli reyting sistemleri var. Her zaman kendi reyting sistemimizi de oluşturabiliriz, ama var olanlardan birini seçip, ilk 500 üniversite içinde 5-10 tane Türk üniversitesi olmasını hedefliyoruz. Şu anda, farklı reyting sistemlerine göre 1 ya da 3 üniversite yer alıyor, ancak yine de çok gerideyiz. Bir sürü Asya üniversitesinin ilk 100’de birkaç tane üniversitesi var. İlk 500’e 10 üniversite ile girmek derken elbette ki 480. sıradan girmekten bahsetmiyoruz. Nasıl ki ilk 10 ekonomi arasına girmek istiyorsak bu da öyle. Nasıl Turquality markası ile dünya çapında yer almak istiyorsak, üniversitelerimizle de dünya çapında öne çıkmamız önemli. Yarışmacılığın daha rafine olup hedeflerimizi koymamız gerekli. Ayrıca bu ilk 10 üniversite arasında birkaç tane de vakıf üniversitesinin yer alması gerekli.

Öğrenci sayısı açısından da bir hedef var. Şu anda, açık öğretim dahil 5 milyon öğrenci var. **“Uluslararası öğrenci sayısı”** da 26.000. Bunu da **“4 katına çıkarmak”** gerekiyor. Eğer bir cazibe merkezi olacaksak, Avustralya’nın Pasifik’teki öğrenciler için bir cazibe merkezi haline gelmiş olması gibi, Türkiye’yi de kendi kuzeyimiz, güneyimiz, doğumuz, batımız için bir cazibe merkezi haline getirmeliyiz. Bir yandan da **“nitelikli yabancı öğretim üyesi oranını arttırmak”** istiyoruz. Bir takım rakamlaştıramadığımız ciddi hedef önerilerimiz var. **“Örgün eğitim mezunu olan 35 yaş üstü nüfusu arttırmak”** istiyoruz. **“Vakıf**

üniversitelerinin, toplam mezunlardaki payını artırmak” istiyoruz.

Bütün **“OECD endekslerinin” çalışılması ve çok kısa zamanda ortalamaların “üzerine çıkılması”**nın başarılması gerekli. Çok kısa zamanda, **“eğitimde kalitenin artırılması” ve “kalite güvencesinin de toplam kalite felsefesi ile ciddi akreditasyonlar eklenerek başarılması”** gerekli.

Araştırmaya geldiğimizde, çok belli ki **“özgün bilim üretme”** ve bu **“üretilen bilimi fayda dönüştürme”** yolunda alacağımız çok yol var. Bu konuda teşvikler de oluşturulmaya başlandı. Bu konuda özellikle vakıf üniversitelerimiz çok hızlı hareket ediyor. Bunu da görüyoruz ve takdir ediyoruz. Teknoparklar, sanayi işbirliği ara yüzü olarak çok ciddi bir sembol. **“Her ilde bir teknokent kurulması”** çok önemli. Doğru düzgün, içlerini belirli bir dönüşümü sağlayacak şirketlerle doldurmuş teknokentlerden bahsediyoruz.

Bu vizyon ve hedefler, size vakıf üniversitelerinin beklentileri hakkında bir fikir vermiş olmalı. Şimdi tasarımıyla ilgili açıklamaları yapmak için sözü Murat hocaya bırakıyorum.

Murat Barkan

Ben bu tür çalışma ortamlarında çok fazla sefer bulundum. İsteklilik konusunda hepsinde bir yoğunluk vardı, ama burada çok ciddi olarak bunu hissettim. Türk yükseköğretim tarihinde belki de ilk kez yakalanmış bir kırılmanın bence herkes farkındaydı. Motivasyona yansıyan çarpıcı etkilerden bir tanesi bence buydu. Yükseköğretim Kanunu’nda bir takım değişikliklerin kaçınılmaz olduğu ve inşallah yaz döneminde tamamlanacağı bir dönemde bulunmamız da ikinci anahtar parametre oldu. Çok hızlı ve yoğun çalışabilen ve şikayet de etmeyen çok çalışkan, verimli ve üretken bir grupta çalıştık ve bu da herkesi motive etti.

Oğuz’un bahsettiği vizyonu nasıl elde edeceğiz? Neleri yaparak bu vizyona ulaşacağız? Çalışmalarımız süzülerek elinizdeki bu sonuçlar ortaya çıktı.

Buradaki çalıştayın bütün çalışanlarına göre **“yükseköğretimde devlet üniversiteleri, vakıf üniversiteleri ve özel üniversiteler var olacak”** ve var olmalı. Bir de, Türkiye’de bugüne kadar örneklerini gizli kapaklı gördüğümüz yabancı üniversiteleri ortaklıklarla ya da bağımsız olarak algılayacağız. Bunu olumlu bir şey olarak düşünüyoruz. Doğrudan meslek üreten, mesleğe odaklı, sertifika veren yükseköğretim kurumları göreceğiz. Diploma veren yükseköğretim kurumları göreceğiz. Eğitim ve araştırmayı birlikte yürüten yükseköğretim kurumları yani üniversiteler göreceğiz. Yaşam boyu eğitimi, 2. ve 3. bahar üniversiteleriyle çeşitlendireceğiz. Yükseköğretimin kimliklendirilmesinde bir diğer noktamız, tematik üniversiteler. Vakıf üniversitelerinde, teknik üniversiteleri görmeye başlayacağımızı düşünüyoruz. Sosyal alanlarda ve sağlık alanlarında da vakıf üniversitelerinin yer alacağını görüyoruz.

Yönetmelik akademik modelimizde, yönetim ve stratejik yaklaşımı her üniversitenin kendi özgün değerleriyle üreteceğini; bunu zorunluluktan dolayı değil, ihtiyaç duyduğu için yapacağını öngörüyoruz. Özerklik; **“akademik, mali ve idari özerklik”** olarak çok daha fazla ihtiyaç duyulan bir konu olarak karşımıza gelecek.

Yeni fakülte ve bölüm açmak konularını artık üniversitelerimizde değerlendirelim ve hızlı hareket edebilelim istiyoruz. Atamalar konularında inisiyatif kullanmanın üniversitelerimizi çok rahatlatacağını düşünüyoruz. Bugüne kadar yükseköğretim seçme sınavlarının misyonunu tamamladığı öngörüsünden hareketle, fazla uzak olmayan bir gelecekte **“çıktı odaklı olmanın önemli olacağını”** düşünüyoruz. Mezun yeterliliklerinin bir üniversitenin başarısı için önemini algılayalım. Bunlar daha detaylı olarak üzerinde çalışılması gereken noktalar. **“Araştırmacı üniversite olursak iyi üniversite oluruz”** diyorsak, araştırma konusunda uluslararası boyutta olmamız lazım. **“Akademik birimlerde performans dayalı olarak kriterler geliştirilmesi ve değerlendirilmesi”** gerektiğini ve bunun zorunlu olması gerektiğini düşünüyoruz.

Merkezi sınavın kalması gerektiğini algıladık ama **“yerleştirme konusunda üniversiteler inisiyatif alabilmelidir”**. Merkezi yerleştirme olmamalı ama merkezi sınav altyapısı olmalıdır. Bu konuda üniversitelerin tercihleri, inisiyatifleri belirleyici olmalıdır. Bugüne kadarki yükseköğretim seçme sınavlarını yadırgıyor değiliz, fakat fazla uzak olmayan bir gelecekte merkezi bir sınava bile gerek kalmayacağını düşünüyoruz. Kontenjanının kaldıracağı yükten fazlasını tercih eden bir üniversitenin kalitesinin düşmesi olasıdır ve bu tercih bir defa yapılır. Boş kalan kontenjanların bir kalite göstergesi olmadığını, bunun verimle alakalı bir durum olduğunu düşünüyoruz.

“Burs oranları üniversite inisiyatifine bırakılmalıdır”. Kimse başarılı öğrencinin ivmeyi arttırdığını inkar etmiyor ama burs oranlarının yönetiminin üniversiteye bırakılması gerektiğini düşünüyoruz. Üniversitenin olanakları ile hedeflerini buluşturabilmesi gerekir. **“Bir defa üniversiteyi kazanan, yeterliliğini ispatlayan kişinin tekrar yükseköğretimden faydalanabilmesi”** gerektiğini düşünüyoruz. Yerleştirme ve seçme ile ilgili sınırlamalar kalktığında farklı kesimlerin de üniversiteden faydalanması mümkün olacaktır. Özel öğrenme gruplarına, bir sürü mağduriyet yaşamış insanlara, üniversite okumak istemiş ama okuyamamış insanlara, örneğin terör mağdurlarına, deprem mağdurlarına, yaş gruplarına fırsat tanıyalım. Bunların önündeki engelleri kaldıralım ve üniversite okuma fırsatı sunalım istiyoruz. Öğretim elemanları konusunda da benzer şekilde öngörülerimiz var.

Üniversiteler ve bölümler için performans dayalı değerlendirmenin ve ücretlendirmenin yapılması gereklidir. Üniversiteler ve birimler için öngördüğümüz **“performansa dayalı değerlendirme ve ücretlendirme, hem vakıf hem de devlet üniversiteleri için geçerlidir”**. Bu düzenlemelerin yaygınlaşması gerekmektedir. İki tip üniversite arasında sadece mekanizasyon farkı olabilir.

ÖYP benzeri programların vakıf üniversiteleri için de uygulanmasının genel duyurusunu da bu vesileyle yapmak istiyoruz. İnsanlar yok canlarından değer üretiyorlar. Devlet olanaklarıyla **“yurt dışına giden öğretim elemanlarının, olabilecekleri en uygun kaliteyi sağlayabilecekleri üniversitelerde mecburi hizmetlerini tamamlamasının mümkün olması”**nı istiyoruz. Vakıf üniversitelerinin de buna dahil olmasını istiyoruz. Hem üniversiteler daha fazla gelişecektir, hem de öğretim elemanlarının başarısı artacaktır. **“Vakıf**

üniversitelerini özlük haklarına dair de yenilikçi çalışmalar”ın yapılması gerekiyor. Bazı mevzuat takıntılarının hızlı bir şekilde giderileceğini öngörüyoruz.

Finansmanla ilgili olarak **“vakıf üniversitelerinin KDV’sinin %1’e indirilmesi”**nin uygun olduğu düşüncesine vardık. Tamamen kaldırılması konusunu tartıştık ancak bazı arkadaşlarımız bunun özellikle yatırım dönemindeki sakıncalarını söylediler. Biz de olabilecek en alt düzey olan %1’e indirilmesini öngördük.

“Burslu ve yabancı öğrenci oranı konusunda, teşvik önemli bir itici güç” olarak belirlendi. Vakıf üniversitelerine artık güvenelim, çünkü kendilerini kanıtladılar. **“Döner sermaye ve şirket kuruluşu konusundaki engellerin kaldırılması”** da ciddi bir hızlanma sağlayacaktır. Üniversite için daha olumlu bir yöne aktarabileceğimiz bir kaynak, sonuca götürmeyen anlamsız denetimlerle harcanmasın. Uzun vadeli, düşük faizli, devlet garantili krediler harekete geçirilmeli. **“Vakıf üniversitelerinin öğrenim ücreti kredisi”**ni çok çağdaş bir öneri olarak gördük. **“Vakıf üniversitelerine kiralama, borçlanma izni olarak mali serbesti sağlanması”**nı istiyoruz. Yeni yapılanma sürecinde bunun da ele alınacağını öngörüyoruz. Şirket kurmalar önünde belki yasal olarak çok fazla engel yok ama buna hız kazandırılması gerçekten olumlu bir durumdur.

YÖK’ün bazı fonksiyonları itibarıyla mutlaka ve mutlaka Ankara’da konumlanması gerekmektedir, ama geri kalan **“YÖK fonksiyonların desentralize yapılabilmesi”**, böylece YÖK’ün üniversite kentleriyle daha fazla bütünleşebilmesinin sağlanması öngörülmektedir. **“YÖK; planlama, kontrol ve analizler yapsın”**. Desentralize organizasyonların da desteğiyle bunları hazırlasın ve tüm yüksek öğretim sisteminin yararlanabileceği bir bilgi havuzu oluştursun. YÖK bize kalite standartları geliştirsın, belirli kalite tanımları yapsın. Böylece ihtiyaca daha uygun mezunların çıkmasını sağlayabiliriz. Belirli iş alanlarında değişiklikleri YÖK aracılığı ile algılayalım ve bu değişiklikleri yapalım.

“Akreditasyon özel kurumlar tarafından yapılmalıdır”, ama akreditasyonun özerkliği konusunda özel kurumlardan yararlanacak olsak, istismarın önüne geçmek için kamu duyarlılığının baskın olmasını vurgulamak istedik. Artık **“arada derede bir vakıf üniversitesi yasası değil”**, net olarak bizim ihtiyaçlarımızı karşılayacak **“yeni bir yasa”** mutlaka yapılmalıdır. **“Üniversitelerarası Kurul’un artık misyonunu tamamladığını ve tarihteki yerini alması gerektiğini”** düşünüyoruz.

İşbirliklerinin önemli olduğu görüşündeyiz. TÜBİTAK’ın yalnızca konsantre olarak araştırmaya fon veren bir kurum olması gereklidir. **“Araştırmacıyı doğrudan, aracısız ve net bir şekilde desteklemesi”** gerekir. **“GSMH’den ar-ge’ye ayrılan payın artırılması”** gerektiğini düşünüyoruz. İmkanlarımızı ve beklentilerimizi buluşturacak noktada bir oran belirlenmelidir. **“2-3 üniversite, lisans ya da lisansüstü programları birlikte düzenleyebilmeli”**dir. Bu hem zenginlik, hem de bilimin dolaşımı demektir. Hızlı bir bilgi akışına imkan tanımak demektir. Mevcut durumda, bir programı birçok üniversite destekleyebiliyor, ancak diplomayı sadece bir üniversite veriyor. Üniversiteler arasında **“yerel, bölgesel, ulusal ölçekte ortak lisans ve lisansüstü programların açılması”**nın önündeki mevzuat engelinin kaldırılmalıdır. Bunun değişmesi, teşvik edilmesi, hatta yurt

dışı üniversitelerle de ortak diplomalar verilebilmesi gereklidir. Üniversiteler farklı şehir ve ülkelerde kampus, şube ve tanıtım ofisi açabilmelidir. Üniversitelerin içeriden dışarıya da kampus açmasının önemli olduğunu düşünüyoruz.

İtibar yönetiminin gelecekte olağanüstü önemli hale geleceğini düşünüyoruz. Şeffaf bir yönetimin algılanması ve yaygınlaştırılması önemlidir. Uluslararası öğrenci ve öğretim üyesi girişlerinde vize kolaylığı; çağdaş, uygar bir yüksek öğrenim sistemi için önemlidir.

Bekir Okan

Çok değerli katılımcı arkadaşlar, hepinize teşekkür ederek başlamak istiyorum. YÖK başkanımız bir buluşmamızda, daha bilimsel bir Arama Konferansı yapmak konusunda bize söz vermişti ve bu toplantıyı biz de böylece gerçekleştirdik. Oğuz hocamız çok iyi çalıştı ve akademisyenler ve kamu temsilcileri olarak 3 gün boyunca enine boyuna tartıştık, belli bir yere geldik. Elde ettiğimiz çıktılar az önce paylaşıldı.

Yükseköğretimi ileriye götürmek istiyorsak, vakıf üniversitelerinin bundaki payını da dikkate almamız lazım. 2003 yılından itibaren vakıf üniversitelerinin sayısı arttı. Ülke olarak, çok önemli bir hedefimiz var: 2023. Mutlaka katma değeri yüksek çalışmalar yapmalıyız.

Yurt dışından öğrenci almaya başladık ve bütün vakıf üniversiteleri çok fazla yol kat etti. Çok ciddi aşamalar kaydedildi, rekabet konusunda özellikle başarılı olundu, artık devlet üniversiteleri de kendilerine çekidüzen vermeye başladılar. Vakıf üniversiteleri gözleniyor. Devlet üniversiteleri de kendilerini düzeltmeye, toparlamaya başladı.

Bizim bu hedeflerimizle ve vakıf üniversitelerinin yükseköğretime katkısı ile ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Bir tanesi yasal mevzuat ile ilgili. Bir taraftan devlet üniversiteleri kanunıyla yönetiliyor, bir tarafımızla da özel bir durumumuz var. Algı yönünde devlet üniversitesi mi özel üniversite mi olduğumuza dair kamuoyunda da bir karışıklık var. Bunun çözülmesi gerekiyor. “Siz kanunla kurulduğunuz için kamu kurumusunuz” diyorlar. Oysa biz mali ve idari yönden özerkiz. Bize “Siz kanunla kurulduğunuz için kamu kurumusunuz, vereceğiniz reklamları bile bize göndermeniz gerekiyor” deniyor, biz de cevap olarak özerk olduğumuzu belirtiyoruz. Bu tür karmaşalar yaşanıyor. Dolayısıyla, **“yasal düzenleme mutlaka yapılmalı”** ve bu yasal düzenlemenin içine vakıf üniversiteleriyle ilgili konular konulmalı. Kanun koyucular da çok önemli.

Diğer taraftan uygulamada hemen çözülmesi gereken sorunlar oluyor. Bunların bazıları Milli Eğitim Bakanlığı’nı, bazıları Maliye Bakanlığı’nı ve başka bakanlıkları ilgilendiriyor. Burada YÖK’le ilgili birkaç şeyi hızla geçmek gerekli. Biz kaliteli eğitim yapacaksak, **“İngilizce sorununu da çözmemiz gerekiyor”**. Bunu bir proje olarak ele almak lazım. İngilizcenin öğrencilere nasıl öğretilceği noktasında çalışmalar yapmak gerekiyor. YÖK’ün bence bunu bir proje olarak ele alması, İngilizceyi tam olarak öğretmeyi gündemine alması gerekli.

“Mezunların istihdamı” konusunu dikkate alıyoruz. Ama **“kontenjan**

konusunda vakıf üniversitelerine ayrımcı davranılıyor”. Biz 50 kişilik kontenjan istiyoruz, 30 kişilik geliyor. Devlet üniversite ise 50 kişilik kontenjan istiyor, 150 kişilik veriliyor. Vakıf üniversiteleri kaliteli öğretime ve kapasitesine dikkat edecekse, devlet üniversiteleri neden dikkat etmeyecek? İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1200 kontenjanlı. “O kadar öğrenci nasıl okuyacak?” dediğimizde, zaten bütün öğrencilerin kaydolmayacağı cevabı veriliyor.

“Yurt dışına burslu giden öğretim elemanı”, dönüşte devlet üniversitesinde mecburi hizmet yapıyor. Bunu vakıf üniversitelerinde de yapabilmeli.

Vakıf üniversitelerinin sayısı şu anda 66. Yakında 68 tane vakıf üniversitesi olacağız. Vakıf üniversitelerinin payı şu anda %8. Bunun %20’ye mi çıkarılacağını, devlet üniversitelerindeki kontenjanların buraya mı aktarılacağını düzenlenmesi gerekli. **“Planlı açılımlar sağlamak gerekiyor”**. Bir plan ve hedef çerçevesinde, Türkiye’de önümüzdeki belirli bir zaman içinde var olacak üniversite öğrencisi sayısının belirlenmesi gerekli. Bu öğrencilerin üniversite eğitimi sırasında devlet üniversiteleri üzerinde oluşacak kontenjan yükünü vakıf üniversitelerinin üstlenip üstlenmeyeceğinin ya da devlet üniversitelerinin kontenjanlarının azaltılıp azaltılmayacağını belirlenmesi gerekli.

“Vakıf üniversitelerinin farklı bölgelerde de fakülte ve bölüm açabilmesi” mümkün olmalı. Örneğin, Aydın üniversitesi Trabzon’da fakülte açabilmeli.

Biz şimdi üniversiteler olarak, tersine beyin göçü denilen konuyu gerçekleştirerek dışarıdan akademisyen getiriyoruz. Onlar için uygun şartları sağlamak gerekiyor.

En önemli sorunumuz **“yükseköğretimin finansmanı”**. Amerika’da üniversiteler finansmanı devlet garantili olarak sağlıyor. Vakıf üniversiteleri %25 finansman sağlayabilir, öğrenci kendisi %25 sağlayabilir. Geri kalanı da devlet garantili olursa, finansal imkanı yeterli olmadığı için okuyamayan birçok öğrenciye imkan tanınmış olur. Yükseköğretimin finansmanında vakıf üniversiteleri olarak fedakarlık da yapabiliriz. Böylece mali yeterliliği olmayan öğrencileri kazanmış oluruz. Bizim bunu desteklenmemiz lazım. Çok sayıda burs veriyoruz. Geçen yıl, vakıf üniversiteleri öğrencilere 1 milyar TL burs verdi. Sayıştay’da bir üniversite ile ilgili sorun çıktığı için devlet artık vakıf üniversitelerinin burs yüküne destek vermeyi bıraktı. Devlet tarafından bunun desteklenmesi çok önemli.

Kalite ve akreditasyona çok önem veriyoruz, sadece ders odaklı değil her yönden kendini geliştirebilen öğrenciler yetiştirmek istiyoruz. **“Dünyada rekabet edebilecek bir eğitim sistemi istiyoruz”**. Bunları hep birlikte başarmamız gerekiyor. **“Girişimci, sosyal, kültürlü gençler yetiştirmek”** istiyoruz. Dünya çapında yarışabilecek başarıya ulaşmak istiyoruz. Bu da kaliteyle mümkün olabilir. Cari giderlerin %20’si denetime gidiyor. Halbuki artık yerleşmiş üniversitelerde cari giderlerin %20’sinin denetime gitmesine gerek yok. Sayın YÖK Başkanım, biz sizden ayrıcalık istemiyoruz, sadece mevzuat düzenlemesi istiyoruz. Siz de bir vakıf üniversitesinin rektörüydünüz. Sektörün sorunlarını bizzat içinden gelen bir kişi olarak biliyorsunuz. Bize destek olacağınızı umuyoruz. Şeffaf, objektif kurallar olsun ve buna uyanların önü açılsın. İstedikimiz budur. Vakıf üniversitelerinin sorunlarını biliyorsunuz. Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

YÖK Başkanı Gökhan Çetinsaya

Oğuz Bey'e ve burada toplanan katılımcılara teşekkür ediyorum. Anlamalı bir resim ortaya çıktığını görüyorum.

Biz de bir yandan YÖK olarak kendi çalışmalarımızı yürütüyoruz. 2023 hedeflerine dair stratejik bir belge hazırlamaya çalışıyoruz. Bulgularınıza bakınca, benzer bulgular içinde olduğumuzu fark ettim. Bizim de kendi araştırmalarımızda bulduğumuz sonuçlara ulaşmışsınız. Çok verimli bir çalışma olmuş. Bizim çalışmamız da bir zincir şeklinde devam ediyor. Kamu kurumları ve sivil toplum gruplarından paydaşlarla da tartışmalar yaptık. Bazen illerde tartışmalar oluyor, ben de teşvik ediyorum. Gebze'de 3 toplantıyı bitirdik. Her kesimden insanla yükseköğretimin temel sorunlarını tartıştık, üçüncü toplantıda ise sivil toplumla bir araya geldik. Gelecek hafta İzmir üniversitelerinin düzenlediği çalışma için İzmir'de olacağız. O toplantıyı da heyecanla bekliyorum. İzmir'deki toplantıda her kesimden bir platform oluşturup ortak politikalar geliştirmeye çalışılacak. Hakikaten takdiri hak ediyorlar. Uluslararasılaşma açısından ve dokuz üniversitenin bir platform oluşturup sağcı-solcu demeden, devlet-vakıf demeden ortak politikalar oluşturmaya çalışması açısından önemli. Diğer iller için de örnek olması bakımından önemli. Ben burada sözü edilen konular itibarıyla kısa kısa konulara değineyim.

2023 hedefleri olarak öngörüler kontenjanların artacağını gösteriyor. Hem demografik hesaplamalarda yeri var, hem de eğitim taleplerinin değişimiyle birlikte artış olacak. Bu son 4+4+4 düzenlemesi ile birlikte lise mezunu sayısı artacak. Talep oluşumu söz konusu. 1.200.000 kişi teorik olarak lise mezunu olacak. Son kararı lise mezunlarının alacak olması durumu var. Nüfusun ne kadar büyük bir kısmını eğitimle tanıştıırırsanız, küresel rekabetle de o kadar mücadele edebilirsiniz. Sayılar artıyor ama önemli olan nitelikli bir öğrenci ve mezun profiline sahip olmak. Bize düşen bunu nitelikli bir mezun profiline dönüştürmek. Bizim **dünya ortalamalarına gelmemiz, uzaktan eğitimin geliştirilmesi**, bunu örgün eğitime kaydırmak hedeflerimiz arasında. Dünya ortalamalarına bakıldığında, açık öğretim payı ortalamanın üzerinde. Bunu aşağıya çekmek, **örgün eğitimi artırmak, niteliği ve kaliteyi sürdürmek şartıyla geliştirmek** hedefleniyor. Nitelikli insan gücü iki anlamda anlaşılıyor: posta memuru da nitelikli olmalı ve ileri araştırmalar yapan kişi sayısı yüksek olmalı.

Yeni vakıf üniversitelerimize ihtiyaç var, daha fazla kontenjana ihtiyaç var ama kaliteyi düşürmemek şartıyla. İleri araştırmalar yapan bilim adamlarımızın da sayısı artmalı. Yüksek lisans ve doktora çalışmalarında verimli çalışmaları teşvik etmek gerekiyor. **Doktora mezunu sayımızı önümüzdeki 4 yılda en az iki katına çıkarmamız gerekiyor.**

Aynı şekilde uluslararasılaşma açısından, Türkiye'nin çerçevesine bakıldığında, Türkiye kendi dairesel bölgesi içinde bir cazibe merkezi durumunda. Büyük bir potansiyel var. Şu anda 26 bin öğrenci yurt dışından gelip Türkiye'de eğitim alıyor. Mevcut durumda Latin Amerika'dan da, Uzak Doğu'dan da, Afrika'dan da öğrenci geliyor. **Uluslararası öğrenci çekme meselesi bu yüzden önemli** ve bunu da el birliği ile yapacağız. Afrika'nın ortasından birisi

İstanbul'da yeni kurulmuş bir üniversiteye neden gelir? Küresel dünya böyle bir şey. Uluslararasılaşma çabalarını önemsiyoruz. Murat Hoca'ya rica ettim, İzmir toplantısında bu tür tecrübelerin anlatılacağı bir oturum yapalım da istiyorum. **Her şehrin kendi farklı tecrübeleri var, bunların paylaşılmasını istiyorum.** Çok farklı öneriler var. Herkes kendi sınavını yapmaya başlamış. Bunların bir arada konuşulması ve listelenmesi gerekiyor. Bütün bu tecrübelerin bir arada konuşulacağı bir oturum olacak. Bizim yapabileceğimiz şeyleri biz yaparız, devlet kurumlarının yapması gereken şeyleri devlet yapar.

Bir yandan da bizim ev ödevimizi yapmamız; **nitelik, kalite, global dünyayla aynı standartlarda ve seviyede olma meselesini çözmemiz gerekli.** Son olarak, bu %20 meselesinden tutun da denetime kadar hepsini biliyorum. Bunlar yeni mevzuat kapsamında gözden geçirilecek. **Yasa konusunda benim hedefim bu yaz YÖK içinde genel kurulumuzda olgunlaştırmak, paydaşlarımıza sunmak ve en sonunda Eylül'de de TBMM'ye sunmak.** %20 meselesinden denetim meselesine kadar konuştuklarınızı biliyorum. Bir kısmı aslında yasa bile değil, zamanla yasa gibi algılanmaya başlamış. Böyle toplantılarda herkesin sesinin çıkıp, sonra bunun güçlü tek bir ses olarak çıkması önemli. Herkese çok teşekkür ediyorum. Soru cevaplara geçebiliriz.

Katılımcı Soruları:

1. Siyasi idarenin de yakından ilgilendiğini biliyoruz. Bu meselelerde dikkat etmemiz gerekiyor. Siyasi iradenin desteğinin olduğunu bilmek çok önemli. Bazı hususları dikkate almanızı istiyorum. Birincisi, özel üniversite kurulması konusu. Yabancı ülkelerden ülkemize üniversite gelirken hangi silsilede geleceğinin net bir şekilde tanımlanması lazım. **Özel üniversiteler konusunda bir altyapı oluşturulmazsa, rekabette uyumsuzluklar olabilir.**

2. Devletimiz bugüne kadar dünyanın dört bir yanına okutmak için öğrenci gönderdi ama vakıf üniversitelerinden bir öğrenciye bile burs vermedi. **Devlet, vakıf üniversitelerinde de öğrenci okutmayı düşünecek mi?**

3. Devletimizin elinde AB fonları var. Devletimiz sürekli **eğitim hususunda da ihaleler** açmayı, görev vermeyi düşünür mü? Devletimiz Anadolu'nun dört bir yanında özelleştirme yapıyor. Devlet, YÖK Başkanlığı'nın vakıf üniversitelerinden de teklif alması düşünülür mü?

4. **Devlet üniversitelerini özelleştirmeyi** düşünüyor muyuz? Tiyatroların özelleştirilmesi konusu gündemde. **Temel bilimler, çok önemli çalışma alanları ama bu alanlarda artık kimse desteklenmiyor.** Temel bilimler, 50 senelik vizyonda rekabetçi avantaj sağlayacak olan bir alan ve burada bir strateji oluşturmadık, bu konuda yaklaşım var mı? Vakıf üniversitelerine ihale olarak verilebilir. Sanatçılar desteklenmiyor.

5. **Yerel yönetimlerle problemlerimiz** var. İmar ve kamu yararı konusunda yardım istiyoruz. **Sigorta konusunda sorun yaşıyoruz, yabancı öğrencileri getirirken sorunlar yaşıyoruz.** Yabancı öğretim elemanı getirmek istediğimizde, 3-4 aylık hoca getiremiyoruz. Çok fazla prosedür var, vize izni sorunu var.

Vatandaşlık numarası olmadan banka hesap numarası alınamıyor, yabancı öğretim elemanlarının maaşlarını yatıramıyoruz. Bu konuda kolaylık getirilebilir mi?

6. Şu anda yapılan yasa çalışması, 2547'nin değişmesi mi? Yoksa yeni bir yasa mı söz konusu?

7. Fiziki yerlere ihtiyaç oluyor. **YÖK kiralık binaları istemiyor, üniversitenin mülkiyetine geçirilmesini istiyor**, bu anlamda nasıl bir yardımınız olabilir?

8. Ortaöğretim başarı puanı ile ilgili sorunlar yaşanıyor. Yeni uygulama ile ilgili bir beklenti yoktu, neden uygulamaya geçildi? Şu anda diploma ortalamasının direkt 5'le çarpılması ile bulunan bir puan kullanılıyor, bu konuda çekinceler var.

9. Mevzuat şu anda çok büyük belirsizlik içinde. 2023 ve sonrasındaki hedefler konusunda ya önümüzü açacak ya da engeller oluşturacak. Paydaşlar olarak biz de bunun içinde yer alacak mıyız? Bu mevzuatın çalışması yapılırken, vakıf üniversitelerinden temsilciler de bu sürece dahil edilebilir mi? Örneğin mevzuatta hiçbir engel olmamasına rağmen, **bazı vakıf üniversitelerinin şirket açmasına izin verilirken bazılarına izin verilmiyor**. Vergi ile ilgili sorunlar çıktı. KDV'nin kaldırılması konusunda davayı kaybettik. KDV konusu da çok önemli bizim için. İstirhamımız, mevzuat sürecinde manevi destek olarak biz paydaşların da yer almamız. **Denetleme süreçleri sorunlu. Genel kurulda vakıf üniversitelerinin temsilcisinin, denetçi raporuna üniversitenin kendi perspektifini arz etmesine** de izin verir misiniz?

10. Başkanım, sizler uluslararası çalışmalara çok önem veriyorsunuz. Amerika'da 1.200 üniversitenin ve 8.500 kişinin katıldığı bir platformda Türkiye'den sadece 10 üniversitemiz vardı. Türk üniversitelerinin katılımı yok denecek kadar azdı ve bu çok kötü bir durumda. Bu tür **uluslararası platformlara katılımlara** üniversitelerin zorlanması konusunda sizlerden destek bekliyoruz.

11. Türkiye'de doktor ve hemşire sayısının yetersiz olduğunu ve yurt dışından ithal edilmek istendiğini biliyoruz. **Sağlık eğitimi vermek isteyen kurumların önünün açılmasını** rica ediyoruz. Sağlık bölümlerinin vakıf üniversitelerinde teşvik edilmesi ve desteklenmesi lazım.

12. Yabancı dil sorunu uzun zamandır var. **İngilizce öğretmenleri, eğitimlerinin son yılını yurt dışında geçirmelidir. Üniversitede değil lisede yabancı dil eğitimini bitirmemiz lazım**. Zaman kaybediyoruz.

13. Türkiye'deki üniversitelerde hak ve özgürlüklerin korunması konusunda sizin çok destekleyici olduğunuzu biliyoruz ama bu konuda sorunlar var. Vizyonda şu anda yarışmacı ve yenilikçi kelimeleri geçiyor, bunun önemli olduğunu düşünüyorum. **Yarışmacı, yenilikçi ve özgür bir sistem ifadelerinin** vizyon cümlesinde geçmesi gerektiğini düşünüyorum. Yasalarla yapılan düzenlemelerde özgürlükler açısından sorun yaşanıyor. Buralarda kalıpları kıran bir duruş olacak mı? Sizin başkanlığınız döneminde, zihniyet değişimine yönelik bir uygulama mevcut olabilir mi?

14. Danıştay 8. Dairesi'nin özlük hakları ile ilgili bir kararı var. Üniversitelerde sözleşmeli olarak çalışılıyor. Bir yandan iş kanunu bir yandan da 2542 uygulanmaya

çalışılıyor. **Özlük hakları ile ilgili netleştirme** olacak mı?

15. Vizyon ve hedefler çok iddialı. Bunu gerçekleştirmek için kendi kaynaklarımız yetmeyecek ve dışarıdan kaliteli kadrolar getirmek gerekecek ama bunun önünde engeller var. Bu konuda **serbest dolaşımla ilgili desteğinizi** bekliyoruz

16. Araştırma üniversiteleri-eğitim üniversiteleri gibi bir modelden söz edildi. Bütün öğretim elemanlarının da benzer bir sınıflandırma ile ele alınması söz konusu idi. **Tek tip üniversite modelinden vazgeçilmeli.** YÖK bu konuda nasıl bir misyon güdüyor? Öğrenci kalitesinden, mezun kalitesine bir öngörü var mı yoksa daha küçük düzenlemeler mi düşünüyorsunuz?

17. YÖK 30 yıldır tartışılıyor. Kurum kendini geliştirme, dönüştürme noktasında. Kurum kendisini nasıl yenilemeyi düşünüyor? **Çalışmalar konusundaki dönüşüm ile birlikte özgürlükler konusunda dönüşmemek mümkün mü?** Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

18. Mevzuatla ilgili bazı değişiklikleri yapabilmek için köksel ve yapısal bir takım değişiklikler yapılması gerekiyor. **Vakıf üniversitelerinin altyapısı vakıf kanununda düzenlenmiş durumda.** Bir vakfın kurmuş olduğu bir üniversite ayrı bir tüzel kişiliğe sahip: Kurulması medeni kanuna dahil olan tüzel kişilik. **Üniversite, bir kamu tüzel kişiliğine sahip.** Bu iki farklı tüzel kişiliğin farklılığının fark edilip düzenlenmesi düşünülüyor mu? Yoksa yeniden bir yapılandırılma mı yapılacak? Ya da devlet içinde mi kalacak? **Kanunda tüm üniversiteler bir kamu tüzel kişiliği. Özel hukuk tüzel kişiliği olarak düzenlenmesi ve ayrı bir yapıya sahip olması gerektiğini düşünülmelidir.** Başındaki kurgu bu şekilde yapılmadığı için de tüm sorunlar bu yüzden çıkmaktadır. **Vakıf üniversiteleri kanunu, devlet üniversitelerine ek bir kanun olarak değil, ayrı bir kanun olarak düzenlenmelidir.**

19. Vakıf üniversitelerinin ar-ge destek projeleriyle ilgili düşünceleriniz nedir? Bu **üniversitelere ar-ge finansmanı ve desteği** olacak mı?

YÖK Başkanı Gökhan Çetinsaya

Bu maddeler, üzerinde düşünülmesi gereken maddeler. Temel meselelerden bir tanesi, şu anda mevcut anayasayla mümkün olan ve olmayan değişiklikler. Şu anda tartışmalar devam ediyor. **Mevcut eğilim, muhtemelen 2 ayrı çalışma yapılması yönünde.** Kendi hayal ettiğimiz çerçeveyi de göstermeliyiz. Mevcut anayasanın izin verdiği şey, kamuoyunu tatmin etmeyebilir. Bizler her iki çerçevede de çalışıyoruz. **Çeşitlilik, hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde bakıyoruz ve eğitim, öğretim, çeşitlilik yaratma beklentilerini karşılayacak bir sonuca ulaşmayı hedefliyoruz.** Daha önce çeşitlilik, hesap verebilirlik, vb. ile ilgili olarak YÖK sayfasında yer alan bir belge vardı. Bu ilkeler çerçevesinde çalışıyoruz. Bütün bu konular genel kurulda olgunlaşmaya başladığında sizlerle paylaşmayı düşünüyoruz.

Şu anda bir açmaz var ama aşmayı planlıyoruz. Temel bir paradigma, belirli standartlar dahilinde bildiğiniz yolda yürümenizi söylemek. Bir de kamu fonuyla kurulan üniversitelerin yönetilmesi mevzusu var. Devlet, kamu kaynaklarını

ayırıldığı özel üniversiteler için düzenlemeler yapacak. **“Siz özerk oldunuz, istediğiniz gibi ilerleyin” denilen bir sistem için devletten fon beklemek çelişkili bir durum ve çözülmesi gerekiyor.** Burada temel bir tercih yapmamız gerekiyor. Eğer devlet boş kontenjanlar için burs verecekse, yurtdışında okuttuğu öğrencileri vakıf üniversitelerinde okutacaksa hayal ettiğimiz vakıf üniversiteleri kanununun mümkün olup olamayacağına bakmamız lazım. Önümüzdeki tartışma konuları bunlar. Vakıf üniversitelerimizin taleplerinde “devlet bize hizmet etsin” bakışının tartışma yaratacağını düşünüyorum. Öğrenci disiplin yönetmeliği, 1980’lerin ortalarından beri değişmemiş. Ben de şaşırdım. Bunların çalışmalarını yapıyoruz. Birçok üniversitede aynı yönetmelik uygulanıyor ama hepsinde aynı sonucu vermiyor.

Araştırma-eğitim üniversitesi anlamında vakıf üniversitelerinin önünde bir engel yok ama bu devlet üniversiteleri bazında da önemli. Orada da temel tartışma şu: bunun taraftarları da çok, karşıtları da çok. Acaba kategorileştirmek dezavantajlı olabilir mi? Öyle bir sistem yaratıp, geçişlerin imkansız kılındığı ve bir üniversiteyi bir sisteme hapseden bir sistemin önüne nasıl geçilir? Geçişler nasıl sağlanır? Sonsuza kadar aynı statüde kalma tehlikesi olmamalı. Geçişlerin nasıl mümkün olacağını bulmak lazım. **Bir kurumun seçtiği kategoride hapsolmayacağı, gerekli koşulları sağlayarak geçiş yapabileceği bir sistem üzerinde çalışıyoruz.**

TÜBİTAK ve kalkınma bakanlığının fon vermeleriyle ilgili uygulamalar var. **Altyapısı uygun olana fon veriyorlar ama altyapı kurmadan bu nasıl mümkün olacak?** Böyle çelişkiler var. Fonlar verilmediği zaman, altyapının sağlanması mümkün değil.

Yasa ile ilgili beklentiler var. 2547 pratikte işlemez olmuş durumda. Bu yazılırken kaç üniversite hayal edilmiştir bilmiyoruz ama şu anda YÖK’e ayda 10 bin evrak geliyor. 2547 herkese aynı elbiseyi giydirdiği için, inanılmaz bir iş ve dosya yükü var. Açılmayan telefonlar, kaybolan evraklar bu yüzden yaşanıyor. Memur sayısı da az. Her memur bir üniversiteye en fazla 1,5 gün ayırabilir. Pratikte 2547’nün yürütülmesi mümkün değil. Bunun değişmesi gerekiyor. Yavaş yavaş çalışıyoruz. Koşmaya başladığımızda, genel kurulda fikirler olgunlaşmaya başladığında sizinle tekrar paylaşacağız.

KATILIMCI LİSTESİ

Kamudan Katılımcılar

1. Gökhan Çetinsaya, YÖK Başkanı
2. Tufan Buzpınar, YÖK Yürütme Kurulu Üyesi
3. Mehmet Bulut, YÖK Danışmanı
4. Nihat Erdoğan, YÖK Danışmanı
5. Fahrettin Altun, YÖK Danışmanı
6. Berrak Kurtuluş, YÖK Danışmanı
7. İsmet Evirgen, YÖK Uzmanı
8. Ercan Türk, Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürü
9. Ömer Açıkgöz, Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü

Diğer Katılımcılar

1. Abdülkadir Gayretli, İstanbul Gelişim Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı
2. Ali İlker Gümüşeli, Okan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı
3. Ali Sökmen, TEPAV
4. Alinur Büyükaksoy, Okan Üniversitesi Rektör Yrd.
5. Altay Burak Dalan, İstek Vakfı (Yeditepe) Yönetim Kurulu Başkanı
6. Ayla Oğuş Binatlı, İzmir Ekonomi Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi
7. Bahar Akıngüç Günver, İstanbul Kültür Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
8. Bahattin Adam, Mevlana Üniversitesi Rektörü
9. Batuhan Aydagül, Eğitim Reformu Girişimi (ERG) Koordinatörü
10. Bekir Okan, Okan Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
11. Cengiz Şen, Bezmialem Üniversitesi Rektör Yrd.
12. Cevat Aksakal, Anadolu Sağlık Bilimleri Üniversitesi Üniversite Projesi Koordinasyon Müdürü
13. Coşkun İnce, Bahçeşehir Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesi

14. Çiğdem Kırca, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı
15. Derya Kaya Gülen, Okan Üniversitesi Danışma Kurulu Üyesi
16. Erdiç Telatar, Hacettepe Üniversitesi, Sektör Meclisi Danışmanı
17. Erhan Erkut, Özyeğin Üniversitesi Rektör ü
18. Fahrettin Gücin, Fatih Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesi
19. Haluk Kalyoncu, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı V.
20. Hasan Mandal, Sabancı Üniversitesi Rektör Yrd.
21. Hülya Gedik Sadıklar, Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
22. Hüseyin Ekiz, Süleyman Şah Üniversitesi Rektörü
23. Vedat Çakırca, Maltepe Üniversitesi Genel Sekreteri
24. İ. Yalçın Zaim, Atılım Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
25. İbrahim Özdemir, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü
26. İhsan Sezal, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölüm Başkanı
27. İsmail Erkan Çelik, Beykent Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkan V.
28. İsmail Ertürk, Turgut Özal Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı
29. K. R. İrfan Güney, Acıbadem Üniversitesi Rektör Yrd.
30. Kemal Gözükara, İstanbul Arel Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
31. Kürşat Aydoğan, Bilkent Üniversitesi Rektör Yrd.
32. Levent Gökçeer, İzmir Ekonomi Üniversitesi Genel Sekreteri
33. Mehmet Karabacak, Canik, Başarı Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
34. Mehmet Ratip, TEPAV Araştırmacı
35. Metin Çakmakçı, Anadolu Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı Tıbbi Hizmetler Müdürü
36. Murat Barkan, Yaşar Üniversitesi Rektörü
37. Mustafa Aydın, İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
38. Mustafa Cirit, Şifa Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesi
39. Mustafa Koçak, Okan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı
40. Mustafa Nevzat Özhamurkar, Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı
41. N. Ülker Turgut, Yeditepe Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
42. Nafiye Güneç Kıyak, Işık Üniversitesi Rektörü
43. Nazım Ekren, İstanbul Ticaret Üniversitesi Rektörü
44. Necdet Doğanata, İzmir Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
45. Nevzat Tarhan, Üsküdar Üniversitesi Rektörü

46. Nihat Dünder, DEİK Sektörel İş Konseyleri Koordinatör Yardımcısı
47. Nurcan Baç, Yeditepe Üniversitesi Rektörü
48. Öktem Vardar, TED Üniversitesi Rektörü
49. Ömer Faruk Erkan, Okan Üniversitesi Danışma Kurulu Üyesi
50. Ömer Torlak, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü
51. Rifat Sarıcaoğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
52. Salim Ünsal, Kanal 24 Eğitim Atölyesi Programı
53. Selim Kuru, TEPAV Araştırmacı
54. Serdar Sayan, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi SBE Müdürü
55. Servet Gülsün Şirin, Kanal 24 Eğitim Atölyesi Programı
56. Sıddık Binboğa Yarman, Işık Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
57. Sıtkı Alp, Çankaya Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı
58. Şule Kut, Okan Üniversitesi Rektörü
59. Teyfik Demir, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Makina Mühendisliği Öğretim Üyesi
60. Ümit Doğay Arınç, Fatih Sultanmehmet Üniversitesi Rektör Yrd.
61. Ümran İnan, Koç Üniversitesi Rektörü
62. Yaşar Özay, Sabah Gazetesi Eğitim Editörü
63. Yıldırım Üçtuğ, İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi Rektörü

YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ VE
VAKIF ÜNİVERSİTELERİ
ARAMA KONFERANSI

Temmuz
2012